

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

**MIGRACE A JEJÍ MOŽNÉ DOPADY NA OCHRANU
OBYVATELSTVA V RÁMCI ZEMÍ V4**

Bakalářská práce

Autor: Terezie Březíková

Studijní program: Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání a
ochranu obyvatelstva

Vedoucí práce: prof. Ing. Pavel Otřísal, Ph.D., MBA

Olomouc 2022

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Terezie Březíková

Název práce: Migrace a její možné dopady na ochranu obyvatelstva v rámci zemí V4

Vedoucí práce: prof. Ing. Pavel Otřisal, Ph.D., MBA

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Rok obhajoby: 2022

Abstrakt:

Tato bakalářská práce se zaměřuje na migraci a její možné dopady na ochranu obyvatelstva v rámci zemí Visegradské skupiny. Cílem bylo vytvořit souhrnný dokument, který umožní čtenáři pochopit složitost problematiky migrace, a který posoudí závažnost dopadů migrace na ochranu obyvatelstva v rámci zemí Visegradské skupiny. Teoretická část je zaměřena především na migrační politiku Visegradské skupiny a je dána do souvislostí s takzvanou evropskou migrační krizí. Dále se v této části zabývám vyhodnocením projevů migrace na území Evropské unie a jejich příčin. Teoretickou část zakončují návrhy možného řešení migrační krize; a to jak na úrovni Evropské unie, tak na úrovni Visegradské skupiny. Výzkumná část je věnována metodice, sběru a vyhodnocení dat uskutečněného dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo celkem 235 respondentů. Výsledky poukazují na rozdílnost názorů ve společnosti na toto téma.

Klíčová slova:

Migrace, migrační krize, Visegradská čtyřka, bezpečnostní politika, bezpečnostní rizika, Evropská unie

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author: Terezie Březíková

Title: Migration and its possible effects on the protection of the population of the V4 countries

Supervisor: prof. Ing. Pavel Otřisal, Ph.D., MBA

Department: Department of Adapted Physical Activities

Year: 2022

Abstract:

This bachelor thesis focuses on migration and its possible effects on the protection of the population of the Visegrad countries. The aim was to create a comprehensive document that will enable the reader to understand the complexity of migration issues. It is also an assessment of the severity of the effects of migration on the protection of the population within the Visegrad countries. The theoretical part focuses mainly on the migration policy of the Visegrad Group its relation to the so-called European migration crisis. Furthermore, in this part, I evaluate the specific manifestations of migration in the European Union and their possible causes. The theoretical part concludes with suggestions for a possible solution to the migration crisis; both at the level of the European Union and the level of the Visegrad Group. The research part is devoted to the methodology, collection, and evaluation of data from a questionnaire survey, which was filled out by 235 respondents. The results point to differences of opinion in society on this topic.

Keywords:

Migration, migration crisis, Visegrad four, security policy, security risks, European union

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracovala samostatně pod vedením prof. Ing. Pavla Otřísala, Ph.D., MBA, uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 23. června 2022

.....

Děkuji vedoucímu práce prof. Ing. Pavlu Otřísalovi, Ph.D., MBA za odborné vedení, pomoc a poskytnutí cenných rad, které mi byly užitečné při zpracování této práce.

OBSAH

Obsah	7
1 Úvod	9
2 Přehled poznatků	10
2.1 Vymezení základních pojmů	10
2.2 Příčiny migrace	12
2.2.1 Politické příčiny	12
2.2.2 Ekonomické příčiny	13
2.2.3 Demografické příčiny.....	13
2.2.4 Environmentální příčiny	14
2.2.5 Sociální příčiny.....	14
2.2.6 „Push-Pull“ faktory	15
2.3 Bezpečnostní hrozby migrace v České republice.....	15
2.3.1 Hrozba neřízené migrace.....	16
2.3.2 Hrozba neúspěšné integrace	16
2.4 Visegradská skupina – bezpečnostní a migrační politika.....	17
2.4.1 Migrace na území Visegradské skupiny z historického hlediska	18
2.4.2 Migrační politika Visegradské skupiny z pohledu Evropské migrační krize.....	18
2.4.3 Současná migrační politika Visegradské skupiny	20
2.4.4 Vliv pandemie COVID-19 na azylovou a migrační politiku států Visegradské skupiny.....	22
2.4.5 Migrační a azylová politika České republiky.....	22
2.4.6 Migrační a azylová politika Slovenska	24
2.4.7 Migrační a azylová politika Polska	26
2.4.8 Migrační a azylová politika Maďarska	27
2.5 Projevy migrace v Evropě a jejich příčiny	28
2.5.1 Projevy v podobě bezpečnostních rizik	29
2.5.2 Ekonomické projevy	33
2.5.3 Sociální projevy	34
2.6 Způsoby možného řešení migrační krize	35
2.6.1 Prevence nelegální migrace a boj proti převaděčským sítím.....	36

2.6.2	Podpora integrace migrantů.....	37
2.6.3	Zvýšení životní úrovně v zemích původu a tranzitních zemích.....	39
3	Cíle	41
3.1	Hlavní cíl.....	41
3.2	Dílčí cíle	41
3.3	Výzkumné otázky a hypotézy.....	41
4	Metodika.....	42
4.1	Výzkumný soubor.....	42
4.2	Metody sběru dat	42
4.3	Statistické zpracování dat	43
5	Výsledky	45
5.1	Vyhodnocení získaných údajů.....	45
6	Diskuse.....	72
7	Závěry	78
8	Souhrn	80
9	Summary.....	81
10	Referenční seznam	82
11	Přílohy.....	90

1 ÚVOD

Migrace, jakožto zcela přirozený společenský jev, je v posledních letech velmi skloňována. Celospolečenská debata na toto téma lidi názorově štěpí na dvě skupiny. Tomuto rozdělení společnosti přispěla nejen takzvaná evropská migrační krize, ale také rétorika některých politiků, která je mnohdy až nesnášenlivá vůči imigrantům. Tyto nesnášenlivé postoje vůči imigraci do Evropy vrhly stín na samotnou migraci. Velká část společnosti především po událostech, které se staly 11. září 2001, migranty spojuje s džihádistickým terorismem.

A právě kvůli těmto mnohdy kontroverzním názorům, které ve společnosti zaznívají, jsem se rozhodla psát svou bakalářskou práci právě na téma migrace a osvětlit tak migraci jako komplexní společenský jev, který s sebou nese jak pozitiva, tak negativa a zamezit tak utváření předsudků ve společnosti.

Hlavním cílem této práce je pojednat o problematice migrace v širším kontextu chápání širše celého problému, avšak s užším zaměřením na rámec zemí pracujících v rámci formátu Visegradské skupiny. Vzhledem k probíhajícímu válečnému konfliktu na Ukrajině a vzhledem ke stále zhoršujícím se klimatickým podmínkám ve světě vnímám téma migrace jako stále aktuální jev, který je potřeba stále sledovat.

V teoretické části budu zjišťovat informace na několika rovinách. Příčiny migrace se pokusím osvětlit na všeobecné rovině. Protože se však migrace projevuje na území každého státu jinak, pro hodnocení bezpečnostních hrozeb se zaměřím na samotnou Českou republiku.

Vzhledem k tomu, že migrační a bezpečnostní politika závisí na spolupráci s ostatními státy, je důležité řešit bezpečnostní a migrační politiku na úrovni těchto spoluprací. V této části budu tedy řešit otázky týkající se problematiky migrace na úrovni Visegradské skupiny. Sledovat, zda se tyto státy shodují v otázce migrace, je podle mého názoru více než zajímavé, jelikož tyto státy jsou propojeny jak z geografického hlediska, tak i z toho historického.

Protože je Visegradská skupina spíše neformálním uskupením, o otázkách, které se týkají projevů a způsobů možného řešení migrační krize budu pojednávat na rovině Evropské unie.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Vymezení základních pojmů

Bezpečnost

V rámci terminologie týkající se bezpečnosti státu definuje Ministerstvo vnitra (MV) České republiky (ČR) bezpečnost jako: „Stav, kdy je systém schopen odolávat známým a předvídatelným (i nenadálým) vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým prvkům (případně celému systému) tak, aby byla zachována struktura systému, jeho stabilita, spolehlivost a chování v souladu s cílovostí. Je to tedy míra stability systému a jeho primární a sekundární adaptace.“ (Ministerstvo vnitra České republiky [MV ČR], 2016a, 5)

Jestliže však opustíme oblast terminologie MV ČR, nalezneme širokou škálu výkladů tohoto pojmu. Například Lukáš (2016, 326) s bezpečností pracuje mimo jiné jako se stavem, „kdy je riziko (možná újma), plynoucí z bezpečnostních hrozeb, minimalizováno na akceptovatelnou úroveň.“ Uvádí, že v rámci tohoto stavu riziko dosáhne „pouze akceptovatelné výše.“

Stejný autor dále uvádí, že: „Bezpečnost neexistuje sama o sobě, je vždy spojena s konkrétním referenčním objektem. Cílem bezpečnosti je zabránit újmě (negativnímu dopadu).“

Bezpečnostní politika státu

Bezpečnostní politika státu je MV ČR (2016a, 7) definována jako: „Společenská činnost, jejíž základ tvoří souhrn základních státních zájmů a cílů, jakož i hlavních nástrojů k jejich dosažení, směřující k zabezpečení státní svrchovanosti a územní celistvosti státu a jeho demokratických základů, činnosti demokratických institucí, ekonomického a sociálního rozvoje státu, ochrany zdraví a života občanů, majetku, kulturních statků, životního prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních závazků.“

Hrozba

Podle Bezpečnostní strategie ČR (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2003, 9) je hrozbou myšlen: „jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy ČR“ nezávisle na tom, zda se jedná o přírodní či lidskou činnost.

Riziko

Riziko lze vyjádřit jako „možnost určité pravděpodobnosti vzniku události, považovanou z bezpečnostního hlediska za nežádoucí.“ (Krásný, & Socha, 2006, 11)

Bezpečnostní strategie ČR s touto definicí souhlasí a uvádí, že: „Riziko je vždy odvoditelné a odvozené z konkrétní hrozby.“ Míru jednotlivých rizik lze tedy odvodit „na základě tzv. analýzy

rizik, která vychází i z posouzení naší připravenosti hrozbám čelit.“ (Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2003, 9)

Migrace

Ministerstvo vnitra ČR (2022a) definuje pojem jako: „Přesun jednotlivců i skupin v prostoru, který je spolu s porodností a úmrtností klíčovým prvkem v procesu populačního vývoje a výrazně ovlivňuje společenské a kulturní změny obyvatel na všech úrovních. S ekonomickým rozvojem se intenzita migrace neustále zvyšuje.“

Přestože migraci spousta lidí označuje za novodobý jev, jedná se o jev historicky zakotvený a je spojen jak s jednotlivci, tak s celými rodinami nebo skupinami. Pro vysvětlení pojmu migrace lze použít definici ze Sociologické encyklopedie, která pojem migrace ztotožňuje s pojmem stěhování a vysvětluje ho jako: „prostorové přemísťování osob přes libovolné hranice (zpravidla administrativní), spojené se změnou místa bydliště na dobu kratší či delší, příp. natrvalo.“ (Fialová, 2017)

Migrant

Obecně lze migranta definovat jako: „osobu, která se odstěhuje z místa svého obvyklého pobytu, ať už v rámci země nebo přes mezinárodní hranici, dočasně nebo trvale, a z různých důvodů.“ (International Organization for Migration, 2019, 132)

Imigrant

Označení imigrant se používá pro cizince, který přichází do země s cílem usídlení nebo dlouhodobějšího pobytu v zemi. (Porsche, 2019)

Emigrant

Emigrantem je osoba, dobrovolně či nedobrovolně migrující ze země svého původu do země jiné, s cílem usídlení. (Porsche, 2019)

Uprchlík

Úmluva o právním postavení uprchlíků (Organizace spojených národů, 1951) mluví o uprchlíkovi jako o osobě, která „se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám, odmítá ochranu své vlasti.“

Cizinec

„Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie.“ (Zákon č. 236/1999 Sb.)

Azyl

Ministerstvo vnitra ČR popisuje azyl jako „ochranný status, který stát poskytuje státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s rizikem jejího pronásledování z důvodů přesně vyjmenovaných v mezinárodních i národních právních nástrojích.“ (MV ČR, 2022a) V rámci ČR specifikuje podmínky udělení azylu a práva a povinnosti azylanta Zákon č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb.

Integrace

„Integrace je v česku definována jako obousměrný proces sjednocení místního obyvatelstva a migrantů do jedné společnosti.“ (Drbohlav, 2010, 91)

2.2 Příčiny migrace

Vzhledem ke složitosti otázek týkajících se migrační krize a jejich dopadů do oblasti ochrany obyvatelstva na území ČR, Visegradské čtyřky (V4), potažmo Evropské unie (EU), je potřeba znát nejprve důvody migrantů, kteří si vybírají země ve zmíněné EU za své cílové. Určit základní příčiny vzniku migrace pomůže v řešení příčin projevů migrace v Evropě a s tím spojených řešení v rámci její bezpečnostní politiky.

Vzhledem k velkému spektru odlišností mezi jednotlivými regiony na planetě se nelze divit, že zde žije velké množství lidí, kteří se nespokojí s podmínkami místa svého původu a migrují za podle nich lepšími možnostmi.

Tyto odlišnosti mohou lidé spatřovat ve velmi rozdílném stupni ekonomického rozvoje, politických situacích nebo v nerovnoměrném nárůstu obyvatelstva. V souvislosti se zhoršeným životním prostředím lze také spatřovat trend tzv. environmentální migrace. (Wihtol de Wenden, 2018/2020)

Na základě výše zmíněnému lze příčiny migrace rozdělit do následujících pěti kategorií, o kterých bude pojednáno v následujících podkapitolách.

2.2.1 Politické příčiny

Politické příčiny představují zejména politickou nestabilitu v zemi nebo pronásledování ze strany vládnoucího režimu. (Porsche, 2019) Politická situace v zemi byla zejména ve 20. století jedním z nejvýznamnějších faktorů, které zapříčinily mezinárodní migraci. Příkladem může být

migrace uprchlíků z první a druhé světové války nebo migrační vlna během éry komunismu. I v 21. století se však najde příklad v podobě nezvladatelné imigrační vlny do Evropy v roce 2011, ke které došlo na základě politických nepokojů v Arabských zemích v oblasti Středomoří. (Palát, 2014)

Politické konflikty jsou i dnes důvodem, proč země svého původu opouští tisíce uprchlíků. V důsledku takových konfliktů mezi jednotlivými regiony odcházejí uprchlíci do třetího regionu. Ve vzájemně propojeném světě se tak může politický konflikt podepsat na zemi, která s konfliktem neměla zdánlivě nic společného. (Wihtol de Wenden, 2018/2020)

Politické podmínky v regionu mohou také působit jako faktor, který naopak přiláká migranty do země. Z pravidla se jedná o země s demokratickými režimy poskytující politické svobody. (Palát, 2014)

2.2.2 Ekonomické příčiny

Nerovnoměrný ekonomický rozvoj ve světě představuje jednu z hlavních příčin migrace. Již v roce 2011 se lídři G20 (skupina dvaceti ministrů financí a guvernérů centrálních bank) dohodli na společném úsilí k potlačení ekonomických nerovností ve světě v souladu s Rozvojovými cíli tisíciletí stanovenými v roce 2000. K žádnému konkrétnímu kroku ze strany lídrů G20 však nedošlo, a tak je odlišnost stupně ekonomického rozvoje „chudého jihu“ a „bohatého severu“ zdrojem nových konfliktů a následné migrace. (Wihtol de Wenden, 2018/2020)

Příkladem, který spadá do ekonomických příčin, může být vysoká nezaměstnanost nebo nízké mzdy. Lidé tedy migrují za lépe placenou práci a vyšším životním standardem. (Porsche, 2019) Od roku 1990 začala migranty přitahovat zejména západní Evropa, a to právě kvůli ekonomické prosperitě. (Palát, 2014)

Cizinec, který přichází do země z výše uvedených důvodů je tzv. Ekonomický migrant. Ten se může na území vyskytovat jak legálně, tak nelegálně a nemá nárok na udělení mezinárodní ochrany. (MV ČR, 2022a)

2.2.3 Demografické příčiny

Podle Wihtol de Wenden (2018/2020, 12) je demografický vývoj „jedním z hlavních činitelů transformace světa v časovém horizontu do roku 2050“. Wihtol de Wenden (2018/2020) zároveň uvádí, že na konci 21. století budou v Africe žít 4,4 miliardy obyvatel (dnes je to 1,18 miliardy). Vzhledem ke stárnoucí Evropě, Japonsku a budoucímu stárnutí Číny bude poměr afrického obyvatelstva vůči zbytku světa dva ku pěti (dnes je to jedna ku šesti). Věkový medián

v subsaharské Africe je dnes 19 let. Výsledkem je vysoká nezaměstnanost v těchto zemích, což také přispívá k urbanizaci a s tím spojeným vytvářením slumů na periferiích velkých megalopolí. Vysoká nezaměstnanost, nízká životní úroveň v důsledku přelidněnosti i lákavé nabídky volných pracovních míst ze strany stárnoucí západní Evropy; to vše jsou faktory, které přispívají k migraci obyvatelstva. A to především z Afriky do západní Evropy.

Opačným případem je motivace ze strany cílových států, které se snaží čelit problematice stárnutí populace, a tak zvou tyto potenciální migranty na své území. (Porsche, 2019)

2.2.4 Environmentální příčiny

Environmentální migrace je v důsledku devastace životního prostředí čím dál tím více skloňována. (Porsche, 2019) V roce 2014 muselo v důsledku měnících se klimatických podmínek opustit svůj domov přibližně 42 milionů lidí. Přeměna země v poušť se dnes především v Africe dotýká 1,5 miliardy lidí a přibližně 4,5 miliard lidí trpí nedostatkem vody. Podle některých expertů lze odhadnout, že do roku 2050 klimatické změny vyvolají migraci 200 milionů lidí. Tito environmentální uprchlíci budou obětmi přírodních katastrof, jako je například sucho, odlesňování, rozsáhlé požáry, zemětřesení, tornáda, sopečné erupce apod. (Wihtol de Wenden, 2018/2020)

Příčiny environmentální migrace nemusí být spojovány přímo s klimatickými změnami, ale také s průmyslovými, dopravními či jadernými haváriemi, které zapříčiňují odchod obyvatel z postiženého místa. Opačnými faktory mohou být rozvojové projekty, jako je například výstavba přehrad a zavlažovacích systémů nebo těžba přírodních zdrojů, které zapříčiňují naopak příchod obyvatel na konkrétní území. (Porsche, 2019)

2.2.5 Sociální příčiny

Mezi sociální faktory ovlivňující imigraci do cílové země lze zařadit přístup ke kvalitnější zdravotní péči a vzdělání, lepší pracovní příležitosti a lepší podmínky bydlení v cílové zemi. (Palát, 2014) V poslední době se však objevují specifické důvody, které nutí obyvatele ne příliš vyspělých států emigrovat. Příkladem takového důvodu může být odlišná sexuální orientace, která se v původní zemi netoleruje. (Porsche, 2019)

K sociálním faktorům, které zapříčiňují emigraci ze zemí původu lze přiřadit také politické pronásledování, nedostatek náboženské a politické svobody a málo příležitostí v mnoha ohledech. (Palát, 2014)

2.2.6 „Push-Pull“ faktory

V této kapitole nelze také opomenout v literatuře často zmiňované tzv. „push-pull“ faktory, které poprvé použil D.J.Bogue.

Za „Push“ faktory jsou označovány negativní skutečnosti, které nutí obyvatele opustit místo svého původu. Jedná se například o velmi nízkou životní úroveň, nedostatek pracovních příležitostí, vysokou kriminalitu, politické důvody, znečištěné životní prostředí, náboženské a etnické důvody, válečné konflikty apod.

Do „Pull“ faktorů naopak spadají pozitivní skutečnosti, které migranty lákají k odchodu do jiné země. Spadá mezi ně ekonomická prosperita státu, lepší pracovní příležitosti, politické, náboženské a osobní svobody, přítomnost příbuzných a přátel, lepší přírodní podmínky apod. (Porsche, 2019)

V současné době je však podle Heniga (2007) migrace tak komplexním jevem, že nelze její příčiny zdůvodňovat pouze motivací, která buď přitahuje migranty do zemí nebo naopak vyhání ze země původu.

V současnosti (na konci roku 2020) na území EU legálně pobývají občané ze zemí mimo EU nejčastěji z důvodů rodinných nebo pracovních. (Tabulka 1)

Tabulka 1. Veškerá platná povolení k pobytu ve státech EU na konci roku 2020 podle důvodů vydání (vlastní zpracování na základě dat z: Eurostat, 2021)

Důvod	Objem platných povolení (%)
Rodinné důvody	39
Pracovní důvody	17
Získání statusu azylanta	9
Vzdělání	3
Ostatní	32

Vysvětlivky: Do dat nejsou započítány data z Dánska; Kategorie „Ostatní“ zahrnuje povolení vydaná obětem obchodování s lidmi a nezletilým osobám bez doprovodu a ostatních důvodů, z nichž lze povolení k pobytu vydat a která nespádají do ostatních uvedených kategorií

2.3 Bezpečnostní hrozby migrace v České republice

Migrace představuje z historického hlediska zcela přirozený jev, který může být přínosný jak pro samotného migranta, tak pro zemi, ze které emigruje, tak pro zemi přijímací. Politika, která by zcela odmítala tento jev, by představovala ekonomickou hrozbu v rámci

konkurenceschopnosti a pro občany takové vlády by znamenala omezování v rámci pohybu občanů. (MV ČR, 2016b)

Přestože samotná migrace je z bezpečnostního hlediska spíše neutrálním jevem, pojí se k ní spousta jevů negativních, jako je například terorismus, extremismus a radikalismus, organizovaný zločin, zdravotní rizika apod. (Frank, 2006) Jestliže jsou pak tyto negativní jevy umocněny rozsáhlou migrační vlnou, představují pro ČR reálné hrozby. (Krásný, & Socha, 2006)

V rámci Auditů národní bezpečnosti (MV ČR, 2016b) byly pojmenovány dvě nejzásadnější hrozby migrace, které podmiňují již zmíněné negativní jevy. Těmito hrozbami jsou: Hrozba neřízené migrace a Hrozba neúspěšné integrace.

2.3.1 Hrozba neřízené migrace

Tato hrozba představuje neorganizované příchody migrantů do cílové země, neschopnost vyžadovat pravidla pobytu cizinců ze strany cílové země a s tím spojenou neschopnost realizovat návrat migranta zpět do země původu.

Na takovou hrozbu, která by znamenala ztrátu vlivu na řízení migrace, mají vliv jednak vnitřní faktory, které souvisí s nefunkčností imigračního systému a jednak vnější faktory. Ty představují objektivní skutečnosti, a proto je složitější tyto faktory omezit. Do vnějších faktorů zařazujeme přírodní vlivy a katastrofy, konflikty, vliv organizovaného zločinu apod. V rámci vnějších faktorů nelze opomenout ani subjektivní motivace migrantů (např. nereálné představy o cílové zemi, ochota migrantů podstupovat rizika, ochota vynaložit finanční prostředky apod.). (MV ČR, 2016b)

Aktuální situace v rámci neřízené migrace je v ČR ve srovnání s některými jinými evropskými státy výrazně stabilnější. Neřízená migrace se však považuje za vysoce dynamickou a v důsledku změn migračních tras, nelze její vývoj zcela odhadnout. (MV ČR, 2015a)

2.3.2 Hrozba neúspěšné integrace

S procesem již zmíněné řízené migrace je proces integrace úzce spjat. Představuje především dostatečné začlenění imigrantů ve společnosti. (Jakubcová, 2018)

Nedostatečné začlenění cizinců do společnosti cílového státu vede ke společenské izolaci a vytváření uzavřených komunit. (MV ČR, 2016b) Takové chování cizinců na území cílového státu vytváří prostředí pro extrémistické skupiny, demonstrace a nepokoje, což může vyústit až k násilnému chování obyvatelstva. (Jakubcová, 2018)

I v otázce integrace imigrantů lze na základě Auditů národní bezpečnosti MV ČR (2016b) mluvit o faktorech vnitřních a vnějších. Vnitřní faktory představují funkčnost a flexibilitu systému

pro zařazení cizinců do společnosti cílového státu. Faktory vnější představují účast imigrantů na alespoň základních integračních opatřeních. Tato účast je v zájmu jak migrantů samotných, tak i celé společnosti.

Vysokou hrozbu radikalizace uzavřených komunit potvrzuje Bauerová (2018), která uvádí, že ČR je z dlouhodobého hlediska etnicky homogenním státem a většina cizinců je geograficky soustředěna v Praze. Podle Kušnirákové a Čížinského (2011) integraci imigrantů nepomáhá ani fakt, že donedávna zastávala ČR spíše cirkulační model migrace. Je tedy zcela logické, že docházelo ke společenské izolaci komunit.

2.4 Visegradská skupina – bezpečnostní a migrační politika

Po splnění původního cíle vzniku V4, a sice součinnosti členských států v přípravách vstupu do Severoatlantické aliance (NATO) a EU, vznikla snaha o vybudování společné regionální identity. (Stepper, 2021) Vstupem do EU se otevřela nová témata, která upevnila spolupráci V4. (Bauerová, 2018) Ačkoli otázky migrace nebyly zprvu vůbec v rámci V4 skloňovány, snaha o zvýšení spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany již byla definována, jako jeden z pěti cílů Visegradské deklarace (1991).

Podle Cabady, Waisové a kol. (2018) byla a bude bezpečnostní politika V4 závislá na zájmech velkých impérií a mocností. S ohledem na skutečnost, že NATO je jejich hlavním bezpečnostním garantem, se nelze divit, že bezpečnostní politika zemí V4 je právě na spolupráci s NATO a EU založena. Přesto se však najde několik příkladů, které dokazují, že členské země ne vždy přispívají k proevropské orientaci visegradského regionu. Zejména v Polsku a Maďarsku stále přetrvává velmi silné anti-evropské schisma.

Země V4 v otázce migrace vycházejí historicky z tzv. Haagského programu, přijatého v roce 2004 jako pětiletý plán činností EU. Program kromě prostoru svobody, bezpečnosti a práva také definoval cíle migrační politiky. V otázce migrace byl zásadní zejména proto, že se na rozdíl od tzv. Lisabonské strategie, která podporovala migraci především kvůli získávání kvalifikované pracovní síly, odkláněl od pozitivního hodnocení přistěhovalectví a kladl důraz na společné budování azylové politiky. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018)

Dalším důležitým milníkem pro řešení otázky v rámci bezpečnosti se stal rok 2007, kdy se členské země staly součástí Schengenského prostoru, což znamenalo posunutí vnějších hranic Schengenského prostoru. Tato změna znamenala pro státy nejen volný pohyb osob, zboží a služeb, ale také uskutečnění velkých bezpečnostních a technických změn, které měli vést k ochraně zmíněných vnějších hranic. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Vzhledem k vývoji bezpečnostní politiky států Visegrádu pojmenovali Cabada, Waisová a kol. (2018) hlavní bezpečnostní výzvy a rizika, na základě kterých, lze odhadnout směr zahraniční a bezpečnostní politiky Visegrádu. Těmito výzvami a riziky jsou:

- Pokles obranných výdajů
- Krize na Ukrajině
- Rostoucí vliv nacionalismu a extremismu
- Postoj k Evropské unii, což zahrnuje mimo jiné i otázku migrační krize.

2.4.1 Migrace na území Visegrádské skupiny z historického hlediska

Zatímco se země západní Evropy od 60. let změnily, a dokázaly platně zapojit imigranty do své společnosti, země střední a východní Evropy stále ještě řeší problém národnostních menšin. Nezdařilou integraci představují zejména Romské menšiny, které začaly vznikat po roce 1945 především na území Maďarska a Československa v důsledku nacistické genocidy na Balkánu. Zatímco v Polsku tato menšina tvoří pouhé 4 % obyvatelstva, v Česku je uváděno 6,5 %. V Maďarsku a na Slovensku pak romská menšina tvoří přibližně 7,3 % obyvatelstva. (Křen, 2019)

Kromě romského přistěhovaleckého přílivu na konci druhé světové války čelily budoucí visegrádské země i dalším imigračním vlnám, které však zdaleka nikdy nebyly tak rozsáhlé, jako v roce 1945. Například za komunistického režimu se tyto státy staly útočištěm Řeků, kteří utíkali před tamním diktátorským režimem. Dále to pak byli studenti z rozvojových zemí nebo později vietnamská komunita, za jejíž příchodem původně organizačně stála obchodní organizace socialistických států RVHP. (Křen, 2019) V 90. letech to byli pak uprchlíci z bývalé Jugoslávie, jejichž integrace v těchto zemích je oproti Romům považována za zdařilou. (Karabegović, 2020)

2.4.2 Migrační politika Visegrádské skupiny z pohledu Evropské migrační krize

Jak již bylo výše zmíněno, migrační politika zemí Visegrádu se začala nejvíce formovat až na přelomu roku 2014 a 2015. Tehdy začaly na území EU přicházet migranti, a to především z Afriky a Sýrie. (Bauerová, 2018)

Migrační krize se poprvé dotkla střední Evropy, když Balkánská migrační vlna dorazila do Maďarska, které již v roce 2014 bylo sedmým nejžádanějším státem na světě v počtu žádostí o azyl. Jelikož pro uprchlíky byly země jako je Německo, Rakousko či Švédsko mnohem lákavější, v následujícím roce se Maďarsko stalo pouze zemí tranzitní. Maďarský premiér Viktor Orbán na zahlcení země migranty reagoval stavbou ostnatého plotu na maďarských vnějších hranicích EU. Za tuto reakci bylo Maďarsko ze strany západních zemí tvrdě kritizováno. (Křen, 2019)

Až na tuto výjimku ze strany Maďarska však nelze až do června roku 2015 pozorovat u členských států výraznější aktivitu, než byl projev soustrasti s obětmi migrační krize. (Bauerová, 2018) Kromě Maďarska lze totiž tvrdit, že středoevropské země zůstávají i nadále pouhým pozorovatelem migračních dějů. (Křen, 2019)

V květnu roku 2015 zahájila EU aktivnější přístup k řešení migrační krize, a to vyhlášením tzv. Evropské agendy o migraci. Ta zavádí povinný relokační mechanismus pro všechny členské státy. Spočívá v přijetí předem stanoveného počtu uprchlíků, kteří přetěžují Itálii a Řecko, které jsou vstupními zeměmi do EU. Tyto změny zapříčinily reakci zemí Visegrádu. (Bauerová, 2018)

Za první zmínku ohledně společného řešení této problematiky lze považovat Program českého předsednictví V4 2015-2016 (Czech government, 2015), které zahajuje koordinaci postojů V4 k Evropské migrační agendě. Předsedové vlád členských států se v prohlášení projevují k evropské migrační politice kriticky. Odmítají relokační mechanismus a tvrdí, že by měl mít každý stát možnost rozhodnout se, o počtu migrantů sám. Zároveň poukazují na fakt, že EU neřeší problémy tranzitních zemí.

Debata zemí V4 s ostatními státy EU se ještě více vyostřila, když německá kancléřka Angela Merkelová prohlásila, že Německo především ve vztahu k syrským uprchlíkům nebude jednat v souladu s tzv. Dublinským systémem, podle kterého by měli být uprchlíci vráceni do země, kde se prvně registrovali. (Bauerová, 2018)

Společný postoj ke krizi však utnulo Polsko, které jako jediný stát V4 při schvalování konečné podoby uprchlických kvót 21. září roku 2015, nakonec hlasovalo pro. (Bauerová, 2018) Polská vláda byla ochotna přijmout 7 500 migrantů. (Křen, 2019) Premiérka Ewa Kopaczová tehdy odkazovala na solidaritu s EU. Avšak hned po volbách, které se konaly na podzim téhož roku Kopaczovou vystřídala ve funkci premiérky Beata Szydlová, za jejíž působení se rétorika Polska opět obrátila a Polsko se vrátilo ke stejným stanoviskům, jako zbytek V4. (Bauerová, 2018)

Navzdory tomu, že ostatní tři Visegrádské země stále s kvótami nesouhlasily, pražská diplomacie byla nakloněna kompromisu. Česko na jaře 2016 přijalo pět vybraných syrských křesťanských rodin (cca 100 uprchlíků). Po pár týdnech se však jedna z nich vrátila zpět do Sýrie a další dvě přešly do Německa. Na území ČR tak zůstaly pouze dvě nejméně početné rodiny. Podobná iniciativa s téměř stejným výsledkem proběhla také na Slovensku. Nezájem ze stran migrantů o útulek ve státech Visegrádu tak podporuje xenofobní názory v těchto společnostech. (Křen, 2019)

Odmítání relokačního systému schváleného Radou EU ze strany států V4 vyústilo až k podání žaloby k Evropskému soudnímu dvoru. A to konkrétně Slovenskem a Maďarskem. Navzdory tomu, že ČR také setrvala v odmítání relokačních kvót, ve snaze o udržení si pozice

v EU se k žalobě nepřidala. Polsko se sice také k žalobě nepřidalo, ale státům v této aktivitě vyjádřilo podporu. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

I když byly státy V4 během migrační krize v přijímání migrantů nekompromisní, je třeba poukázat na fakt, že od začátku tyto země prosazovaly řešení krize pomocí v postižených zemích a přispívaly na pomoc uprchlickým táborem na území Turecka, kde se shromažďovali pozdější žadatelé o azyl v EU. (Křen, 2019)

Až na stálé odmítání relokačního mechanismu se v roce 2016 vztah V4 k EU v otázkách migrační krize uklidnil. Za hlavní změnu postoje Visegrádu k migraci lze považovat založení platformy Migration Crisis Response Mechanism (MCRM), v rámci které si mohou jednotlivé státy sdělovat své potřeby a koordinovat společné aktivity spojené s migrací. Toto spíše neformální fórum je zpřístupněno pro všechny členské státy EU, které projeví zájem. (Bauerová, 2018)

Protože je V4 spíše nezávazným uskupením, jejíž spolupráce je založena především na neformálním charakteru, lze předpokládat, že spolupráce těchto zemí bude rozvíjena spíše v otázkách, kde nalezne relativně jasnou shodu. Avšak díky společným názorům na migrační krizi si V4 vybudovala pevné postavení v rámci jednání na úrovni EU. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

2.4.3 Současná migrační politika Visegrádské skupiny

Tabulka 2. Procentuální zastoupení uprchlíků v členských zemích V4 za rok 2019 (vlastní zpracování na základě dat z: Jurečková, & Novotný, 2019)

Členská země	Česká republika	Slovensko	Polsko	Maďarsko
Počet uprchlíků v zemi (%)	0,02	0,01	0,01	0,04

Za posledních pět let se debaty o migrační politice jen zintenzivnily. Země tak reagovaly na zvýšený počet žádostí o azyl. Za účelem pozastavení migrace na evropské úrovni prokázaly střeoevropské státy regionální solidaritu. Každá ze zemí má přitom v rámci svých politických diskurzů různou úroveň sekuritizace migrace. Ta se projevuje strachem, populismem, latentní islamofobií apod. (Karabegovic, 2020) To potvrzují ve své analýze i Rožňák, Kubečka a kol. (2018, 303), kteří poukazují na vládní strategie těchto zemí, které „vytvářely podporu proti migračním náladám podněcováním strachu“.

Nejradikálnější postoj zaujímá Maďarsko v čele s premiérem Viktorom Orbánem a jeho opakovanými populistickými výroky na úkor Německa a EU. A přestože Maďarsko jako jediný

stát V4 osobně čelilo migrační krizi, ostatní členské státy volí podobnou rétoriku. (Bauerová, 2018)

Obecně se dá tvrdit, že členské země čelí různé dynamice. Tradičně přijímají velmi malý počet uprchlíků, na rozdíl od zemí jako je již zmiňované Německo nebo Švédsko. Přesto lze však tvrdit, že migranti z Vietnamu, Ruska či Ukrajiny jsou dobře integrováni do společností těchto zemí a zároveň uspokojují potřeby pracovních sil. A to především v Česku a na Slovensku. (Karabegovic, 2020)

Vzhledem k tomu, že vlády těchto zemí dlouhodobě prosazují tvrdší pravidla pro přidělování azylu a prosazují trvání ostrahy na vnějších hranicích Schengenského prostoru, se nelze divit, že jsou tyto vlády pod silným tlakem veřejného mínění. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018)

V září roku 2020 byl evropskou komisí představen nový strategický dokument tzv. Nový pakt o migraci a azylu. Tento nelegislativní akt definuje řešení při řízení migrace a azylu pragmatickými a realistickými způsoby tak, aby předešel podobným krizím, jako byla migrační krize v roce 2015. Pakt mimo jiné představuje:

- Společný evropský rámec pro řízení migrace a azylu
- Odolný systém připravený na krizi
- Integrované řízení hranic
- Posílení boje proti převaděčství
- Spolupráci s mezinárodními partnery a
- Podporu integrace. (Evropská komise, 2020)

Nedávná migrační krize na bělorusko-polských hranicích přiměla V4 opět o migrační politice debatovat. V rámci společného prohlášení předsedů parlamentních výborů pro zahraniční věci V4 k situaci na vnějších hranicích EU s Běloruskem odsoudily členské země iniciaci nelegální migrace a jako členové EU a NATO vyjádřili solidaritu s Polskem. V rámci tohoto prohlášení V4 ocenila úsilí všech členských států EU řešit nelegální migraci. Zdůraznila také to, že lidé, kteří se pokusí nelegálně překročit vnější hranici místo toho, aby využili zavedených postupů pro žadatele o mezinárodní ochranu, budou ihned vráceni. (Visegrad group, 2021)

I přesto, že zajištění ochrany uprchlíků a žadatelů o azyl na území členských států EU upravuje společný evropský azylový systém (CEAS), lze na úrovni evropských zemí pozorovat spoustu odlišných přístupů pro udělování azylu. Může za to implementace těchto předpisů CEAS jednotlivými členskými státy do své azylové politiky. Výsledkem je tedy 28 odlišných azylových

systemů, které sdílí pouze nejnужnější postupy a standardy v procesech při řešení žádostí o azyl. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018)

2.4.4 Vliv pandemie COVID-19 na azylovou a migrační politiku států Visegradské skupiny

Vývoj migrace do Evropy byl v posledních letech výrazně ovlivněn pandemií COVID-19. Za rok 2020 bylo na území EU zaznamenáno o 33 % žádostí o azyl méně než v roce předchozím. Stejně tak se snížil vlivem pandemie objem nelegálních migrantů. V roce 2020 bylo zaznamenáno o 10 % případů nedovolených překročení hranic EU méně než v roce 2019. Jedná se o nejnižší počet za posledních šest let. (Evropská komise, 2021)

V rámci zemí V4, konkrétně Maďarska a Polska, lze vliv pandemie na migraci zaznamenat ještě výrazněji než v ostatních státech EU. Protiepidemická opatření těchto států vůči žadatelům o azyl byla mnohdy přísnější než obecně platná omezení EU, a to zásadním způsobem ovlivnilo fungování azylového systému a chod přijímacích, ubytovacích a záchytných středisek.

Zatímco Slovensko zůstalo v přístupu k azylu neměnné, vlády Maďarska a Polska využily protiepidemická opatření jako záminku k obcházení zásad mezinárodní ochrany, a to konkrétně tím, že omezily přístup k azylovému řízení. Maďarsko dočasně pozastavilo provoz tranzitních zón pro žadatele o azyl a Polsko zásadním způsobem ovlivnilo jednotlivé fáze azylového řízení. Pozastavilo osobní pohovory s žadatelem a doba správních řízení se výrazně prodloužila.

Maďarsko bylo nepříznivé i v otázce zdravotní péče. I přesto, že žadatele o azyl mají v Maďarsku (stejně jako v ostatních zemích V4) nárok na základní lékařskou péči, nemají oproti žadatelům ostatních členským státům nárok na očkování proti onemocnění COVID-19. (Homel, 2021)

V České republice stejně jako na Slovensku nebyly zaznamenány v azylové politice výraznější změny. Stejně tak jako u ostatních států EU došlo i v ČR v roce 2020 k výraznému poklesu žadatelů o azyl, avšak jedná se o vliv spíše obecných protiepidemických opatření. (Sládeková, 2022)

2.4.5 Migrační a azylová politika České republiky

Česko se dá z dlouhodobého hlediska považovat za etnicky homogenní stát, jehož azylová a integrační politika z pohledu EU nepatří zrovna k těm nejpříznivějším. (Bauerová, 2018) A přestože se stále považuje migrační politika ČR za spíše cirkulační, od počátku 90. let lze pozorovat jistý vývoj. Zatímco v devadesátých letech byla situace pro cizince na území ČR velice nepříznivá a neumožňovala téměř nikomu se legálně v zemi usídlit trvale (Kušniráková, &

Čižinský, 2011), dnes lze zaznamenat jistý vývoj a snahu o začlenění imigrantů do české společnosti. A to jak ze strany nevládních organizací, tak ze strany státu. Nelze však tvrdit, že by tato snaha ze strany státu byla dostačující. (Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty v ČR, 2015)

Česká republika je cílovou stanicí převážně pro migranty ze Slovenska, Ukrajiny a Ruska. Nelze také opomenout početnou skupinu Vietnamců, jejichž komunita se do české společnosti stejně jako ostatní zmíněné integrovala již dávno. Všechny tyto skupiny přistěhovalců jsou převážně pracovními imigranty. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018) Velmi nízká kriminalita společně s růstem mezd a relativně velkým počtem pracovních míst Česko dělá pro obyvatele zmíněných zemí atraktivní. Slováci jsou z pohledu pracovní migrace ještě specifitější skupinou, a to hlavně proto, že velké množství těchto přistěhovalců zde zůstane žít, protože zde přechodně žijí už od svého vysokoškolského studia. (Porsche, 2019)

Pokud se naopak zaměříme na emigraci, díky společné kultuře, minulosti i téměř neexistující jazykové bariéře žije nejvíce Čechů na Slovensku. Do Německa, Velké Británie a Rakouska emigrují Češi pak hlavně kvůli vyšším mzdám. (Porsche, 2019)

Základním dokumentem pro migrační politiku je Zákon o pobytu cizinců na území ČR z roku 1999 a Zákon o státním občanství ČR a o změně některých zákonů z roku 2013.

Na mezinárodní úrovni je to pak tzv. Ženevská úmluva neboli Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (Československo podepsalo roku 1990) a na ni navazující Newyorský protokol z roku 1967. Tato úmluva zajišťuje ochranu jednotlivce ze strany připojeného státu před politickým a náboženským pronásledováním, nebo pronásledováním z etnických důvodů. Na základě připojení se k této úmluvě vybudovalo Československo několik pobytových zařízení pro uprchlíky a vznikl Státní integrační systém. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018)

Hlavním činitelem v oblasti mezinárodní migrace a s tím spojené mezinárodní ochrany státu je Ministerstvo vnitra, v rámci něhož, za tuto oblast zodpovídá odbor azylové a migrační politiky (OAMP). Ten byl ustanoven v roce 2000 sloučením odboru pro uprchlíky a odboru pro imigraci a ochranu státních hranic. (MVČR, 2022b)

Klíčové zásady migrační politiky ČR definuje usnesení vlády ČR ze dne 29. července roku 2015 o Strategii migrační politiky ČR a o komunikační strategii ČR k migraci. Tento materiál definuje klíčové zásady migrační politiky v rámci 7 témat, jejíž průřezovým elementem je zajištění bezpečnosti státu.

Těmito tématy jsou:

- 1) Integrace cizinců
- 2) Nelegální migrace a návratová politika

- 3) Mezinárodní ochrana
- 4) Vnější dimenze migrace (včetně rozvojových a humanitárních aspektů)
- 5) Volný pohyb osob v rámci EU a schengenského prostoru
- 6) Legální migrace
- 7) Provázanost se společnými politikami EU

Neopomenutelnou součástí migrační politiky Česka je účast v programech pro migranty nabízející především kvalifikovanou pracovní sílu. Tito migranti, kteří pochází především z rozvojových zemí, mají v ČR dlouhodobý pobyt a po pěti letech mají nárok si zažádat o pobyt trvalý. K udělení trvalého pobytu je potřeba splnit mnoho podmínek včetně znalosti českého jazyka. (MV ČR, 2015a)

Dalšími programy pro cizince na území ČR jsou programy podporující studium cizinců na tuzemských univerzitách, včetně stipendií, podpora podnikání cizinců nebo podpora rodin složených nejen z českých občanů. (Porsche, 2019)

2.4.6 Migrační a azylová politika Slovenska

Po rozpadu Československa na konci roku 1992 začalo Slovensko budovat svou vlastní bezpečnostní politiku. Imigranti na území Slovenska pocházeli zejména z ČR, Maďarska a Rumunska. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018) Hlavním směrodatným dokumentem v oblasti migrace byl Zákon č. 48/2002 o pobytu cizinců a o změně a doplnění některých zákonů ze dne 1. dubna 2002.

Se vstupem země do EU v roce 2004 se počet imigrantů na území Slovenska začal stupňovat a tato tendence se zastavila až ekonomickou krizí. I přesto, že je podíl imigrantů ve Slovenské populaci pořád relativně malý, od roku 2004 se zvýšil trojnásobně. (Porsche, 2019)

Nárůst imigrantů zapříčinil vznik řady migračních programů. Klíčovou byla Koncepce integrace cizinců ve Slovenské republice přijata v roce 2009 a především pak dokument z roku 2011, tzv. Migrační politika Slovenské republiky s výhledem do roku 2020. V rámci tohoto dokumentu byl vytvořen Akční plán migrační politiky na rok 2012-2013. Cílem tohoto Akčního plánu bylo definovat pojem cizinec, emigrace, legální a nelegální imigrace, integrace, ochrana hranic apod. Následně roku 2012 nabyl platnosti Zákon o pobytu cizinců. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018)

Během migrační krize v roce 2015 Slovensko stejně jako Česko nepatřilo mezi cílové země migrantů, avšak i přesto striktně odmítalo cizince na svém území. (Cabada, Waisová a kol., 2018) A i přesto, že Slovensko nepatřilo mezi země, kterými vedla nějaká z hlavních migračních tras, mělo na konci srpna roku 2015 velký problém s nelegálními migranty. Právě ti, díky vlakovým

spojům z Maďarska do Německa, projížděli právě přes slovenské území. (Lifrují Maďaři uprchlíky na Západ? Rakušané vlaky zastavují, 2015) Slovensko proto navrhlo ve spolupráci s ostatními členskými státy EU zpřísnění trestu za převaděčství a zpřísnění ochrany státních hranic (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2018).

I přestože Slovensko odmítlo relokační kvóty odsouhlasené Radou EU, nezavrhovalo systém relokace migrantů úplně. Stát akt považoval za dobrovolný. Tuto snahu stát ukázal, když ubytoval na svém území žadatele o azyl z Rakouska. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

A navzdory odlišnému názoru na migrační politiku se Slovensko v roce 2017 jako jediný člen V4 rozhodlo alespoň částečně spolupracovat s EU a sdělit počet osob, které je schopno přijmout. Díky tomuto kroku se Slovenskem, jakožto jediným členem V4, nezahájila Evropská komise řízení o neplnění povinností. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Dodnes migranti přicházejí na území Slovenska převážně za prací, a to hlavně z Rumunska a sousedních států, jako je ČR a Maďarsko. (Porsche, 2019)

V porovnání s ostatními státy V4 má Slovensko zkušenost s výraznými menšinami, především Romy a Maďary. Proto Slovensko klade velký důraz na svou integrační politiku, jejíž cílem je vytvoření jednotné společnosti s jednotnou kulturou.

Slovenská migrační politika spadá pod správu Ministerstva vnitra Slovenské republiky a musí vycházet ze směrnic EU. Cílem této politiky je poskytnutí efektivní ochrany jednotlivcům, kteří ji potřebují a současně zamezit zneužívání azylového systému. Dále pak účinný boj proti nelegální migraci a kooperace se zeměmi původu a tranzitními zeměmi ve spolupráci s EU a Organizací spojených národů (OSN). (Vláda Slovenskej republiky, 2021) Ve slovenské migrační politice hraje zásadní roli šest principů, kterými se Ministerstvo vnitra Slovenské republiky řídí:

- Princip suverenity – představuje ochranu národních zájmů v rámci řešení otázky migrace
- Princip zákonnosti – představuje řešení otázky migrace v souladu s Ústavou SR, mezinárodními smlouvami a právem EU
- Princip regulace legální migrace – představuje snahu o řádnou a regulovanou imigraci
- Princip aktivní spolupráce s EU – představuje zachování jednotné azylové a migrační politiky
- Princip zákazu diskriminace – představuje rovnoprávnost v rámci přijímání cizinců
- Princip flexibility – představuje inovativní přístup k otázkám řešení migrace (Rožňák, Kubečka a kol., 2018)

2.4.7 Migrační a azylová politika Polska

Polsko se dá považovat za spíše emigrační stát. Lidé z Polska do zahraničí odcházejí především za prací. Země je také jednou z nepříznivější v rámci udělování pracovních víz, a proto lze v zemi pozorovat i značný nárůst pracovních imigrantů, a to od samého vstupu do EU. (Poland, n. d.) Podle Eurostatu (2022) tvoří polskou populaci pouhé jedno procento příslušníků jiných států, což je nejméně z celé EU. Většina z migrantů přichází do Polska z Ukrajiny, a to z pracovních důvodů. Další menšinu tvoří pak občané z Běloruska a stoupá také počet ekonomických migrantů z Indie a Gruzie. (Governance of migrant integration in Poland, n. d.)

Polsko stejně jako Maďarsko (viz. níže) nemělo poměrně dlouho žádný komplexní dokument k řešení otázek migrační politiky. Až v roce 2012 byla představena tzv. Polská migrační politika – současný stav a další opatření. (Poland, n. d.)

Přesto, že v roce 2005 Polsko projevilo snahy v integrační politice v podobě návrhů opatření pro integrační politiku, nemá dodnes žádný dokument, který by integrační strategii jasně stanovil. Dodnes se Polsko pro řešení otázky integrace cizinců opírá o Zákon o sociální pomoci z roku 2004 a novelu tohoto zákona z roku 2008. V dokumentech Polská migrační politika-Současný stav a další opatření z roku 2012 a Polská migrační politika-Diagnóza počátečního stavu základy integrace migrantů z roku 2020 se vláda sice zabývala otázkou integrace, avšak jedná se spíše o základní informace, které vláda plánuje do budoucna rozšířit. (Governance of migrant integration in Poland, n. d.)

Jak již bylo zmíněno, Polsko během migrační krize patřilo mezi státy, které nebyly povinným migračním kvótám nakloněny. Vzhledem k vysokému procentu praktikujících křesťanů v zemi bylo jednou z hlavních podmínek pro přijetí uprchlíků stejné náboženské vyznání. V průběhu migrační krize se postoj Polska měnil. Zatímco v začátcích migrační krize polská premiérka Kopaczová striktně odmítala evropský systém kvót, při konečném hlasování o kvótách, jako jediná z V4 hlasovala pro a souhlasila s přijetím konkrétně 60 syrských křesťanských rodin. (Robert a kol., 2015)

Téma migrační krize bylo podstatné i během polských voleb v roce 2015. Po těchto volbách vystřídala Kopaczovou nová premiérka Szydlová, která volila opačnou strategii. Kvótový systém opět odmítla a nechala se slyšet, že rozhodnutí Kopaczové představovalo ohrožení polské bezpečnosti. (Nyzio, 2017) Rétorika Szydlové se podobala rétorice maďarského premiéra Orbána, jelikož obě jejich politické strany označovaly migranty jako teroristy. Vzhledem ke stálému odmítavému postoji vůči kvótám začala Evropská komise vést s Polskem řízení o neplnění povinnosti. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

2.4.8 Migrační a azylová politika Maďarska

I Maďarsko lze považovat za etnicky homogenní stát. Podle Eurostatu (2022) tvoří příslušníci jiných států pouhých 2 % maďarské populace. Mezi výraznější menšiny patří Romové a Němci (Cabada, Waisová a kol., 2018).

Přestože Maďarsko po vstupu do EU nebylo kvůli své ekonomické situaci schopno přijímat tolik migrantů, jako například Česko či Slovensko, počet imigrantů i v této zemi vzrostl a stále tento trend pokračuje. Počet udělených občanství prudce stoupl v roce 2011 díky novelizaci cizineckého zákona, který silně zvýhodňoval proces získávání občanství pro cizince maďarského původu. (Hungary, n. d.) Vzhledem ke stárnoucí populaci a stále většímu počtu emigrujících Maďarů lze uvažovat o tom, že vláda tento krok udělala právě k zastavení stárnutí populace. Většina migrantů pobývajících na maďarském území jsou tedy etničtí Maďaři přicházející z Ukrajiny, Rumunska a Srbska. Další výraznou skupinou jsou pak migranti přicházející z Číny. (Móricz, 2013)

Homogenost společnosti zapříčinila to, že Maďarsko až do roku 2013 nemělo žádný ucelený dokument o své migrační politice a integraci imigrantů. Stát se do té doby řídil pouze jednoduchými principy, které představovaly podporu emigrujících Maďarů do sousedních zemí, respekt volného pohybu v rámci EU a zdrženlivost vůči migrantům pocházejících z neevropských zemí. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Až v roce 2013 byl na období 2014-2020 vytvořen strategický plán, tzv. Migrační strategie. Dokument představuje ucelený způsob k dosažení cílů, které byly v otázce migrace stanoveny, přičemž klade důraz především na práva a povinnosti migrantů. Mezi zmíněné cíle patří návratová politika, mezinárodní ochrana a pobyt, přijímání a integrace migrantů. (Government of Hungary, 2014)

Kvůli rozsáhlým demonstracím za větší práva žadatelů o azyl v roce 2012 byl v roce 2013 přijat také nový zákon o azylu. Nový zákon však nepředstavoval pro migranty změnu k lepšímu. Kritizován byl především kvůli nedostatečnému specifikování důvodů pro zadržení migranta na maďarském území. Migrant tedy mohl být státem zadržen, aniž by vědomě naplnil nějaký z důvodů.

Jelikož Maďarsko nevěnovalo až do začátku migrační krize příliš velkou pozornost své azylové a integrační politice, nebylo téměř vůbec připraveno na příliv takového počtu migrantů. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Teprve v roce 2014 Maďarsko zřídilo integrační program pro nově přichozí uprchlíky, díky kterému měla každá taková osoba mimo jiné nárok na měsíční peněžitý příspěvek. Program byl

však v roce 2016 zrušen a od té doby žádným jiným dokumentem neobnoven ani nenahrazen. (Governance of migrant integration in Hungary, n. d.)

Jak již bylo zmíněno, Maďarsko silně kritizovalo migrační kvóty udělené EU. Odmítání migrantů z muslimských zemí se stalo hlavním politickým tématem. Vláda v čele s premiérem Viktorom Orbánem ve své mediální kampani přímo spojovala migraci s terorismem a vyzývala k nacionalistickým a antiimigračním postojům. Tato rétorika a vystavění plotu na srbsko-maďarských hranicích měla odradit žadatele o azyl.

V otázkách migrační krize mělo Maďarsko nekompromisní postoj k migračním kvótám a chtělo migraci řešit především pomocí na migračních trasách a v zemích původu.

Nutno zmínit, že Maďarsko během migrační krize mělo tak kontroverzní postoje především proto, že přes jeho území vedla jedna z hlavních migračních tras směrem do západní Evropy a čelilo tak největšímu množství migrantů v přepočtu na počet obyvatel. Nicméně i přesto hrozí státu za odmítavý postoj k relokačnímu mechanismu zahájení trestního řízení u Soudního dvoru EU. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Z dlouhodobého hlediska lze Maďarsko považovat za stát, který není pro imigranty zcela příznivý. Především pro příslušníky jiných států, než jsou členské státy EU, je proces získání státního občanství složitý a zdoluhavý. Maďarsko však není ve většině případů cílovou zemí. Kvůli své geografické poloze pro mnoho migrantů představují maďarské hranice pouze vstup do EU, odkud pak pokračují do jiných členských zemí.

Ani v otázce vzdělávání není maďarský systém nijak nakloněn migrantům. Přístup k plnohodnotným vzdělávacím programům není automaticky poskytnut všem dětem legálních migrantů a integraci do vzdělávacího systému zajišťují především programy EU. (Móricz, 2013)

2.5 Projevy migrace v Evropě a jejich příčiny

Migrace jakožto historicky zakotvený jev se vždy projevoval jak negativně, tak i pozitivně, a to jak pro státy emigrační, tak i pro ty imigrační. Migranti se nepochybně podílí na kulturním, společenském i ekonomickém chodu zemí. Konkrétně Evropu migranti kulturně obohacují a jejich přínos byl a je významným. (Porsche, 2019)

Tato práce se však zaměřuje především na migraci masovou, která je spojována především s negativními projevy. Proto se v následujících podkapitolách budu zaměřovat spíše na negativní projevy, na které je v kontextu masové migrace často kladen důraz.

Přestože se tato práce zaměřuje na migraci spíše z toho bezpečnostního hlediska, byly do této kapitoly zařazeny i projevy ekonomické a sociální. I přesto, že se může zdát, že tyto projevy s bezpečnostní situací v zemi nijak nesouvisí, jsou tyto projevy s bezpečností úzce provázány.

Společenská či ekonomická disharmonie uvnitř státu může totiž zapříčinit nenávist vůči migrantům, což může vést k radikalizaci a nepokojům v zemi (MV ČR, 2015a).

2.5.1 Projevy v podobě bezpečnostních rizik

Bezpečnostní strategie ČR z roku 2015 spojuje zvýšení bezpečnostních rizik v důsledku migrace především s nelegální migrací. Tvrdí, že: „zvýšuje se počet lokálních ozbrojených konfliktů, což vyvolává zvýšení míry nelegální migrace, která je následně zdrojem či katalyzátorem řady bezpečnostních problémů.“ (MV ČR, 2015b, 11) Tyto bezpečnostní problémy se mohou projevit ve formě terorismu, zvýšené kriminality nebo organizovaného zločinu.

2.5.1.1. Terorismus

„Terorismus je násilná forma prosazování politických zájmů stoupenců určité radikální ideologie (politické, náboženské, nacionalistické, separatistické, ekologické a jiné), cílem násilností je zpravidla civilní obyvatelstvo.“ (Bezpečnostní informační služba, 2022)

Jednou z nejzávažnějších hrozeb spojených s masovou migrací je terorismus. Ten je v rámci migrace spojován především s islámskými radikály, kteří v důsledku velkého počtu migrantů mohou nekontrolovatelně vstoupit na území EU.

Během takzvané Evropské migrační krize (2014-2016), se obavy z džihádistického terorismu staly jedním z hlavních témat jak v běžné společnosti, tak i v politice mnoha zemích EU. Kritici přijímání imigrantů z muslimských zemích často poukazovali na události, které se objevovaly v zemích, které přijaly nejvíce těchto migrantů.

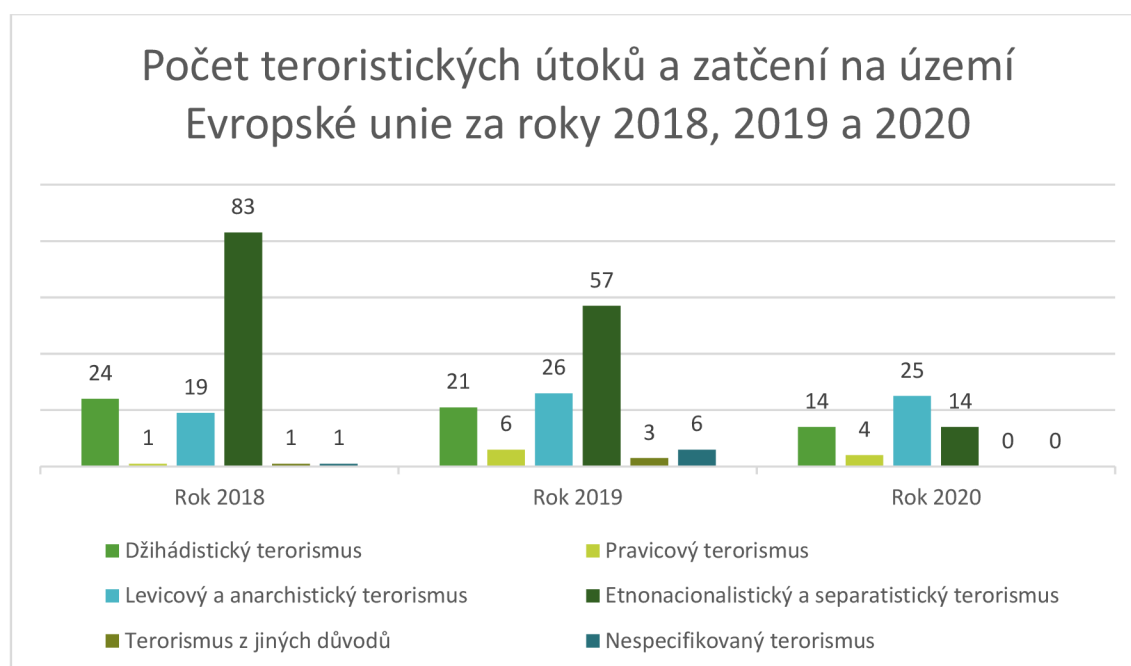
Jedním z nejznámějších teroristických útoků v Evropě spojených právě s islámskými imigranty je událost ze 7. ledna roku 2015, kdy v Paříži při útoku na týdeník Charlie Hebdo bylo zabito 12 lidí. Útočníci byli dětmi imigrantů z Alžírska. Téhož roku proběhl v Paříži ještě jeden teroristický útok, který měla na svědomí devítičlenná skupina teroristů, z nichž dva útočníci vstoupili na území EU právě během migrační krize. Během útoku bylo zabito 130 osob a zraněno 430 osob.

V roce 2016 došlo v Bruselu k sérii bombových útoků, na nichž se podílel i švédský občan syrsko-palestinského původu, který dříve bojoval v Sýrii za Islámský stát. Při útocích zemřelo 32 osob a 340 osob bylo zraněno. Téhož roku proběhl další útok, tentokrát v Německu, který měl na svědomí 5 zraněných. Jeden z útočníků přišel do Německa právě během migrační vlny v roce 2015. (Břicháček, 2016)

Je nutné však dodat, že na území EU z celkem dvacetimilionové muslimské komunity tvoří potenciální džihádistické teroristy pouhých několik promile. (Bouška, 2016)

Skeptický postoj vůči muslimským imigrantům přetrvává ve společnosti dodnes a je jen otázkou úhlu pohledů, zda jsou tyto postoje správné či nikoliv. Faktem totiž je, že podle Zpravodajství Evropského parlamentu (2021) je džihádistický terorismus i nadále nejzávažnější bezpečnostní hrozbou v EU. Přestože džihádistické útoky nejsou nejčastějšími teroristickými útoky na území EU (Obrázek 1), mívají z pravidla na svědomí nejvíce obětí a zraněných.

Například v roce 2020 tvořil džihádistický terorismus pouze šestinu všech teroristických útoků na území EU (uskutečněné, zmařené i nezdařené). Má však na svědomí více než polovinu všech obětí a většinu zraněných. (Zpravodajství Evropského parlamentu, 2021)

Vysvětlivky: V datech nejsou započítány údaje o teroristických útocích na území Velké Británie.

Obrázek 1. Počet teroristických útoků a zatčení na území EU za roky 2018, 2019 a 2020 (vlastní zpracování na základě dat z: Europol, 2021)

Na druhou stranu je zřejmé, že i přesto, že zvýšené riziko terorismu má souvislost s imigrací, nelze předpokládat, že omezení imigrace do států EU by pomohlo snížit toto riziko. Tyto restriktce by omezily především příchod legálních migrantů, kteří na evropské území vstupují za prací či bezpečím. Určitá míra prostupnosti bude totiž na vnějších hranicích EU vždy zachována, a to je pro potenciální džihádistické teroristy klíčovým. (Koudelka, 2018).

Před přímým spojováním terorismu s migrací varuje spousta odborníků, mezi nimiž je i Vegrichová (2021), která tvrdí, že „Migrační toky mohou být hypoteticky zneužitelné některými teroristickými organizacemi, nelze ale používat nexus, že co migrant, to muslim a co muslim, to terorista. To je velmi nebezpečné a pokud se to šíří ve společnosti, tak to může být kořenem dalších problémů“.

2.5.1.2. Zvýšená kriminalita a organizovaný zločin

Kromě zvýšeného rizika terorismu je s imigranty spojená také větší míra kriminality a organizovaného zločinu. To může být způsobeno vlivem několika faktorů.

Kriminální činnost ze strany imigrantů bývá často způsobena tím, že nejsou kvalitně integrováni do společnosti a dochází tak k radikalizaci. (Koudelka, J. 2018) Dalším vlivem, který může ovlivnit kriminální činnost imigrantů je skutečnost, že socioekonomický profil imigrantů, kteří vstupují na území EU, je často výrazně horší než u běžného evropského občana, což opět může vést k radikalizaci a násilí. (Bouška, 2016)

Jednou z nejkontroverznějších událostí, spojenou s trestnou činností imigrantů na území EU je ta, která se stala při oslavách silvestrovské noci v roce 2015, kdy došlo v několika německých městech (především v Kolíně nad Rýnem) k sexuálně motivovaným útokům vůči ženám. Ve většině případů se jednalo o útočníky, kteří přišli do země právě v době takzvané migrační krize. (Břicháček, 2016)

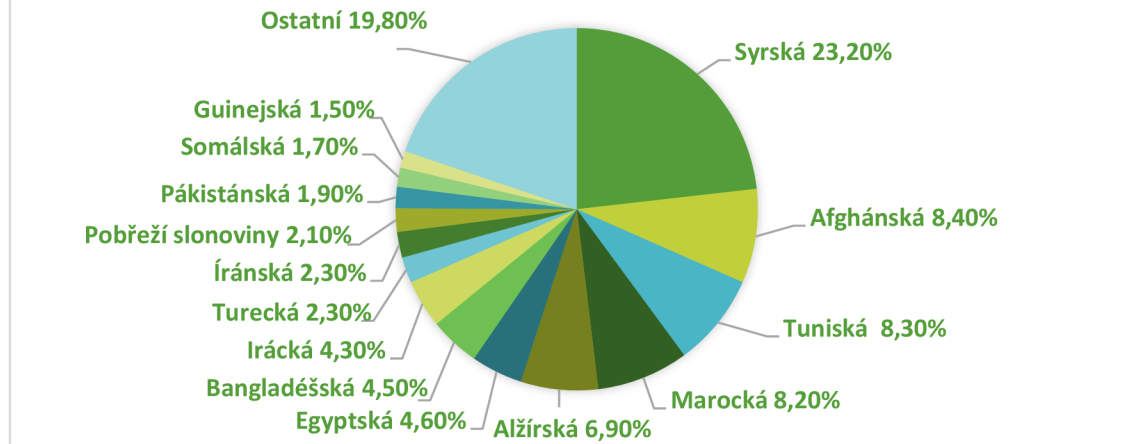
Výzkumy však opakovaně došly k závěru, že vztah migrace a kriminality je společností často přeceňován. Řada empirických studií poukazuje na skutečnost, že oblasti s větším počtem imigrantů mají téměř stejnou, či dokonce nižší míru kriminality, než je v běžné společnosti. (Ousey, & Kubrin, 2018) Pohled společnosti na páchaní trestné činnosti ze strany migrantů je z velké míry ovlivněn médii, která často na takové trestné činnosti kladou větší důraz než na trestné činnosti osob evropského původu. (Jelínková, 2022)

Masová migrace s sebou nese také velké riziko nárůstu činnosti organizovaného zločinu v podobě nelegálního převaděčství. V roce 2014, kdy se prudce zvýšil počet nelegálních migrantů přicházejících do zemí EU, se zapojovalo do převaděčství čím dál více zločineckých skupin. Tyto skupiny v rámci svých převaděčských služeb využívají zoufalství a zranitelnost migrantů a nabízejí celou řadu služeb od dopravy a ubytování až po zařízení podvodných dokumentů za velmi vysoké finanční částky. A právě kvůli velkému výdělku je převaděčství mezi zločineckými organizacemi tolik rozšířené. (Europol, 2022a)

Nedovolené překročení hranic stále roste. Jen v roce 2021 bylo zaznamenáno 199 900 případů nedovoleného překročení hranic. To je o 60 % více než v roce 2020. Konkrétně narůstá případů překročení pozemních hranic, to v roce 2021 narostlo v porovnání s předchozím rokem až o 125 %. (European Commission, 2021)

Nejvíce případů překročení hranic bylo v roce 2021 zaznamenáno u občanů syrských, afghánských, tuniských a marockých občanů (Obrázek 2). (Frontex, 2022)

PŘÍPADY NEDOVOLENÉHO PŘEKROČENÍ HRANIC EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2021 PODLE STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI

Obrázek 2. Případy nedovoleného překročení hranic Evropské unie v roce 2021 podle státní příslušnosti (vlastní zpracování na základě dat z: Frontex. 2022)

Podle Europolu (2022), jsou zločinecké organizace v tomto ohledu velmi flexibilní a odolné vůči opatřením ze strany EU. Jsou schopny rychle reagovat na změny migračních tras, a proto je velice obtížné proti nelegální migraci bojovat. Boj proti převaděčství je jednou z priorit EU v boji proti závažné a organizované trestné činnosti.

2.5.1.3. Zdravotní rizika

Přestože se může zdát, že migrace může představovat zvýšené riziko přenášení nemocí, Světová zdravotnická organizace potvrdila (World Health Organization [WHO], 2019), že migranti představují přibližně stejné riziko přenášení chorob jako běžní turisté.

Klíčovou roli k zamezení šíření infekčních onemocnění, jako je například tuberkulóza, spalničky či virová hepatitida skrze migranty, je dostatečná vakcinace imigrantů. (Kolářová, 2016)

Zpráva Světové zdravotnické organizace (WHO, 2019) také poukazuje na fakt, že u migrantů se zpravidla objevuje méně neinfekčních onemocnění než ve zbytku populace. Chudoba migrantů v cílové zemi může však zapříčinit vznik kardiovaskulárních onemocnění, rakoviny, či mozkové mrtvice.

Míra zdravotního rizika, které migrace představuje, je tedy zanedbatelná. Často nepodložená populistická tvrzení spojená se zdravotním ohrožením ze strany migrantů mají za úkol pouze podnítit protiimigrační nálady v zemi. (Česká tisková kancelář, 2019)

2.5.2 Ekonomické projevy

Ekonomické projevy migrace na území EU jsou často skloňovaným tématem, na kterém se společnost jen zřídka shodne. Existuje spousta dokumentů, které hodnotí ekonomické projevy migrace, a to jak kladně, tak i záporně. Slaný a kol. (2011) ve své publikaci tvrdí, že to, zda se migrace projeví na ekonomice daného státu pozitivně či negativně, záleží zejména na těchto vlivech:

- objem migrujících pracovníků
- kvalifikace migrantů
- podmínky na trhu práce
- ekonomický vývoj konkrétní země

Imigrace může EU ekonomicky prospět díky zvýšení nabídky pracovních sil na trhu práce. Vzdělání a kvalifikovaní imigranti znamenají pro konkrétní zemi přínos znalostí a zvýšení konkurenceschopnosti, aniž by země musela do vzdělání investovat. Naopak imigranti s nižším vzděláním představují pro zaměstnavatele levnou pracovní sílu a mohou tak zaplnit prázdná místa, o něž původní obyvatelé nestojí. (Porsche, 2019)

V rámci pracovního trhu EU imigranti pracují nejvíce v odvětví ubytování, stravování a pohostinství, stavebnictví a v oblasti administrativních a podpůrných činností. (Tabulka 3.)

Tabulka 3. Nadměrné zastoupení sektorů na evropském trhu práce z řad občanů zemí mimo Evropskou unii. (vlastní zpracování na základě dat z: European Commission, 2021)

Odvětví	Celkový podíl zaměstnanců z řad občanů zemí mimo EU	Celkový podíl zaměstnanců z řad občanů EU
Ubytování, strava a pohostinství	11,4 %	3,8 %
Stavebnictví	8,6 %	6,4 %
Administrativní a podpůrné činnosti	7,1 %	3,7 %
Práce v domácnostech	6,5 %	0,7 %

Dalším pozitivním projevem migrace v ekonomice může být částečné pozastavení stárnutí populace. Na to spoléhala i Angela Merkelová, německá kancléřka, která v době takzvané migrační krize otevřela migrantům hranice Německa. Politika Angely Merkelové, která na základě německých imigrantů chtěla posilnit německou ekonomiku, byla často kritizována ze

strany mnoha evropských zemí. Protiimigrační rétorika z řad evropských států často spojovala příliv imigrantů s rozpadem ekonomiky státu. Většina statistik a názorů německých ekonomů však tvrdí, že migranti pro Německo představují jednoznačně ekonomický přínos (Rivandová, 2015).

Pozdější průzkumy ukazují, že němečtí imigranti německou ekonomiku nerozložili a že míra nezaměstnanosti v zemi klesla. Imigranti také přispěli k růstu poměru tzv. příspěvateľů a důchodců. Na jednoho důchodce tedy připadá více příspěvateľů než dříve, což je také velkým pozitivem pro německou ekonomiku. (Politiq, 2021)

I přes pozitivní zkušenost Německa je nutno zmínit, že v rámci EU jako celku byla míra zaměstnanosti populace v produktivním věku v roce 2020 vyšší u občanů EU (celkem 73,1 %) než u občanů pocházejících z jiných zemí (celkem 57,5 %). (European Commission, 2021)

Negativním ekonomickým projevem migrace je skutečnost, že některé z evropských států mají vybudovaný takový sociální systém, který umožňuje imigrantům pobírat nepřiměřeně velké sociální dávky, což zatěžuje ekonomiku těchto států. (Šichtařová, & Pikora, 2016) S tím souvisí i nemalé náklady vynaložené pro integraci, tedy začlenění imigranta do společnosti.

Dalším nežádoucím ekonomickým projevem migrace je nelegální práce. Neodvádění daní a neplacení zdravotního a sociálního pojištění těchto nelegálních pracovníků ekonomiku značně oslabuje. (Porsche, 2019)

2.5.3 Sociální projevy

Není pochyb o tom, že masová imigrace vyvolává v Evropě celospolečenskou debatu. Jelikož jsou v kontextu s masovou imigrací často zdůrazňovány negativní dopady na ekonomiku a bezpečnostní situaci, společnost uvažuje často iracionálně.

Přestože migrace může společnosti přinést nové znalosti, kulturní obohacení a rozšíření nových nápadů a technologií, společnost vnímá spíše její negativní vlastnosti. Tyto negativní postoje ve společnosti se často projevují xenofobii a diskriminací, což může vést až k násilí. (Porsche, 2019)

Evropská společnost je uzavřená především vůči muslimské komunitě přistěhovalců, jejíž kultura se v mnoha ohledech liší od té evropské. To značně komplikuje integraci migrantů z těchto zemí a vede ke vzniku uzavřených komunit. (Šichtařová, & Pikora, 2016)

Ministerstvo vnitra ČR (2015b, 11) před takovým uzavřením komunit varuje a uvádí, že „nedostatečná integrace zcela legálních migrantů může být zdrojem sociálního napětí. Tato skutečnost pak může vést i k nežádoucí radikalizaci členů těchto přistěhovalčeských komunit.“

Téma masové migrace proniklo i do politické sféry a od počátku takzvané migrační krize se v mnoha evropských státech stalo jedním z hlavních politických témat.

Podpora vzrostla pravicovým stranám, které šíří protievropské a nacionalistické myšlenky. Masová migrace zapříčinila politickou krizi jednak na úrovni EU jako celku a jednak na úrovni jednotlivých politických států. Například ve Francii posílila svoji politickou pozici Národní fronta v čele s Marion Le Pen, v Německu politická strana Alternativa pro Německo a ve Velké Británii Konzervativní strana. V mnoha dalších evropských státech občané projevíli zájem o podobně smýšlející politické strany.

Tyto politické strany nejen že kritizují otevřený přístup EU k migrantům, ale také často podněcují nenávisť vůči imigrantům a podporují islamofobii svých voličů. (Evropská unie a její proměny v období globální nestability: souhrnná publikace z vědeckopopularizační konference ..., 2015)

V České republice také vzrostl zájem o tyto politické strany. To se projevilo volbami v roce 2017, kdy se do Poslanecké sněmovny dostalo s 10 % hlasů voličů nacionalistické hnutí Svoboda a přímá demokracie v čele s Tomiem Okamurou. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Nástup těchto politických stran vyvolal ve státech EU společenskou debatu, která společnost rozdělila.

Dopad na politický systém mohou také vyvolat samotní imigranti. Jakmile totiž vzroste počet imigrantů, kteří získají volební právo v zemi, lze předpovídat, že zesílí podpora levicových stran. Samotní imigranti mohou mít tedy v budoucnu určitý podíl na politickém vývoji v zemi. (Janáčková a kol. 2016)

Jak už bylo výše zmíněno, tyto sociální projevy migrace se mohou promítnout i do bezpečnosti státu, proto je, podle Kellera (2017), důležité dbát na sociální a kulturní integraci evropských imigrantů, kterou se dosud zabývají především neziskové organizace. Je potřeba se postarat především o osvojení jazyka konkrétní země a zapojení se do pracovního procesu.

2.6 Způsoby možného řešení migrační krize

Jak již bylo několikrát zmíněno, migrace s sebou nese spoustu pozitivních jevů, které by pro EU mohly znamenat rozvoj ekonomický, kulturní i společenský. Nese s sebou ale i značná rizika, která mohou mít negativní dopad na jednu z hlavních priorit všech politik, a sice bezpečnost státu. Už v Maastrichtské smlouvě (smlouvě o Evropské unii), která vzešla v platnost v roce 1993, je migrace ukotvena ve třetím pilíři, oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti,

jako jev, který představuje značnou bezpečnostní hrozbu a je spojován s organizovaným zločinem, terorismem a převaděčstvím. (Blažek, 2015)

Navzdory faktu, že migrace je již od samotného počátku EU pojmenována jako bezpečnostní hrozba, nelze předpokládat, že by se EU uchýlila k takovým krokům, které by vedly k okamžitému zastavení proudu migrantů nebo úplnému uzavření vnějších hranic. Proto je potřeba zavést takové kroky, které by nebránily v migraci a zároveň eliminovaly bezpečnostní rizika, která s sebou migrace nese na minimální možnou úroveň.

Jedním z takových kroků je zamezení masové nelegální migrace, podpora plnohodnotné integrace imigrantů do evropské společnosti nebo zamezení masové migrace skrze pomoc v oblastech, ze kterých lidé migrují.

2.6.1 *Prevence nelegální migrace a boj proti převaděčským sítím*

Podle Europolu (2016) využilo služeb poskytovaných převaděčskými skupinami více než 90 % migrantů. Ty od začátku evropské migrační krize díky poskytování služeb v rámci převaděčství získali miliardy eur. „Tyto příjmy posilují zločinecké sítě a mají významný negativní dlouhodobý dopad na evropské hospodářství.“ (Europol, 2022a)

Zamezení takové činnosti je jednou z hlavních priorit Europolu v rámci politického cyklu EMPACT 2022-2025 - Evropské multidisciplinární platformě pro boj proti hrozbám trestné činnosti. Stejně jako v předchozím politickém cyklu EMPACT 2018-2021 se mimo jiné soustředí na zprostředkovatelské služby nelegálním migrantům, kterým tyto služby usnadňují nejen příchod na území EU, ale také legalizaci pobytového statusu. (Europol, 2022b) Díky společným opatřením členských států EU se v roce 2020 povedlo zatknout 2 280 osob a odhalit 14 organizovaných zločineckých skupin. (Záchrana životů na moři a boj proti zločineckým sítím, n. d.)

Na začátku roku 2016 bylo Europolem zřízeno Evropské středisko pro boj proti převaděčství (EMSC). Skrze toto středisko Europol koordinuje společnou reakci donucovacích orgánů členských států v rámci řešení nelegální migrace do Evropy v masivním měřítku. Hned v roce 2016 ukázalo EMSC svoji důležitou roli, když v rámci jedné operace díky spolupráci orgánů několika členských zemí pomohl k zatčení 39 převaděčů a 580 nelegálních migrantů. (Europol, 2022a)

Dalším orgánem, který je na evropské úrovni klíčový pro boj s nelegální migrací je Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž Frontex. Ta nejenže identifikuje migrační vzorce a trendy, ale zároveň koordinuje společné operace a zásahy na vnějších hranicích EU. (Frontex, n. d.)

Nelegální migrace nepředstavuje bezpečnostní hrozbu pouze pro cílové země. Ohroženi jsou totiž samotní migranti, kteří převaděčství využívají. Zločinecké organizace totiž často využívají toho, že migranti nemají jiné prostředky, a tak se uchylují ke stále riskantnějším praktikám. Jednou z nejrizikovějších praktik je převaděčství přes moře. Jen od roku 2015 touto cestou zahynulo nebo zmizelo 20 000 osob. Za účelem zamezení eliminace úmrtí takových osob byla zapojena evropská agentura Frontex. Té se od téhož roku podařilo zachránit více než 566 000 osob s úmyslem doplout k břehům Evropy.

Mezi preventivní opatření nelegální migrace patří bez pochyby také prohlubování spolupráce mezi členskými státy EU, zeměmi původu migrantů a zeměmi tranzitu. Jak se již ukázalo v řadě případů, společná komunikace všech těchto stran může značně pomoci v boji proti převaděčským sítím. (Záchrana životů na moři a boj proti zločineckým sítím, n. d.)

Výzvy pro členské státy V4

Na základě Strategie migrační politiky ČR z roku 2015 (MVČR, 2015), Závěrů rady o převaděčství migrantů z roku 2016 (Rada Evropské unie, 2018) a výše uvedených skutečností byly v rámci boje proti nelegální migraci navrženy pro státy Visegrádu tyto výzvy:

- Posílit spolupráci a sdílení aktuálních zpravodajských informací ohledně převaděčství s Europolem a s Evropským střediskem pro boj proti převaděčství.
- Posílit spolupráci se zeměmi původu migrantů a zeměmi tranzitu.
- Posílit vyšetřování způsobů, jimiž převaděčské skupiny využívají sociální média pro převaděčské účely.
- Posílit celkovou spolupráci členských států v otázkách bezpečnostní politiky.
- Posílit spolupráci návratové politiky, a to jak s členskými státy Evropské unie, tak se zeměmi původu migrantů.
- Posílit prostředky zamezující zneužívání mezinárodní azylový systém.

2.6.2 Podpora integrace migrantů

Jak již bylo výše zmíněno, integrace hraje důležitou roli při zachování ekonomického rozvoje a sociální soudržnosti v zemi. Tento proces není samovolný. Pokud má být tedy úspěšný, musí se na něm aktivně podílet stát.

Cílem integrační politiky je tedy podpora začlenění legálních imigrantů, což vede ke vzniku nekonfliktního a mnohdy i oboustranně přínosného prostředí ve společnosti. (Ministerstvo práce a sociálních věcí, n. d.)

Na evropské úrovni tak vznikla za účelem spolupráce členských států tzv. Evropská komise k problematice integrace cizinců (National Contact Points on Integration, NCPI). Tato pracovní skupina mimo jiné sloužila pro sdílení zkušeností a podpůrných materiálů ohledně integrace. Na činnost této pracovní skupiny navázala v roce 2016 nová skupina s názvem European Integration Network (EIN). (MV ČR, 2022c)

V souvislosti s evropskou migrační krizí se projevila nezkušenost některých členských států s integrací. Na základě těchto skutečností předložila Evropská komise v roce 2016 tzv. Akční plán pro integraci státních příslušníků třetích zemí. Na konci téhož roku Evropská rada přijala závěry o integraci státních příslušníků třetích zemí legálně pobývajících v EU a vyzvala členské státy k intenzivnější spolupráci v otázce integrace. (Integrace státních příslušníků třetích zemí, n. d.)

Úspěšná integrace migranta nespočívá jen v přizpůsobení migranta do konkrétní společnosti, ale také v přijetí migranta ze strany společnosti. Ta je však často k migrantům uzavřená, což se projevuje nenávistí, rasismem a xenofobií. Tyto postoje jsou podporovány z řady politických stran. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Podle Europolu (2022a) násilný pravicový extremismus stále roste. Europol v minulém roce koordinoval hned dvě preventivní akce proti trestným činům z nenávisti, při kterých se zaměřil právě na rasistické a xenofobní nenávistné projevy, a to jak v reálném světě, tak v online prostředí. Akce se zúčastnila řada evropských států včetně Maďarska, Česka a Slovenska. (Europol, 2022c)

Výzvy pro členské státy V4

Evropská migrační krize ukázala, že integrační politika zemí V4 není aplikovatelná v praxi. Začlenění migrantů do společnosti země V4 spojovaly s nereálnou představou odstranění veškerých kulturních rozdílů a vytvořením homogenní společnosti. Tyto nereálné představy jsou často spojovány s absencí zkušeností s větším přílivem migrantů těchto států.

Problémem v těchto zemích jsou také populistické výroky mnoha politických stran, které často spojují migranty s teroristy a šíří obavy z islamismu. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Na základě návrhů Migračního manifestu nevládních organizací pracujících s migranty z roku 2015 (Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty v ČR, 2015) a na základě výše uvedených skutečností byly v rámci podpory integrace imigrantů navrženy pro státy Visegrádu tyto výzvy:

- Více participovat v integračních programech zřízených Evropskou unií.
- Posílit finanční podporu integračních programů na úrovni jednotlivých států.
- Potlačit šíření nenávistné rétoriky vůči migrantům ze strany řady politických stran.

- Posílit boj proti trestné činnosti z rasistických a xenofobních důvodů.

2.6.3 Zvýšení životní úrovně v zemích původu a tranzitních zemích

Jedním z klíčových bodů evropské migrační politiky je podpora rozvoje zdrojových a tranzitních zemí, a to v rámci bezpečnostní a sociálně-ekonomické stabilizace. (MV ČR, 2015a) Bezpochyby totiž existuje přímá souvislost mezi mírou životní úrovně v zemi a mírou emigrace. (Rožňák, Kubečka a kol., 2018) Snaha o lepší životní úroveň ve zdrojových zemích by mohla sloužit jako prevence proti masivní migraci do zemích EU.

Rozvojová politika je hlavním prvkem vnější politiky EU. Díky celé řadě projektů je EU největším poskytovatelem rozvojové pomoci na světě. Klíčovou roli v tomto dlouhodobém snažení hraje spolupráce s Agendou OSN, která pro vymýcení chudoby v rozvojových zemích stanovila několik dlouhodobých cílů, na kterých EU spolupracuje.

Těmito cíli jsou:

- „Vymýcení chudoby a hladu ve všech podobách a zajištění důstojnosti a rovnosti
 - Ochrana budoucích generací před zničením životního prostředí a vyčerpáním zdrojů
 - Život v prosperitě a zároveň v souladu s přírodou
 - Vytvoření mírumilovné, spravedlivé a inkluzivní společnosti
 - Realizace rozvojových aktivit prostřednictvím globálního partnerství“
- (Evropská unie, n. d.)

Finanční i technická podpora a spolupráce mezi členskými státy EU a domovskými zeměmi migrantů může z dlouhodobého hlediska snížit počet migrantů, což může nepřímo snížit i míru nelegální migrace.

Výzvy pro členské státy V4

V době evropské migrační krize, kdy členské státy V4 konstantně odmítaly relokační systém, kladly velký důraz právě na pomoc v zemích, ze kterých migranti odcházejí nebo přes které migrují. Nutno však dodat, že tato opatření v zemích původu jsou nejvíce efektivní spíše z dlouhodobého hlediska, nikoliv v rámci řešení už probíhající krize. (Cabada, Waisová a kol., 2018)

Na základě výše uvedených skutečností byly v rámci podpory zemí původu a tranzitních zemí navrženy pro státy Visegrádu tyto výzvy:

- Posílit spolupráci se zeměmi potenciálních migrantů a zeměmi tranzitu.

- Posílit mezinárodní spolupráci v otázkách zvýšení životní úrovně ve státech, ze kterých mohou přicházet potenciální migranti.
- Posílit participaci na splnění dlouhodobých cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

3 CÍLE

3.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem této práce je pojednat o problematice migrace v širším kontextu chápání širše celého problému, avšak s užším zaměřením na rámec zemí spolupracujících v rámci formátu Visegradské skupiny.

3.2 Dílčí cíle

- 1) Na základě literární rešerše zjistit, jak významné jsou hrozby migrační krize a jejich dopady do oblasti ochrany obyvatelstva na území České republiky.
- 2) Porovnat bezpečnostní politiky zemí V4 se zaměřením na problematiku migrace.
- 3) Provést analýzu příčin projevů masové migrace v Evropě a navrhnout možná řešení z hlediska centrální politiky Evropské unie a její implementace do bezpečnostní politiky zemí V4.
- 4) Formou sociologického (dotazníkového) šetření (výzkumu) zjistit u vybraného vzorku veřejnosti aktuální stav vnímání problematiky migrace. Primární pozornost zaměřit na zahraniční respondenty dočasně anebo trvale žijící na území České republiky.

Omezení dílčího cíle číslo 4

Dílčí cíl číslo 4 byl upraven následovně: Formou sociologického (dotazníkového) šetření (výzkumu) zjistit u vybraného vzorku veřejnosti aktuální stav vnímání problematiky migrace.

3.3 Výzkumné otázky a hypotézy

Výzkumná otázka č. 1: Mají ženy větší strach z migrantů přicházejících na území Evropské unie než muži?

Hypotéza č. 1: Osoby žijící v obcích s počtem obyvatel nad 10 000 si myslí, že s sebou migrace nese nějaké klady častěji než osoby žijící v obcích s počtem obyvatel menším.

Hypotéza č. 2: Osoby s vysokoškolským vzděláním považují podmínky pro integraci cizinců do české společnosti za nedostačující častěji, než osoby s nižším vzděláním

4 METODIKA

V rámci praktické části této práce bylo provedeno výzkumné šetření ve formě online anonymního dotazníku s využitím internetového portálu Survio.com. Při sestavování dotazníku a následném sběru dat byla využita placená verze, která je portálem nabízena. Tato verze umožnila sběr dat od více než 100 respondentů za měsíc a také tzv. přemostění otázek, což bylo využito k vynechání těch otázek, které pro danou variantu odpovědi byly nerelevantní anebo naopak přidat nějakou z otázek v návaznosti na předchozí odpověď respondenta.

V rámci této verze byly automaticky vytvořeny tabulky s vyhodnocením jednotlivých odpovědí, které jsem použila v praktické části, a to konkrétně v kapitole 5.

Další výhodou placené verze byla možnost automatické tvorby kontingenčních tabulek, jež vyhodnotily závislost odpovědí v jedné otázce na odpovědích v otázce jiné.

4.1 Výzkumný soubor

Dotazník, který byl umístěn na internetový portál Survio.com, vyplnilo z celkového počtu 491 návštěv celkem 235 osob. Celková úspěšnost vyplnění dotazníku byla 48 %.

Data byla sbírána po dobu 57 dnů od 22.02. 2022 do 19.04. 2022. Odkaz na dotazník byl sdílen několika facebookovými skupinami určených právě pro sdílení a vyplňování takových dotazníků a současně poslán elektronickou poštou mým přátelům a rodině s prosbou o vyplnění. Tyto kroky byly podniknuty za účelem sesbírání co největšího počtu respondentů z různých skupin a dosažení největší reliability.

4.2 Metody sběru dat

Úvod dotazníku informoval respondenty o autorce dotazníku a účelu dotazníkového šetření. Dotazník obsahoval celkem 32 otázek, z nichž bylo 26 otázek uzavřených, u nichž bylo možné vybrat jednu či více nabízených odpovědí a 6 otázek otevřených. V rámci uzavřených otázek byla polovina z nich zjišťovacího charakteru. Tyto otázky nabízely pouze odpovědi „ano“ „ne“ a „nevím“. Tři z uzavřených otázek nabízely výběr jedné nebo více odpovědí. Ostatní z uzavřených otázek nabízely možnost pouze jedné odpovědi.

Prvních šest otázek sloužilo pro získání základních informací ohledně respondentů, jako je věk, pohlaví, národnost, nejvyšší dosažené vzdělání, zaměstnání a velikost bydliště. Tyto informace byly důležité pro následné potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz.

Následující dvě otázky byly spíše obecného charakteru a měli za úkol zjistit subjektivní pohled respondentů na bezpečnost v ČR.

Devátá otázka zjišťovala, zda respondenti dokážou rozlišit pojmy uprchlík, migrant a ekonomický cizinec. Záměrně byla položena jako první otázka týkající se problematiky migrace, a to z toho důvodu, aby si respondent uvědomil důležitost rozlišování těchto pojmů v rámci odpovídání na následující otázky.

Otázky 10-20 zjišťovali obecný postoj respondentů k problematice migrace, a to jak v rámci ČR, tak v rámci EU.

Otázky 14 a 15 byly otevřené a sloužily jako rozšíření odpovědi na otázku č. 13. Respondentům se zobrazila vždy pouze jedna z této dvojice otázek v návaznosti na odpověď z otázky předchozí. Stejně fungovaly i otázky 17 a 18, které reagovaly na odpověď z otázky č. 16.

Otázka č. 21 byla položena za účelem zjistit, z jakých zdrojů respondenti čerpají informace ohledně dané problematiky.

Otázky 22 a 23 zjišťovaly z jakého důvodu podle respondentů migranti přicházejí na území EU, a zda mají respondenti z těchto migrantů strach.

Otázky 24 a 25 byly zobrazeny pouze těm respondentům, kteří odpověděli na otázku č. 23 kladně, a byly do dotazníku zvoleny pro rozšíření této odpovědi.

Otázky 26-31 zkoumaly názory respondentů na další obecné otázky týkající se migrace. Otázka č. 27 byla opět otevřená a umožnila rozšířit respondentům jejich kladnou odpověď na otázku č. 28.

Poslední z otázek tohoto dotazníku bylo taktéž otevřenou formou a umožnila respondentům sdělit svůj názor na společné soužití s migranty v ČR.

4.3 Statistické zpracování dat

Pro statistické zpracování a vyhodnocení dat byl využit internetový portál Survio.com, jehož placená verze poskytla automatické vytvoření tabulek s jednotlivými výsledky. Údaje ohledně respondentů byly pro lepší porozumění vloženy do koláčových grafů. Tato data byla následně interpretována jak v procentuálním zastoupení, tak v absolutních hodnotách.

V rámci vyhodnocení otevřených otázek byly vybrány a uvedeny všechny relevantní odpovědi, které se svým obsahem odlišovaly. Odpovědi podobného nebo stejného obsahu byly tedy uvedeny pouze jednou.

Pro statistické vyhodnocení hypotéz byl využit program MS Excel a také automatické vyhodnocení dat internetovým portálem Survio.com, který umožnil automatické vytvoření kontingenčních tabulek. Na základě těchto kontingenčních tabulek byl proveden v programu MS Excel tzv. Chí kvadrát test, pomocí kterého lze zjistit, zda existuje mezi sledovanými znaky určitá závislost. Pro interpretaci výsledků testu jsou formulovány vždy dvě hypotézy:

H_0 -Hypotéza nulová (potvrzuje nezávislost mezi sledovanými znaky)

H_1 -Hypotéza alternativní (potvrzuje závislost mezi sledovanými znaky)

Hladina významnosti α pro vyhodnocení hypotéz byla standardně stanovena na hodnotu 0,05, tedy 5 %. Pomocí Chí kvadrát testu v programu MS Excel byla vypočítána tzv. p-hodnota.

Platí následující:

Jestliže $p\text{-hodnota} \geq \alpha$, hypotéza alternativní se zamítá.

Jestliže $p\text{-hodnota} < \alpha$, hypotéza nulová se zamítá.

5 VÝSLEDKY

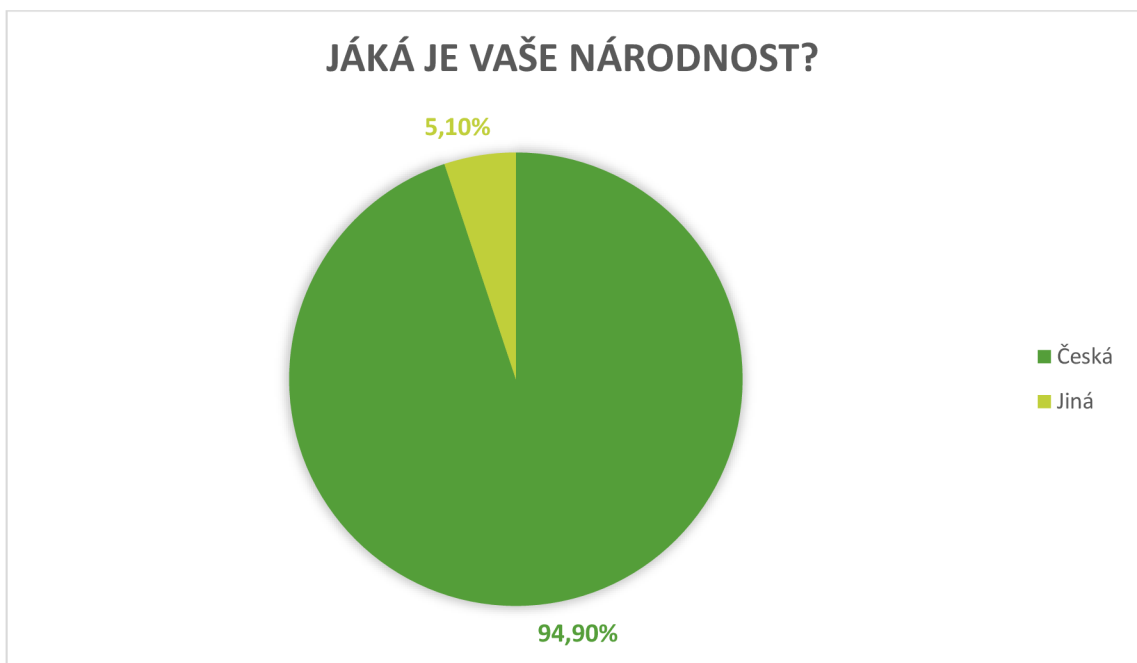
V rámci dotazníkového šetření byla získána následující data. Nejčastěji vyplňovali respondenti dotazník v časovém rozmezí 2-5 minut (45,3 %) a 5-10 minut (34,3 %).

5.1 Vyhodnocení získaných údajů

Otázka č. 1

Jaká je Vaše národnost?

- Česká
- Jiná...

Obrázek 3. Národnost respondentů

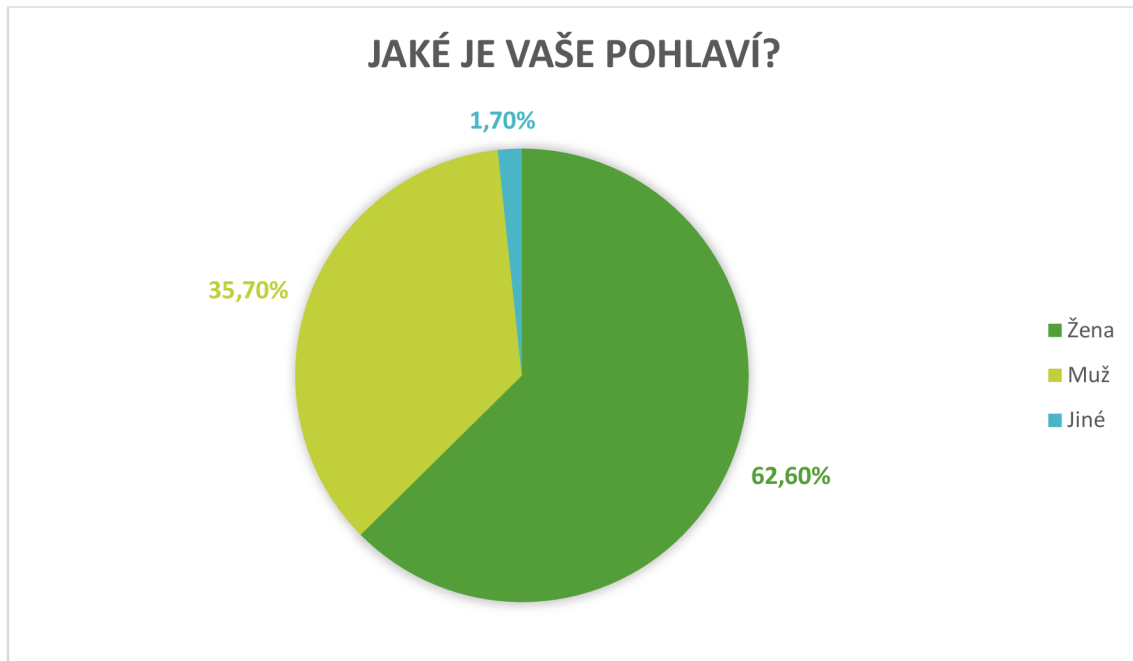
První otázka byla položena z důvodů zjištění národnosti respondentů. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

Z odpovědí z (Obrázek 3.) vyplývá, že většina respondentů je české národnosti. Konkrétně z celkového počtu 225 respondentů má českou národnost 223 respondentů, tedy 94,9 %. Pouze 12 respondentů, tedy 5,1 % je jiné národnosti. Šest respondentů uvedlo slovenskou národnost, ostatních šest respondentů bylo národnosti ruské, rumunské a maďarské.

Otázka č. 2

Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž
- Jiné

Obrázek 4. Pohlaví respondentů

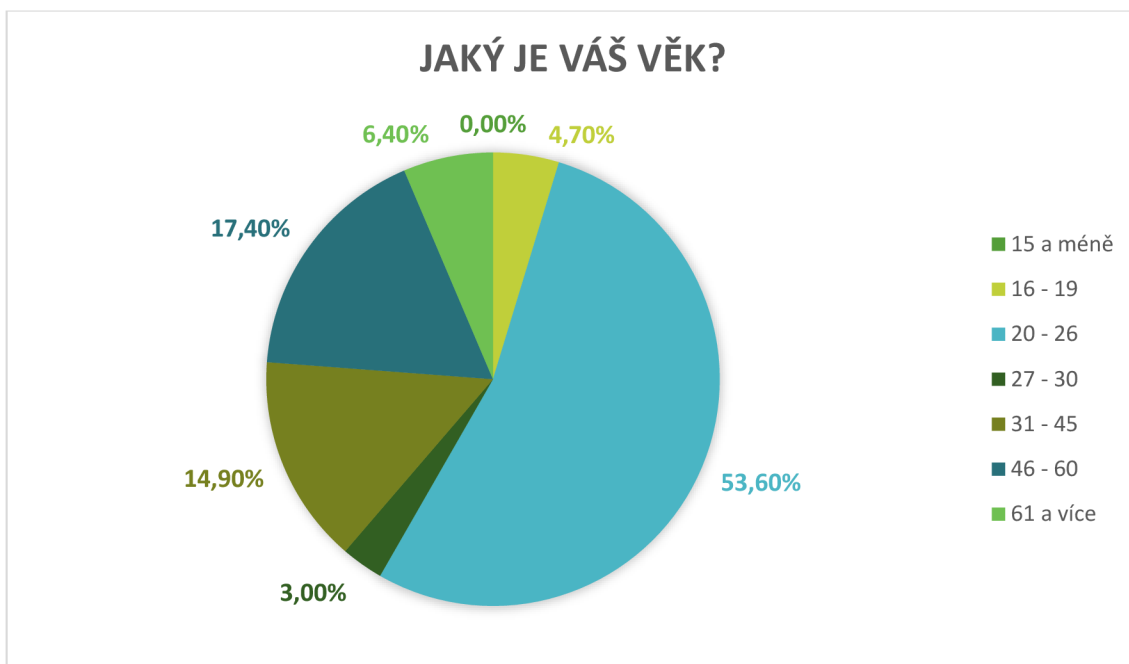
Druhá otázka zjišťovala pohlaví respondentů. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

Z odpovědí (Obrázek 4.) vyplývá, že se dotazníkového šetření zúčastnilo celkem 147 žen, což je 62,6 % a 84 mužů, což je 35,7 %. 4 respondenti uvedli pohlaví jiné.

Otázka č. 3

Jaký je Váš věk?

- 15 a méně
- 16-19
- 20-26
- 27-30
- 31-45
- 45-60
- 1 a více

Obrázek 5. Věk respondentů

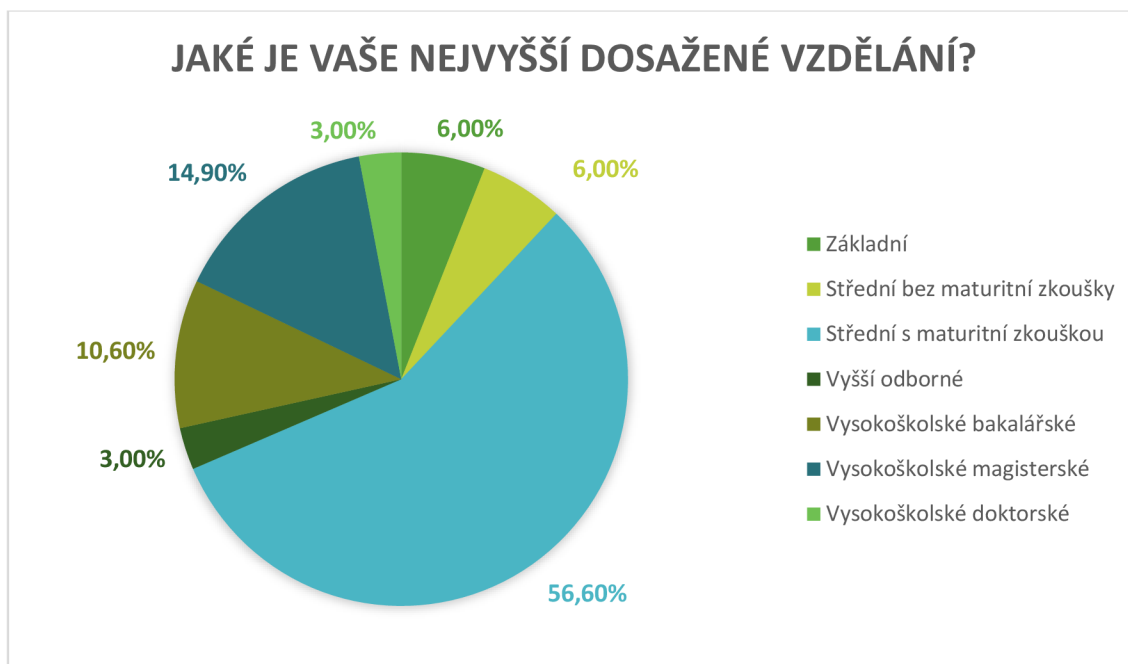
Třetí otázka zjišťovala věk respondentů. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

Z odpovědí (Obrázek 5.) vyplývá, že nejvíce respondentů, konkrétně 126 (53,6 %) spadalo do věkové kategorie 20-26 let. Do věkové kategorie 15 a méně spadalo 0 respondentů, 11 respondentů (4,7 %) spadalo do věkové kategorie 16-19, 7 respondentů (3 %) bylo ve věku 27-30, 35 respondentů (14,9 %) bylo ve věku 31-45, 41 respondentů (17,4 %) bylo ve věku 45-60 a 15 respondentů, tedy 6,4 % bylo ve věku 61 a více.

Otázka č. 4

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Střední bez maturitní zkoušky
- Střední s maturitní zkouškou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské bakalářské
- Vysokoškolské magisterské
- Vysokoškolské doktorské

Obrázek 6. Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

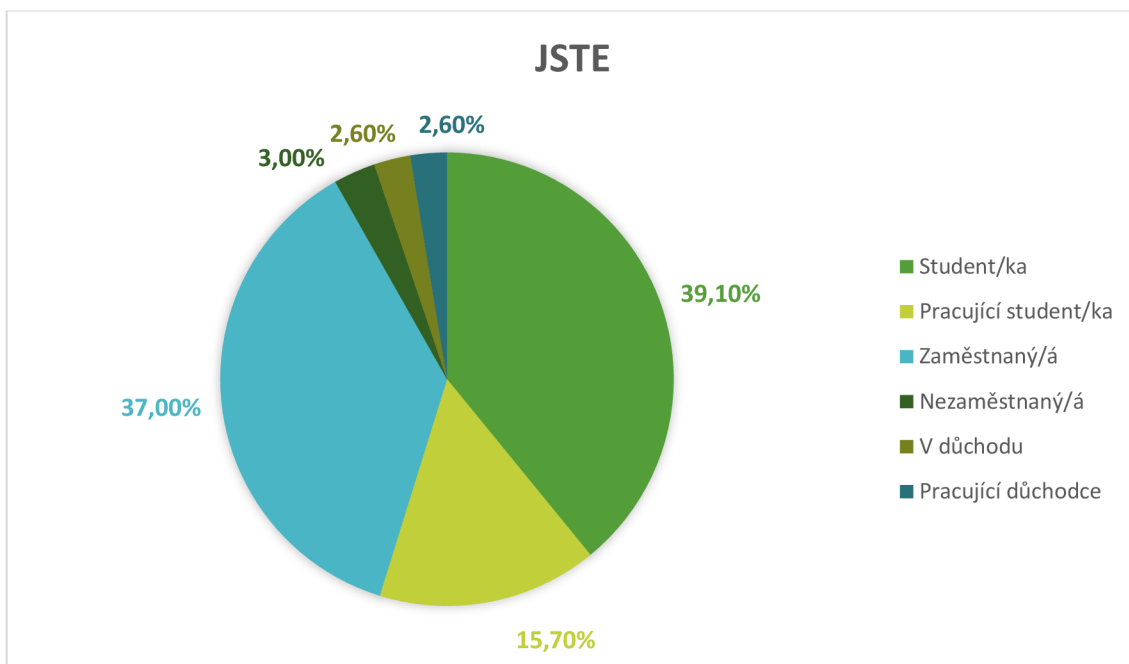
Čtvrtá otázka byla zaměřena na nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

Nejpočetnější byla skupina respondentů, která uvedla Středoškolské vzdělání s maturitou s počtem 133 respondentů, to je 56,6 %. 14 respondentů (6 %) uvedlo základní vzdělání a stejně tak 14 respondentů uvedlo středoškolské vzdělání bez maturitní zkoušky. Vyšší odborné vzdělání uvedlo 7 respondentů (3 %), vysokoškolské bakalářské vzdělání uvedlo 25 respondentů (10,6 %), vysokoškolské magisterské vzdělání uvedlo 35 respondentů (14,9 %) a 7 respondentů, tedy 3 % uvedlo vysokoškolské doktorské vzdělání.

Otázka č. 5

Jste

- Student/ka
- Pracující student/ka
- Zaměstnaný/á Nezaměstnaný/á
- V důchodu
- Pracující důchodce

Obrázek 7. Zaměstnání respondentů

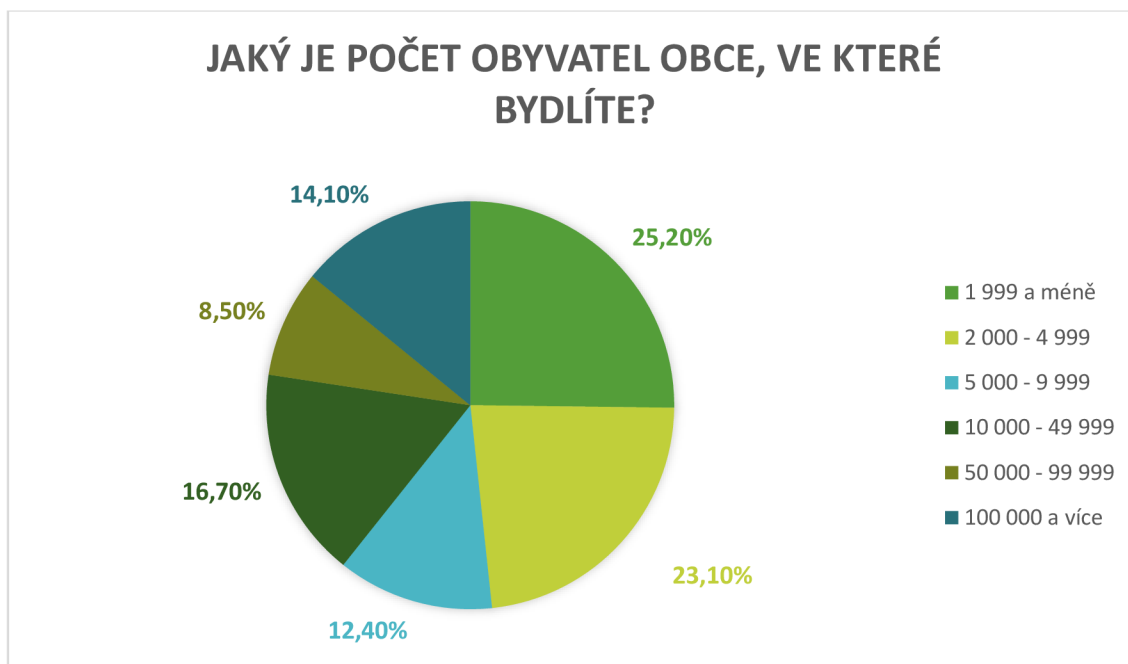
Pátá otázka zjišťovala zaměstnání respondentů. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

Ze zjištěných dat vyplývá, že 92 respondentů je studentů, to je 39,1 %. 37 respondentů, tedy 15,7 % je pracujících studentů, 87 respondentů (37 %) je zaměstnaných, 7 respondentů (3 %) je nezaměstnaných, 6 respondentů (2,6 %) je v důchodu a stejně tak 6 respondentů (2,6 %) je pracujících důchodců.

Otázka č. 6

Jaký je počet obyvatel obce, ve které bydlíte?

- 1 999 a méně
- 2 000 – 4 999
- 5 000 – 9 999
- 10 000 – 49 999
- 50 000 – 99 999
- 100 000 a více

Obrázek 8. Počet obyvatel v obci respondentů

Šestá otázka zjišťovala velikost bydliště respondentů podle počtu obyvatel. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

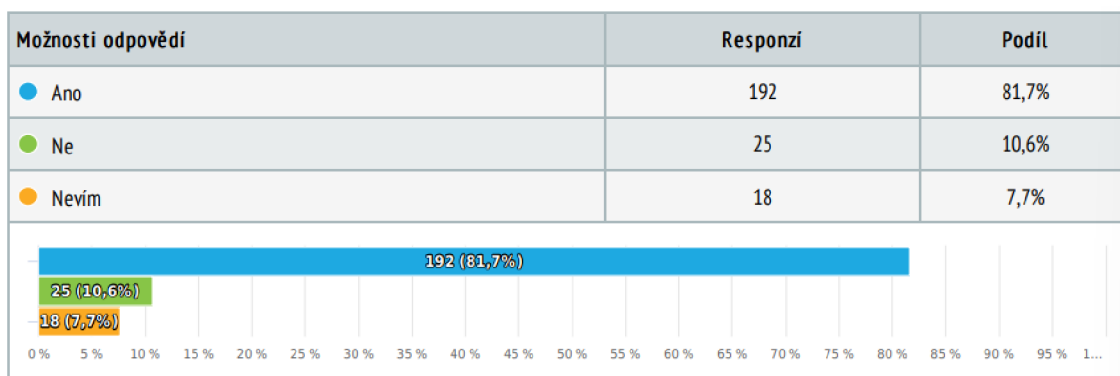
Nejvíce respondentů, konkrétně 59 (25,2 %), uvedlo, že žije v obci s počtem obyvatel 1 999 a méně. 54 respondentů (23,1 %) uvedlo, že žije v obci s 2 000 – 4 999 obyvateli, 29 respondentů (12,4 %) žije v obci s 5 000 – 9 999 obyvateli, 39 respondentů (16,7 %) žije v obci s 10 000 – 49 999 obyvateli, 20 respondentů (8,5 %) žije v obci s 50 000 – 99 999 obyvateli a v obci se 100 000 a více obyvateli žije 33 respondentů (14,1 %).

Otázka č. 7

Cítíte se v současné době na území České republiky bezpečně?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 4. Pocit bezpečnosti respondentů na území České republiky

Sedmá otázka měla za úkol zjistit, zda se respondenti cítí v současné době na území ČR bezpečně. Bylo možné vybrat jednu možnou odpověď.

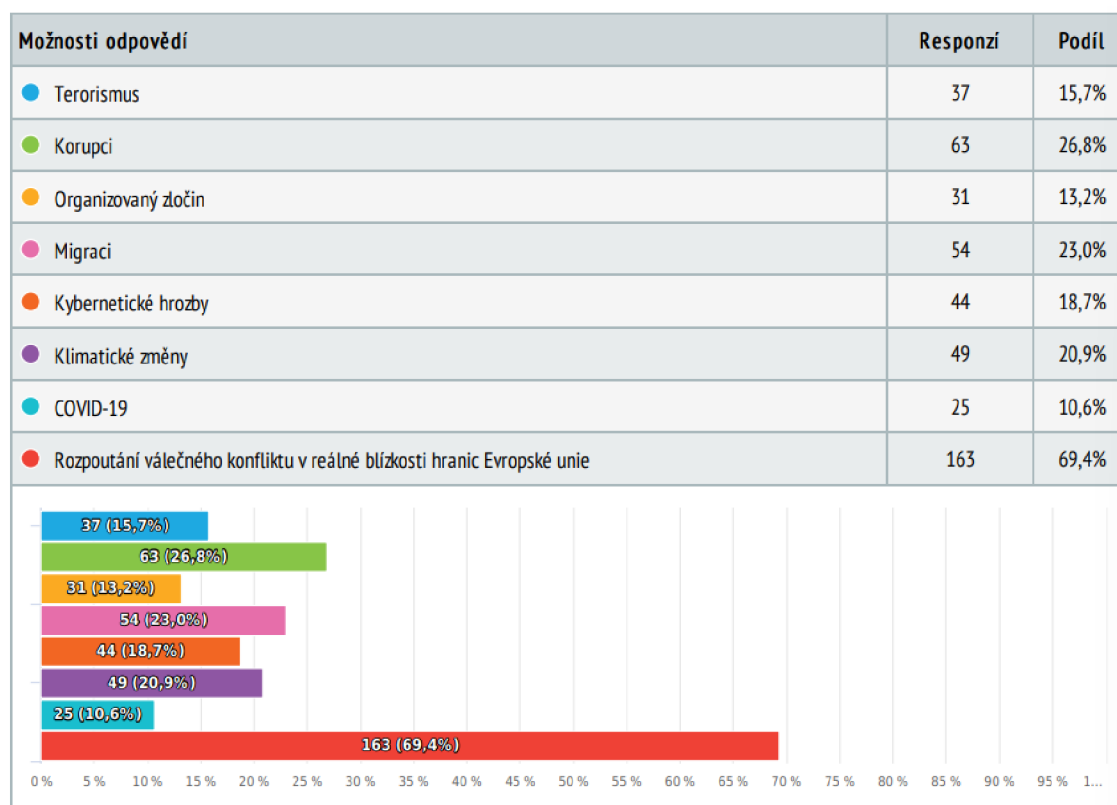
Téměř většina, konkrétně 192 respondentů (81,7 %) odpověděla kladně. 25 respondentů, tedy 10,6 % odpovědělo záporně a 18 respondentů, tedy 7,7 % uvedlo, že neví.

Otázka č. 8

Co považujete za nejzávažnější bezpečnostní hrozbu současnosti vztahující se k území České republiky?

- Terorismus
- Korupci
- Organizovaný zločin
- Migraci
- Kybernetické hrozby
- Klimatické změny
- COVID-19
- Rozpoutání válečného konfliktu v reálné blízkosti hranic Evropské unie

Tabulka 5. Nejzávažnější bezpečnostní hrozby současnosti na území České republiky

Osmá otázka se respondentů tázala na to, co z uvedených možností v současnosti považují za nejzávažnější bezpečnostní hrozbu vztahující se k území ČR. V této otázce bylo možné vybrat jednu nebo více možností.

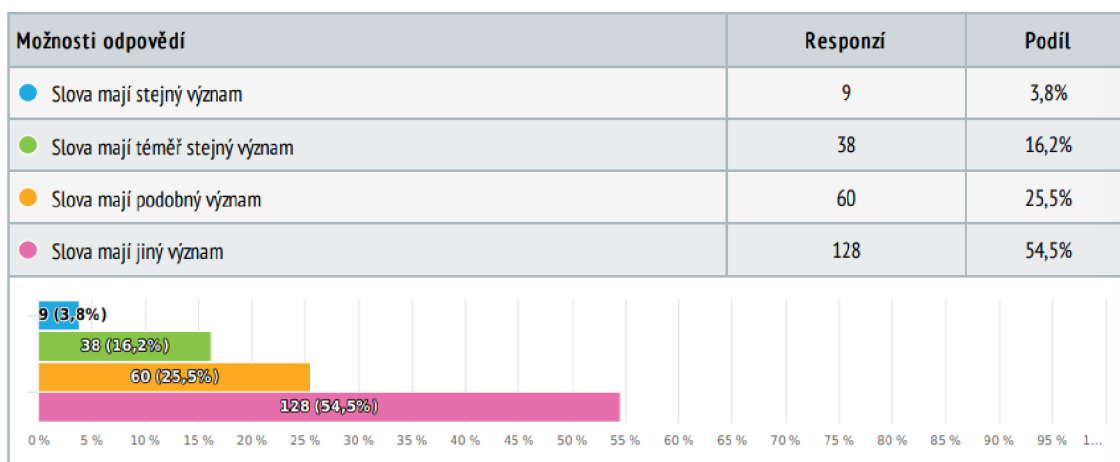
Nejvíce respondentů mělo obavy z rozpoutání válečného konfliktu v reálné blízkosti hranic Evropské unie. Tuto odpověď vybralo konkrétně 163 respondentů, tedy 69,4 %. 37 respondentů (15,7 %) považuje za nejzávažnější bezpečnostní hrozbu terorismus, 63 respondentů (26,8 %) vybralo korupci, 31 respondentů (13,2 %) vybralo organizovaný zločin a migraci, jakožto bezpečnostní hrozbu současnosti na území ČR, vybralo 54 respondentů, tedy 23 %. Kybernetické hrozby vybralo 44 respondentů, tedy 18,7 %, klimatické změny vybralo 49 respondentů (20,9 %) a COVID-19 vybralo 25 respondentů. To je 10,6 %.

Otázka č. 9

Jak vnímáte z hlediska významu tyto pojmy: uprchlík, migrant, ekonomický cizinec?

- Slova mají stejný význam
- Slova mají téměř stejný význam
- Slova mají podobný význam
- Slova mají jiný význam

Tabulka 6. Význam pojmu uprchlík, migrant a ekonomický cizinec

Devátá otázka měla za úkol zjistit, jak respondenti vnímají pojmy uprchlík, migrant a ekonomický cizinec. Bylo možné vybrat jednu odpověď.

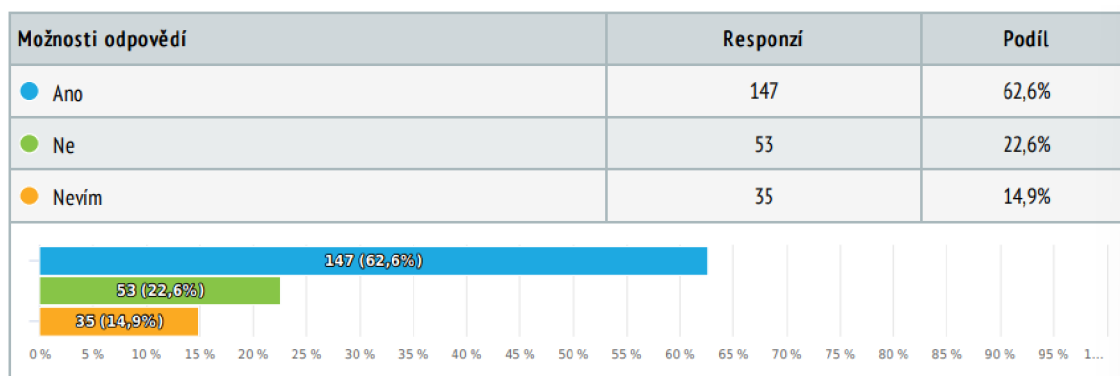
Nejvíce respondentů určilo, že slova mají jiný význam. Tuto odpověď označilo 128 respondentů, což je 54,5 %. 9 respondentů, tedy 3,8 % si myslí, že slova mají stejný význam. Odpověď, že slova mají téměř stejný význam, označilo celkem 38 respondentů (16,2 %) a odpověď, že slova mají podobný význam, označilo 60 respondentů, tedy 25,5 %.

Otázka č. 10

Považujete takzvanou migrační krizi za reálnou bezpečnostní hrozbu pro Evropskou unii?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 7. Takzvaná migrační krize, jako reálná bezpečnostní hrozba pro Evropskou unii

Zda respondenti považují takzvanou migrační krizi za reálnou bezpečnostní hrozbu pro EU zjišťovala desátá otázka. Opět bylo možné vybrat jednu odpověď.

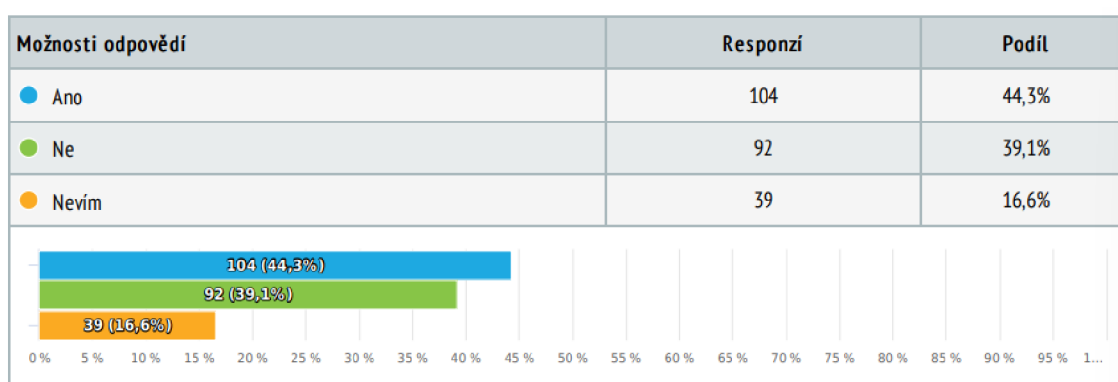
Kladně na tuto otázku odpovědělo 147 respondentů, tedy 62,6 %. Negativně odpovědělo 53 respondentů (22,6 %) a 35 respondentů, to je 14,9 %, nedokázalo na tuto otázku odpovědět.

Otázka č. 11

Považujete takzvanou migrační krizi za reálnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 8. Takzvaná migrační krize, jako reálná bezpečnostní hrozba pro Českou republiku

Jedenáctá otázka se tázala respondentů, zda takzvanou migrační krizi považují za bezpečnostní hrozbu pro ČR. Opět bylo možné vybrat pouze jednu z nabízených možností.

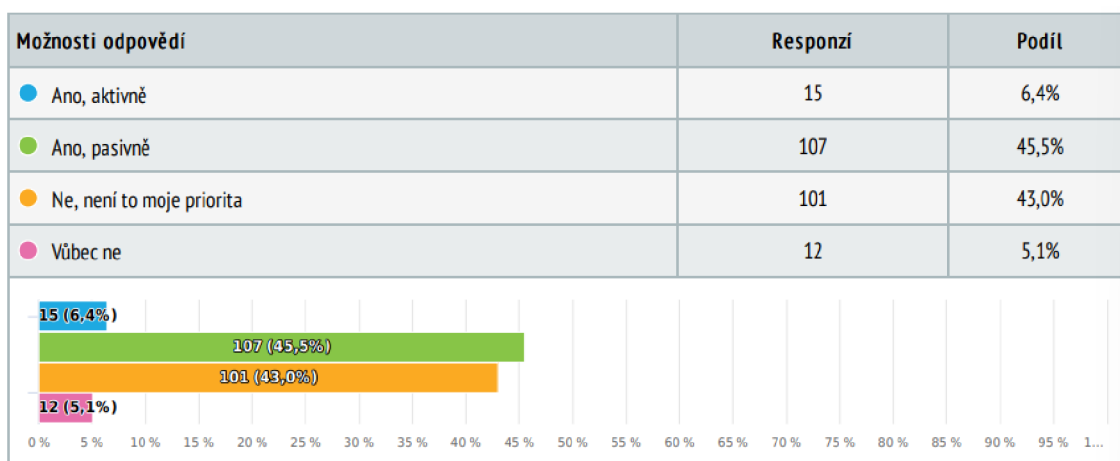
104 respondentů (44,3 %) odpovědělo kladně, 92 respondentů (39,1 %) odpovědělo záporně a 39 respondentů, tedy 16,6 %, odpovědělo na tuto otázku, že neví.

Otázka č. 12

Zajímáte se o problematiku migrace?

- Ano, aktivně
- Ano, pasivně
- Ne, není to moje priorita
- Vůbec ne

Tabulka 9. Zájem respondentů o problematiku migrace

Zájem o problematiku migrace u respondentů zjišťovala otázka číslo 12 Opět bylo možné vybrat pouze jednu odpověď.

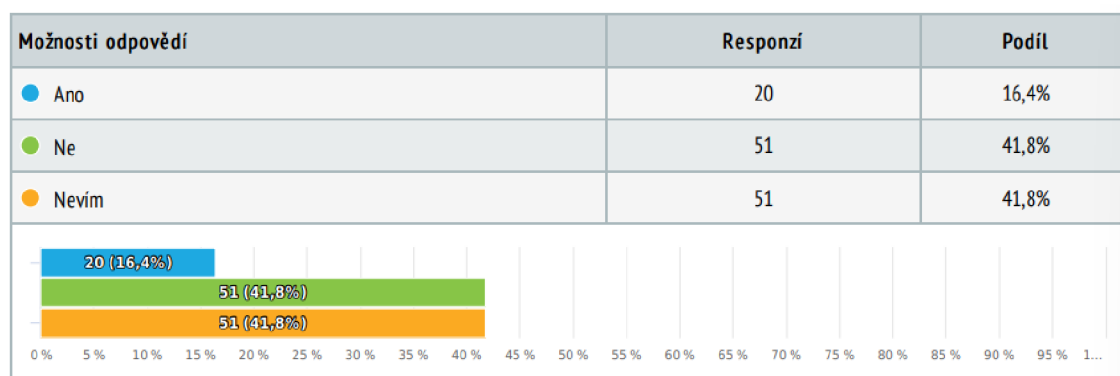
15 respondentů (6,4 %) odpovědělo, že se o problematiku migrace zajímá aktivně a 107 respondentů (45,5 %) se o zmíněnou problematiku zajímá pasivně. 101 respondentů, tedy 43 %, uvedlo, že to není jejich priorita a 12 respondentů, tedy 5,1 %, se o problematiku migrace nezajímá vůbec.

Otázka č. 13

Souhlasíte s aktuální migrační politikou Evropské unie?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 10. Postoj k aktuální migrační politice Evropské unie

Třináctá otázka zjišťovala, zda respondenti souhlasí s aktuální migrační politikou EU. Bylo možné vybrat pouze jednu odpověď.

51 respondentů, tedy 41,8 %, odpovědělo na otázku negativně. Stejný počet respondentů odpovědělo na otázku, že neví. 20 respondentů (16,4 %) odpovědělo na otázku kladně.

Otázka č. 14

Pokud ano, proč?

Čtrnáctá otázka navazovala na předchozí otázku ohledně migrační politiky EU a byla zobrazena pouze respondentům, kteří odpověděli kladně. Otázka byla otevřená, tedy vyžadovala textovou odpověď a odpověď nebyla povinná.

9 z 20 respondentů, kteří odpověděli na předchozí otázku kladně, na tuto otázku neodpovědělo.

Ostatní respondenti odpovídali následující:

- „Evropě dlouhodobě přispívá multikulturní pohled a taky levná pracovní síla.“
- „Jsme součástí EU a zajímá mě její budoucnost, přelidnění zatím nám nehrozí, ale vzrůstající rozdíly převážně v náboženství mohou přinést velké změny a problémy v budoucnost.“
- „Každý má nárok na život na svobodný život, pokud se ve své rodné zemi necítí bezpečně a má možnost se dostat do EU, kde jsou lepší podmínky pro život tak není důvod k tomu, aby mu v tom někdo bránil.“
- „Na rozdíl od ČR otevřenost, problémem je přesto dění v pobřežních vodách zvl. Itálie a Řecka a podmínky v tamějších táborech. Nedůstojné jsou útoky lidí schovaných v nákl. vozech atd.“

Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

Otázka č. 15

Pokud ne, proč?

Patnáctá otázka navazovala na otázku číslo 13 ohledně migrační politiky EU a byla zobrazena pouze respondentům, kteří na zmíněnou třináctou otázku odpověděli záporně. Otázka byla otevřená, tedy vyžadovala textovou odpověď a odpověď nebyla povinná.

19 z 51 respondentů, kteří odpověděli na předchozí otázku záporně, na tuto otázku neodpovědělo.

Ostatní respondenti uvedli následující sdělení:

- „EU se aktivně podílela na zničení zemí jako je Irák, Sýrie, Libye, Afghánistán apod. a místo pomoci lidem v místě jejich bydliště aktivně povzbuzuje ekonomické migranty do EU.“
- „Jsem proti přijímání uprchlíků“

- „Každý stát by si měl určit počet přijetí uprchlíků, nikoliv kvóty.“
- „Kontroly na hranicích by měly být přísnější, nepouštět do EU tolik migrantů. Je jen štěstí, že směřují do jiných států, než je ČR“
- „Neřeší se příčina na místě, nehledají se řešení v blízkých zemích s podobnou kulturou, ale hledají se varianty v Evropě“
- „Osoby migrující k nám jsou jiné mentality, náboženství a nedokážou se řídit našimi zákony...“
- „To, jak je současná politika migrace nastavena nahrává ekonomické migraci, zároveň se mezi těmito migranty mohou nacházet i teroristi“
- „Uprchlíkům je nabízeno více než třeba lidem, co se potýkají se sociálními problémy“

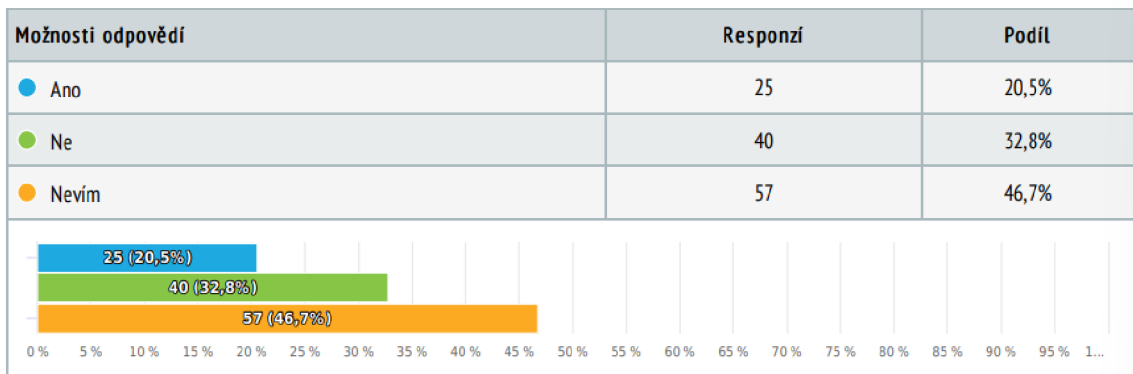
Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

Otázka č. 16

Souhlasíte s aktuální migrační politikou České republiky?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 11. Postoj k aktuální migrační politice České republiky

Následující otázka zjišťovala, zda respondenti souhlasí s aktuální migrační politikou ČR. Bylo možné vybrat pouze jednu odpověď.

Z uvedené tabulky 11. vyplývá, že nejvíce respondentů nedokázalo na tuto otázku odpovědět. Celkem 57 respondentů (46,7 %) odpovědělo na otázku, že neví. Kladně odpovědělo 25 respondentů, to je 20,5 %, a záporně odpovědělo 40 respondentů, tedy 32,8 %.

Otázka č. 17

Pokud ano, proč?

Sedmnáctá otázka reagovala na kladnou odpověď z otázky číslo 16 a zjišťovala, z jakého důvodu respondenti takto odpověděli. Otázka byla otevřená, tedy vyžadovala textovou odpověď a odpověď nebyla povinná.

9 z 25 respondentů na tuto otázku neodpovědělo. Ostatní respondenti odpovídali následující:

- „Klidně bych ji i zpřísnila (např. větší kontrolou na hranicích). Nelze totiž vždy zjistit, kdo se k nám nebo do jiného státu může dostat. A ze zahraničí je doložitelné, že tito lidé si neváží tamních hodnot, ba i zvyšují kriminalitu v cílových destinacích.“
- „Ukrajinci jsou váleční uprchlíci a je třeba jim pomoci“
- „Dostatečná ochrana.“
- „Je v souladu s EU.“

Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

Otázka č. 18

Pokud ne, proč?

Osmnáctá otázka reagovala na zápornou odpověď z otázky číslo 16 a zjišťovala, z jakého důvodu respondenti takto odpověděli. Otázka byla otevřená, tedy vyžadovala textovou odpověď a odpověď nebyla povinná.

22 ze 40 respondentů na tuto otázku neodpovědělo. Ostatní respondenti odpovídali následující:

- „Čekala bych více tolerance“
- „Měla by přijímat více uprchlíků“
- „Myslím, že z toho děláme moc velké drama, migranti naší republiky nijak neubližují, jen to lidi používají jako politické téma k manipulaci voličů.“
- „Například v dnešní době velké množství Ukrajinců je podle mě problém do budoucna“
- „Nelze být mimo dění a nepodílet se na přijetí lidí ze zahraničí (mám osobní zkušenost ze zahraničí, jde to). Moudrá vláda bude otevřená a podpoří příchod lidí kvalifikovaných atd.“
- „Není jednotná“
- „Nesouhlasím s odmítáním migračních kvót a s nenávistnými rétorikami některých politiků.“

- „Peníze, které můžeme použít pro naše lidi jdou na jejich pomoc.“
- „Vadí mi snahy řešit migrační politiku izolovaně bez spolupráce s EU, přesto že se jedná o problém celého území Evropy“
- „Naše kolaborantská vláda spolupracuje s EU na migraci.“

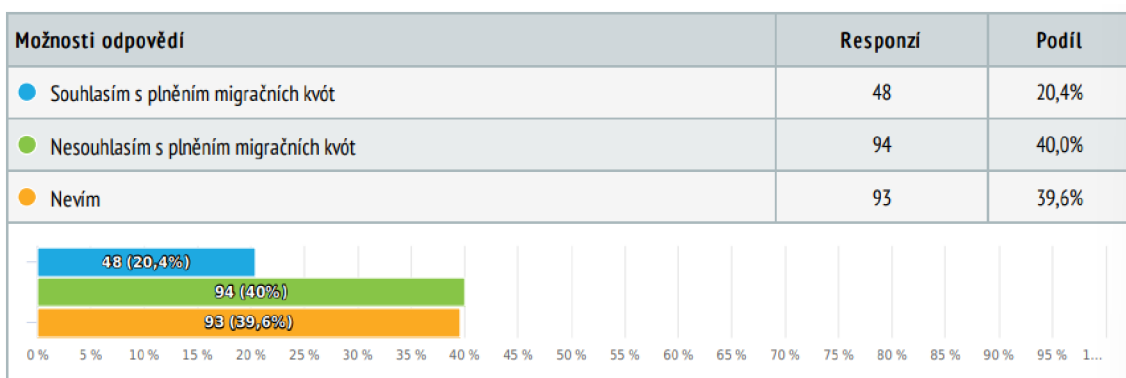
Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

Otázka č. 19

Jaký máte názor na plnění migračních kvót, které byly stanoveny Evropskou unií pro Českou republiku?

- Souhlasím s plněním migračních kvót
- Nesouhlasím s plněním migračních kvót
- Nevím

Tabulka 12. Názor respondentů na plnění migračních kvót stanovených Evropskou unií

Úkolem této otázky bylo zjistit názor respondentů na plnění migračních kvót, které byly stanoveny EU pro ČR. Opět bylo možné vybrat jednu odpověď.

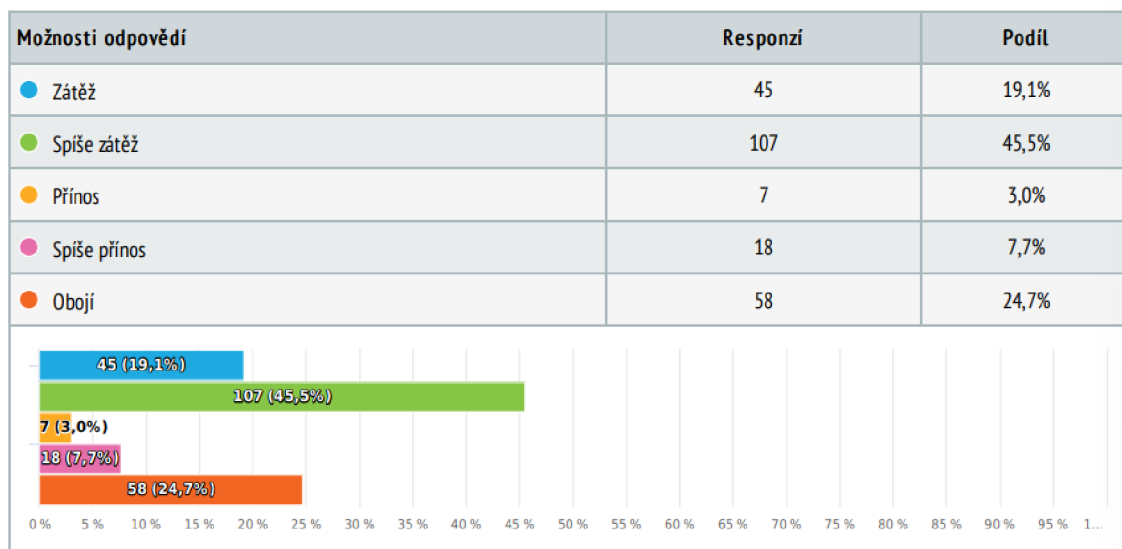
Z tabulky 12. vyplývá, že nejvíce respondentů, přesně 94 (40 %), nesouhlasí s plněním migračních kvót. Podobný počet respondentů, 93 (39,6 %), odpovědělo na tuto otázku, že neví a 48 respondentů (20,4 %) odpovědělo, že s plněním migračních kvót souhlasí.

Otázka č. 20

Vnímáte migraci jako přínos nebo zátěž pro Evropskou unii?

- Zátěž
- Spíše zátěž
- Přínos
- Spíše přínos
- Obojí

Tabulka 13. Migrace a její přínos či zátěž pro Evropskou unii

Dvacátá otázka se ptala respondentů, zda vnímají migraci pro EU jako přínos nebo zátěž. Bylo možné vybrat pouze jednu z uvedených možností.

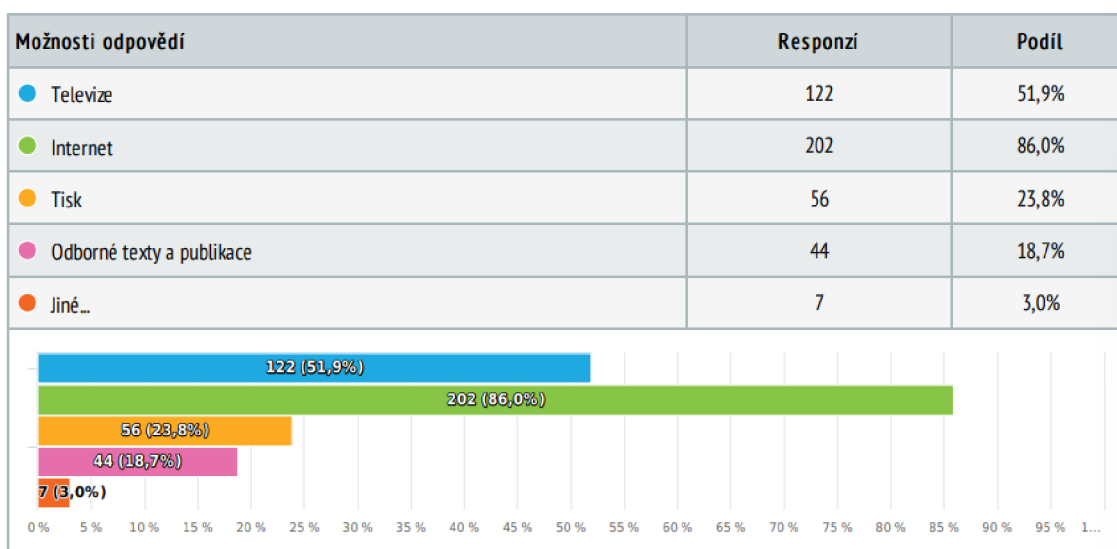
107 respondentů (45,5 %) vnímá migraci pro EU spíše jako zátěž. 45 respondentů (19,1 %) vnímá migraci jednoznačně jako zátěž, 7 respondentů (3 %) považuje migraci za přínos, 18 respondentů (7,7 %) považuje migraci spíše za přínos a 58 respondentů, tedy 24,7 %, vnímá migraci pro EU jako zátěž i přínos současně.

Otázka č. 21

Z jakých zdrojů čerpáte informace týkající se problematiky migrace?

- Televize
- Internet
- Tisk
- Odborné texty a publikace
- Jiné...

Tabulka 14. Zdroje informací ohledně problematiky migrace

Otázka č. 21 zjišťovala, z jakých zdrojů respondenti čerpají informace ohledně problematiky migrace. Bylo možné vybrat jednu či více odpovědí.

Nejvíce respondentů používá jako svůj zdroj informací internet. Konkrétně je to 202 respondentů, tedy 86 %. Druhým nejpoužívanějším zdrojem je televize, kterou vybralo 122 respondentů (51,9 %). Z tisku čerpá informace o této problematice 56 respondentů (23,8 %) a z odborných textů a publikací 44 respondentů (18,7 %). 7 respondentů (3 %) informace ohledně problematiky migrace čerpá ještě z jiných zdrojů, které nebyly uvedeny.

Respondenti, kteří vybrali odpověď „Jiné,“ měli možnost odpověď rozvést. Uvedli přímou komunikaci lidí, kteří se o danou problematiku zajímají a sociální síť Twitter.

Otázka č. 22

Z jakého důvodu si myslíte, že přicházejí migranti na území Evropské unie nejčastěji?

- Lepší pracovní příležitosti v cílové zemi
- Politické stability cílové země
- Lepšího životního prostředí v cílové zemi
- Z bezpečnostních důvodů
- Z jiného důvodu...

Tabulka 15. Důvody migrantů pro příchod migrantů na území Evropské unie

Možnosti odpovědí	Responzi	Podíl
● Lepší pracovní příležitosti v cílové zemi	80	34,0%
● Politické stability cílové země	32	13,6%
● Lepšího životního prostředí v cílové zemi	44	18,7%
● Z bezpečnostních důvodů	58	24,7%
● Z jiného důvodu...	21	8,9%

Možnosti odpovědí	Responzi	Podíl
● Lepší pracovní příležitosti v cílové zemi	80	34,0%
● Politické stability cílové země	32	13,6%
● Lepšího životního prostředí v cílové zemi	44	18,7%
● Z bezpečnostních důvodů	58	24,7%
● Z jiného důvodu...	21	8,9%

Dvacátá druhá otázka u respondentů zjišťovala, jaké jsou podle nich nejčastější důvody migrantů pro příchod na území EU. Bylo možné vybrat pouze jednu odpověď.

80 respondentů (34 %) si myslí, že migranti přicházejí na území EU především za lepší pracovní příležitosti, 32 respondentů (13,6 %) vybralo důvod politické stability cílové země, 44 respondentů (18,7 %) vybralo lepší životní prostředí v cílové zemi a 58 respondentů (24,7 %) si myslí, že migranti na území EU přicházejí z bezpečnostních důvodů. Respondenti, kteří uvedli jiné důvody (21 respondentů, 8,9 %) měli možnost odpověď rozvinout.

Odpovědi byly následující:

- „Aby si mohli užívat, šířit islám a opíjet se.“
- „Existence reálné války mezi Slovany.“
- „Zvolení jedné možnosti není vhodné, jde o soubor motivací.“
- „Je to řízená migrace“
- „EU dá ubytování, velmi slušnou finanční podporu a většina nepracuje.“

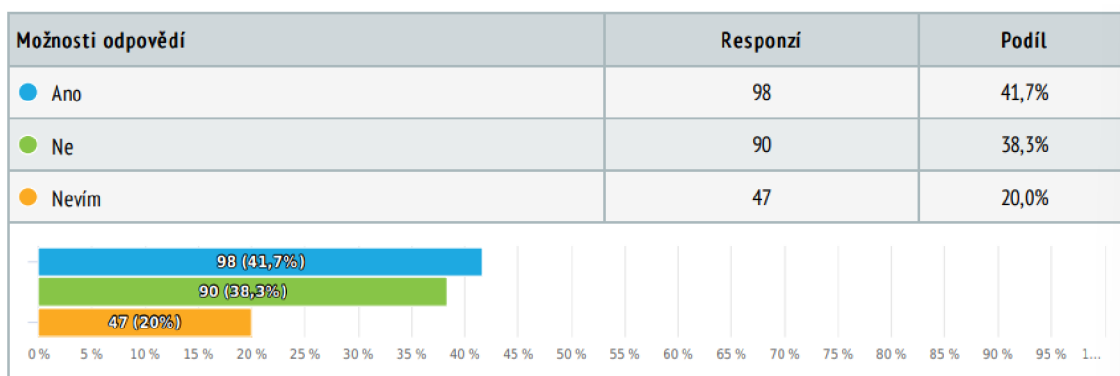
Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

Otázka č. 23

Máte strach z migrantů, kteří přichází na území Evropské unie?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 16. Existence strachu migrantů z pohledu respondentů

Zda mají respondenti strach z migrantů, kteří přichází na území EU, zjišťovala odpověď na otázku č. 23. Opět bylo možné vybrat pouze jednu z odpovědí.

98 respondentů (41,7 %) odpovědělo na otázku kladně, 90 respondentů (38,3 %) odpovědělo na otázku záporně a 47 respondentů (20 %) odpovědělo, že neví.

Otázka č. 24

Z jakého důvodu?

- Zvýšeného rizika terorismu
- Zvýšeného rizika organizovaného zločinu
- Zvýšené kriminality
- Přenosu chorob
- Zvýšeného rizika ekonomické krize
- Odlišného náboženství a kultury
- Omezení pracovních příležitostí
- Nesnášenlivosti vůči jiným národnostem
- Z jiného důvodu...

Tabulka 17. Důvody pro strach z migrantů přicházejících do Evropské unie

Možnosti odpovědi	Responzí	Podíl
● Zvýšeného rizika terorismu	52	53,1%
● Zvýšeného rizika organizovaného zločinu	26	26,5%
● Zvýšené kriminality	65	66,3%
● Přenosu chorob	31	31,6%
● Zvýšeného rizika ekonomické krize	19	19,4%
● Odlišného náboženství a kultury	54	55,1%
● Omezení pracovních příležitostí	10	10,2%
● Nesnášenlivosti vůči jiným národnostem	40	40,8%
● Z jiného důvodu...	1	1,0%

Dvacátá čtvrtá otázka reagovala na předchozí otázku ohledně strachu respondentů z migrantů přicházejících na území EU a byla zobrazena pouze respondentům, kteří odpověděli na tuto otázku kladně. Otázka zjišťovala, z jakého důvodu mají respondenti z migrantů přicházejících na území EU největší strach. I u této otázky bylo možné vybrat pouze jednu z nabízených odpovědí.

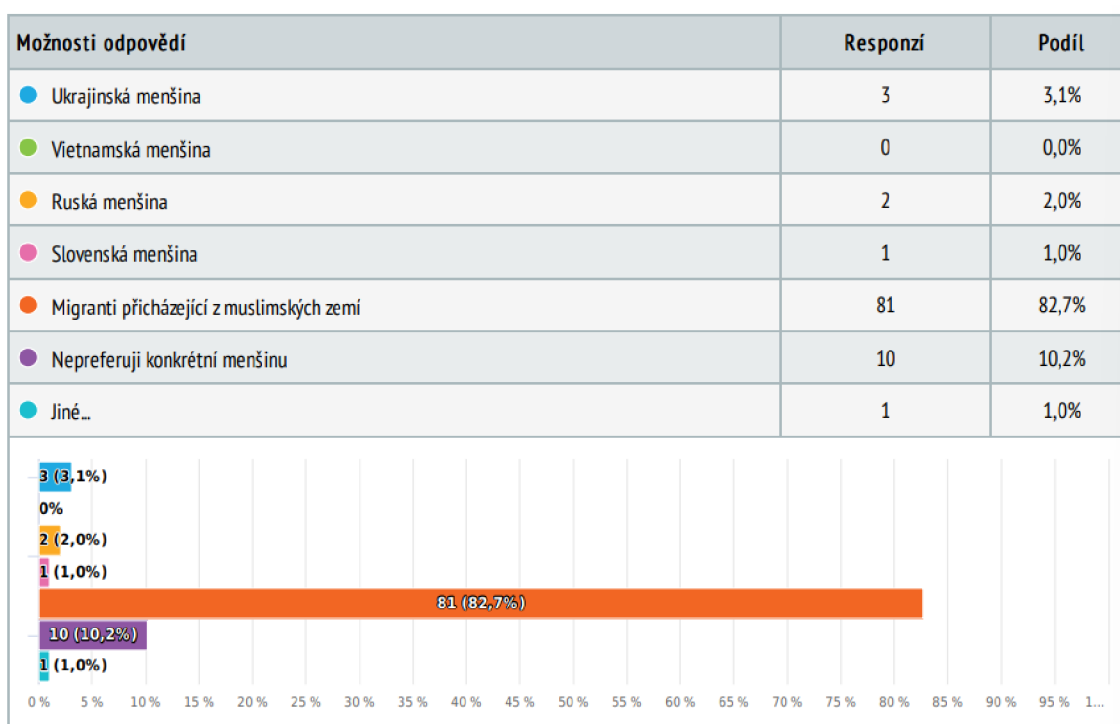
Z celkem 98 respondentů odpovědělo 52 (53,1 %), že mají strach z důvodu zvýšeného rizika terorismu, 26 respondentů (26,5 %) vybralo důvod zvýšeného rizika organizovaného zločinu, 65 respondentů (66,3 %) odpovědělo, že mají obavy ze zvýšené kriminality, 31 respondentů (31,6 %) vybralo jako důvod své obavy přenos chorob, 19 respondentů (19,4 %) vyjádřilo obavy ze zvýšeného rizika ekonomické krize a 54 respondentů (55,1 %) vyjádřilo obavy z odlišného náboženství a kultury. Omezení pracovních příležitostí označilo celkem 10 respondentů (10,2 %) a nesnášenlivost vůči jiným národnostem označilo 40 respondentů. To je 40,8 %. Jeden respondent označil odpověď „Z jiného důvodu“ a uvedl, má strach z migrantů přicházejících na území EU z více různých důvodů.

Otázka č. 25

Z jaké skupiny migrantů máte největší strach?

- Ukrajinská menšina
- Vietnamská menšina
- Ruská menšina
- Slovenská menšina
- Migranti přicházející z muslimských zemí
- Nepreferuji konkrétní menšinu
- Jiné...

Tabulka 18. Skupiny migrantů, ze které mají respondenti největší strach

Dvacátá pátá otázka taktéž reagovala na otázku č. 23 a byla zobrazena pouze těm respondentům, kteří odpověděli na zmíněnou otázku kladně. Otázka zjišťovala, z jaké skupiny migrantů mají respondenti nejvíce strach. Bylo možné vybrat pouze jednu odpověď.

Z celkového počtu 98 respondentů, jimž byla otázka č. 25 položena, vyjádřilo 81 respondentů, tedy 82,7 %, obavy z migrantů přicházejících s muslimských zemí. Z ukrajinské menšiny mají strach 3 respondenti (3,1 %), z ruské menšiny mají strach 2 respondenti (2 %) a ze slovenské menšiny má strach 1 respondent (1 %). 10 respondentů nepreferuje v tomto ohledu žádnou konkrétní menšinu a 1 respondent (1 %) vybral odpověď „Jiné“ a uvedl, že má strach

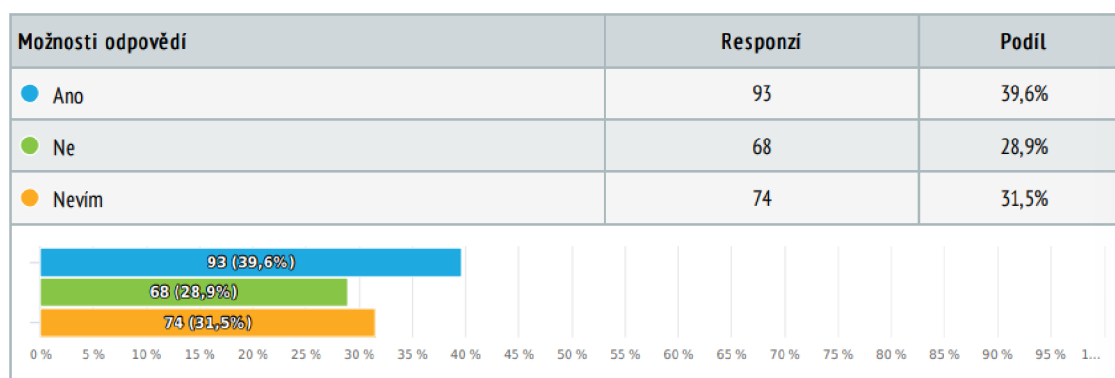
z migrantů přicházejících z afrických zemí. Ani jeden respondent nevybral Vietnamskou menšinu.

Otázka č. 26

Myslíte si, že migrace s sebou nese nějaké klady?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 19. Klady migrace

Zda má migrace podle respondentů nějaké klady zjišťovala otázka č. 26. Bylo možné zvolit pouze jednu ze tří možných odpovědí.

Kladně na tuto otázku odpovědělo 93 respondentů (39,6 %) a záporně odpovědělo 68 respondentů (28,9 %). 74 respondentů, tedy 31,5 %, nedokázalo na tuto otázku odpovědět a vybralo odpověď „Nevím“.

Otázka č. 27

Pokud ano, jaké?

Otázka č. 27 rozvíjela kladnou odpověď respondentů na dvacátou šestou otázku. Zobrazovala se tedy pouze respondentů, kteří v předchozí otázce odpověděli kladně a vyžadovala textovou odpověď.

U otázky č. 27 respondenti odpovídali následující:

- „Může přinést kvalifikované odborníky a zaplnit méně žádané pracovní pozice“
- „Dokazuje že v současném světě nelze žít izolovaně a budoucí zahraniční politiky se bude muset více rozvinout.“

- „Jelikož porodnost je na 1,8, tak, vymíráme. Mladí lidé nám tohle mohou do budoucni změnit.“
- „Kulturní diverzita, Pracovní síla, příležitost pro kulturní rozvoj našeho xenofobního národa“
- „levná pracovní síla, společenský přínos“
- „Obohacení kultury, konkurence v pracovním prostředí – vede k tomu, aby na určitých postech pracovali ti, kteří jsou více kompetentní a byla tak vyšší kvalita odvedené práce“
- „Pomůžeme některým lidem v ohrožení života.“
- „Pro ČR je to nová pracovní síla, které je zde nedostatek, zvláště v některých oborech. Také to může být přínos (ale v tomto případě bohužel i negativum) pro běžné soužití s lidmi jiné barvy pleti, jiného smýšlení, jiné kultury atd. Potkávat tyhle lidi na ulici a žít s nimi. Potkávat je v práci, a tak může některé lidi přesvědčit o tom, že jejich názor na tyhle lidi je veden spíš strachem z něčeho nového a jiného než něčím opodstatněným.“

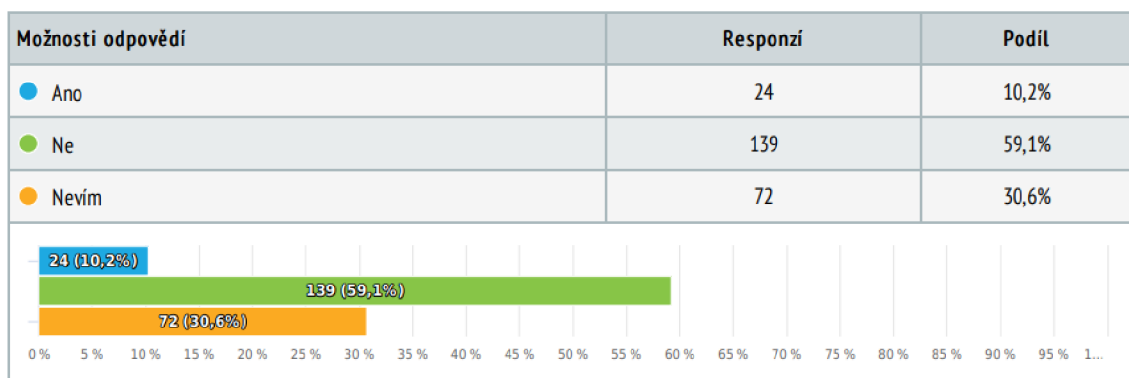
Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

Otázka č. 28

Vadí Vám kosmopolitní společnost?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 20. Názor respondentů na kosmopolitní společnost

Dvacátá osmá otázka zjišťovala, zda respondentům vadí kosmopolitní společnost. Opět byla možnost vybrat pouze jednu odpověď.

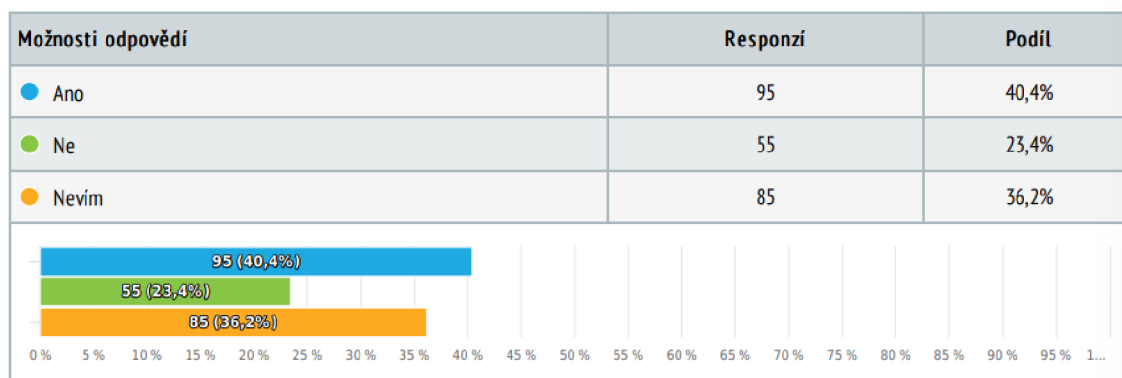
139 respondentům (59,1 %) nevadí kosmopolitní společnost. 24 respondentům (10,2 %) kosmopolitní společnost vadí a 72 respondentů (30,6 %) odpovědělo, že neví.

Otázka č. 29

Jsou podle Vás migrantům vstupujícím na území České republiky vytvořeny dobré podmínky pro integraci do společnosti?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 21. Podmínky pro integraci migrantů vstupujících na území České republiky

Dvacátá devátá otázka u respondentů zjišťovala, zda si myslí, že jsou migrantům vstupujícím na území ČR vytvořeny dobré podmínky pro integraci do společnosti. Bylo možné vybrat jednu z uvedených odpovědí.

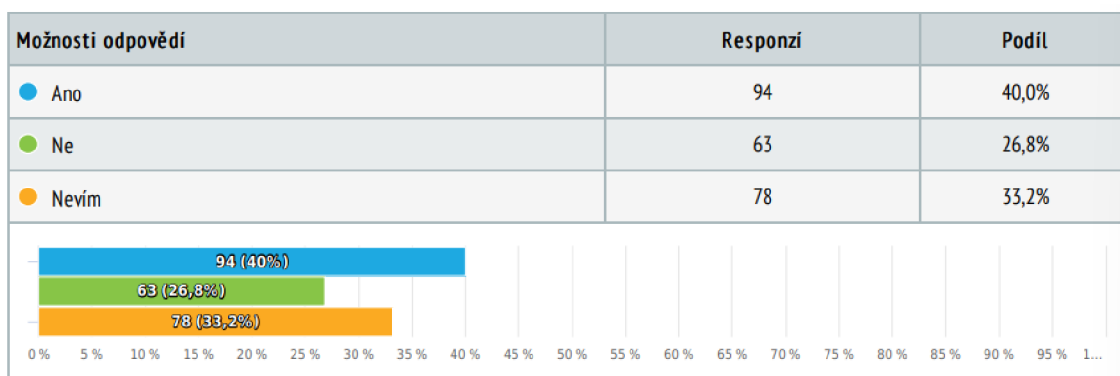
Celkem 95 respondentů, tedy 40,4 %, odpovědělo kladně a 55 respondentů, tedy 23,4 %, odpovědělo záporně. 85 respondentů (36,2 %) uvedlo, že neví.

Otázka č. 30

Myslíte si, že by Česká republika měla přijímat migranty žádající o trvalý pobyt?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 22. Názor na přijímání migrantů žádajících o trvalý pobyt v České republice

Otázka č. 30 zjišťovala, zda si respondenti myslí, že by ČR měla přijímat migranty žádající o trvalý pobyt. Bylo možné vybrat pouze jednu odpověď

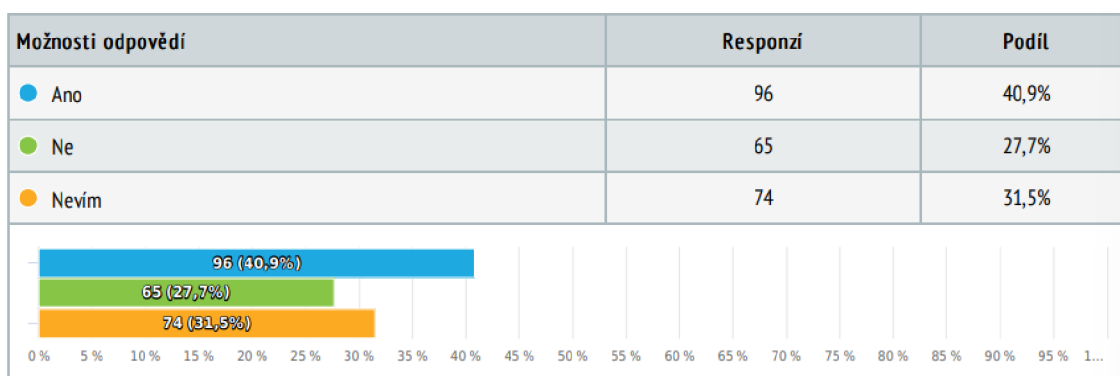
94 respondentů (40 %) si myslí, že by ČR měla přijímat migranty žádající o trvalý pobyt. 63 respondentů (26,8 %) si myslí, že by ČR takové kroky dělat neměla a 78 respondentů (33,2 %) na tuto otázku nedokázalo odpovědět a označilo odpověď „Nevím“.

Otázka č. 31

Myslíte si, že je potřeba přizpůsobit legislativu ochrany obyvatelstva pro migranty, kteří se nachází na území České republiky?

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka 23. Názor na změnu legislativy ochrany obyvatelstva vzhledem k migrantům

Dvacátá osmá otázka měla za úkol zjistit, zda migranti vnímají přizpůsobení legislativy ochrany obyvatelstva pro migranty nacházejících se na území ČR za potřebný krok. I u této otázky bylo možné vybrat pouze jednu odpověď.

Na základě tabulky č. 23 lze vyzorovat, že 96 respondentů (40,9 %) považuje tento krok za potřebný a 65 respondentů, tedy 27,7 %, tento krok za potřebný nepovažuje. 74 respondentů (31,5 %) odpovědělo, že neví.

Otázka č. 32

Jaký máte názor na společné soužití s migranty v České republice?

Poslední otázka u respondentů zjišťovala názor na společné soužití s migranty v ČR. Otázka byla otevřená, byla tedy vyžadována textová odpověď a odpověď nebyla povinná.

Na otázku č. 32 neodpovědělo z celkového počtu 235 respondentů 67 respondentů a ostatní respondenti odpovídali následovně:

- „Bez problému – velmi nízký počet migrantů aktuálně pobývajících na území ČR“
- „Celý život jsem žila v Praze. Nemám s jinými národnostmi problém. Bohužel vím, že ne všichni to tak mají. Vznikají pak zbytečné konflikty.“
- „Česká společnost se až do války na Ukrajině natáčela k migrantům spíše negativně. V posledních dnech si lze všimnout zajímavého obratu“
- „Dobrý den, v podstatě mi nevadí, Vietnamci, to jsou velmi pracovití lidé ale podívejte se Romové, zajímají je jenom dávky...i tady bychom ale našli dvě možná tři lidi, kteří se vymykají zaškatulkování, ale to je trochu málo. Pokud si dobře pamatuji vždy Evropa válčila proti muslimským zemím a vždy se snažili uhájit naše území...Oni jsou opravdu odlišní, ženy pro ně nemají žádnou cenu, kromě rození dětí na další bojovníky. Pravidelně každý měsíc posílám peníze na charitu ale pouze u nás v Česku...“
- „dokud se řídí nastavenými pravidly a respektují naši kulturu, tak je mi jedno, odkud kdo je. v opačném případě mám problém“
- „Domnívám se, že z hlediska trhu práce ČR migranty nepotřebuje.“
- „Jde o to, o jaké migranty se jedná. Když chci někde žít, měl bych dodržovat pravidla dané společností“
- „Je nežádoucí“
- „Kladný“
- „Mám pozitivní zkušenost ze zahraničí. Reakce v ČR jsou často jiné, motivované zřejmě strachem, neznalostí atd. Je třeba komunikovat, vysvětlovat. Jde mj. o neblahé dědictví vyvraždění židů a vyhnání Němců – dojem, že stát je jednonárodní a menšiny jsou výjimky. Důležité je, co mají lidé (domácí i příchozí) v hlavách, ne v peněženkách.“
- „Měli by respektovat pravidla země, do které přišli“
- „Necítím se bezpečně“

- „Názor si utvářím“
- „Není migrant jako migrant. Migranti by měli přijmout zákony země, do níž přicházejí. Zkuste přijít do fundamentalistické muslimské země a zkuste zkritizovat islámské právo šaría. V tu chvíli máte na hlavě nákladník s kamením. Migranti do Česka nechtějí, jejich cílem jsou Německo a Švédsko. "My jsme sem přišli šířit islám. Pokud ho nechcete přijmout, proč jste nás sem zvali? „Na některé otázky nelze jednoduše odpovědět ano - ne.“
- „Nevadí mi.“
- „Osobně jsem se nesešla s žádnými problémy, ale je mi jasné, že jsou mezi migranty i problémoví jedinci.“
- „Záleží na původu migrantů“
- „10 milionu obyvatel je dost, nepotřebujeme další všehočůť opálených jedinců“

Ostatní odpovědi se obsahově shodovaly nebo přibližovaly vypsáním odpovědím.

6 DISKUSE

Vzhledem ke skutečnosti, že téma migrace českou společnost mnohdy rozděluje, bylo zajímavé sledovat výsledky dotazníkového šetření, které se zaměřovalo právě na aktuální stav vnímání problematiky migrace.

Pro získání souvislostí mezi výsledky sociologického šetření a teoretickými poznatky bylo třeba zjistit co nejvíce relevantních informací o samotných respondentech. Za relevantní informace, které by mohly ovlivnit názor respondentů na téma migrace, jsem považovala národnost, pohlaví, věk, nejvyšší dosažené vzdělání, zaměstnání nebo počet obyvatel obce, ve které respondenti žijí.

Nejprve byl potřeba zjistit u respondentů obecný postoj k otázkám bezpečnosti na území ČR. Na otázku, zda se respondenti cítí v ČR bezpečně, odpovědělo téměř 82 % respondentů kladně. Vzhledem k tomu, že ČR patří dlouhodobě mezi jeden z nejbezpečnějších států, byla tato odpověď předpokladatelná. Je možné, že by procentuální zastoupení kladných odpovědí bylo ještě větší, kdyby dotazníkové šetření neprobíhalo během počáteční fáze války na Ukrajině.

Dále bylo nutno zjistit, zda respondenti považují migraci za bezpečnostní hrozbu pro ČR. Otázka č. 8 zjistila, že migraci za nejzávažnější bezpečnostní hrozbu na území ČR vnímá pouhých 23 % respondentů. Toto relativně malé procento může mít souvislost s tím, že občané ČR spojují bezpečnostní hrozby migrace s migranty přicházející z muslimských zemí (to potvrzují i odpovědi na otázku č. 25), jichž je na území ČR velmi málo. V odpovědích na tuto otázku se probíhající válka na Ukrajině promítla nejvíce. Nejvíce respondentů totiž označilo za nejzávažnější bezpečnostní hrozbu na území ČR právě rozpoutání válečného konfliktu v reálné blízkosti hranic EU. V souvislosti s předchozí otázkou lze vyvodit následující. Občané ČR se cítí na území ČR i přes probíhající konflikt na Ukrajině relativně bezpečně. Pokud by však měli zvolit nejzávažnější bezpečnostní hrozbu pro ČR, byl by to právě válečný konflikt.

Druhou nejčastější odpovědí na tuto otázku byla korupce. Tuto odpověď respondenti označovali pravděpodobně z toho důvodu, že v posledních letech jsou korupční kauzy často probíraným tématem v médiích.

Pro ověření, zda respondenti pochopili následující otázky týkající se migrace, bylo nutné ověřit, zda respondenti vnímají pojmy uprchlík, migrant a ekonomický cizinec, jako slova jiného významu. Správná odpověď se potvrdila pouze u poloviny respondentů. Další čtvrtina respondentů však uvedla, že slova mají podobný význam. Za předpokladu, že budeme tolerovat i tuto odpověď jako správnou, se dá předpokládat, že většina respondentů správně pochopila ostatní otázky, ve kterých budou tyto pojmy použity. Znalost těchto pojmů jenom dokazuje

skutečnost, že je o tomto tématu ve společnosti povědomí, a že je migrace, a konkrétně důvod přicházejících migrantů, často diskutovaným tématem.

Zajímavý byl rozdíl v odpovědích na otázky týkající se migrační krize, jako reálné bezpečnostní hrozby. Jedna z otázek se o tuto problematiku zajímala na úrovni EU a druhá se o tutéž otázku zajímala na úrovni ČR. Z výsledků lze zpozorovat, že zatímco 62,6 % respondentů považuje migrační krizi za reálnou bezpečnostní hrozbu pro EU, pro ČR totéž vnímá pouze 44,3 % respondentů. Respondenti pravděpodobně vnímají, že ČR vzhledem k nízkému počtu migrantů v zemi nezasáhly migrační vlny do Evropy natolik, jako některé z ostatních zemí EU.

Další podstatnou informací pro diskusi je to, zda a jakým způsobem se respondenti zabývají tímto tématem. Aktivní přístup o problematiku migrace má pouze 6,4 % respondentů. Téměř polovina respondentů se o problematiku zajímá pasivně, avšak zbytek respondentů, konkrétně 48,1 %, se o problematiku buď nezajímají vůbec, nebo to není jejich prioritou. Z toho lze usoudit, že jedna polovina respondentů bude o zmiňované problematice více informována než polovina druhá. Pro upřesnění těchto informací se dotazník respondentů ještě tázal na zdroje, ze kterých informace o migraci získávají. Většina respondentů využívá jako zdroj informací internet. Vzhledem ke stále rozmáhající se trendu elektronických médií se tak vysokému procentuálnímu zastoupení nelze divit. Aktivní zájem o migraci nebo zdroje, ze kterých informace respondenti čerpají, však nemusí nutně znamenat kvalitu získaných informací. Můžeme se tak pouze domnívat, zda byly názory respondentů objektivní, či nikoliv.

V rámci další sady otázek jsem zjišťovala, jaký mají respondenti názor na migrační politiku EU a ČR. V odpovědích na tyto otázky se projevil zmíněný nezájem o problematiku migrace, jelikož v obou odpovědích téměř polovina respondentů odpověděla, že neví. V obou otázkách převažovaly spíše negativní odpovědi, což je zajímavě vzhledem ke skutečnosti, že migrační politika ČR, jak už bylo zmíněno v teoretické části, byla často v rozporu s migrační politikou EU. Dalo se tedy předpokládat, že odpovědi na tyto otázky budou často opačné.

Z odpovědí na následující otevřenou otázku vyplývá, že respondentům na migrační politice EU nejvíce vadí přílišná otevřenost vůči uprchlíkům a ekonomickým migrantům přicházejících do EU. Respondenti mají také pocit, že problematice uprchlictví je věnováno mnohem více pozornosti než jiným sociálním problémům a kritizují systém relokačních kvót. Tyto názory mohou být opět ovlivněny médii, která často během takzvané evropské migrační krize kladly důraz na negativní důsledky migrace a protievropskými názory některých politiků.

V rámci kritiky migrační politiky ČR respondenti vyzdvihují nenávistnou rétoriku z řad některých politiků, odmítání relokačních kvót a malou míru tolerance české společnosti vůči uprchlíkům.

Důležitost těchto otevřených otázek se potvrdila. V souvislosti s uzavřenými otázkami na stejné téma lze totiž vyvodit závěry, že respondenti, kteří nesouhlasí s migrační politikou ČR ze stejných důvodů souhlasí s migrační politikou EU a naopak. Podobný počet negativních a pozitivních odpovědí na obě otázky značí to, že respondenti si jsou ohledně tohoto tématu jisti spíše ve svých negativních postojích než v těch pozitivních, a proto bylo v obou případech kladných odpovědí méně.

Z odpovědí na následující otázku vyplývá, že většina respondentů s plněním migračních kvót stanovených EU nesouhlasí nebo se není schopna rozhodnout. Negativní postoj k těmto kvótám ve společnosti možná zapříčinil postoj ČR, která tyto kvóty odmítla splnit. Ostatně tento kritický postoj ČR vůči migrantům se možná projevil i v odpovědích na následující otázku, ze kterých vyplývá, že více jak polovina respondentů vnímá migraci pro EU spíše jako zátěž.

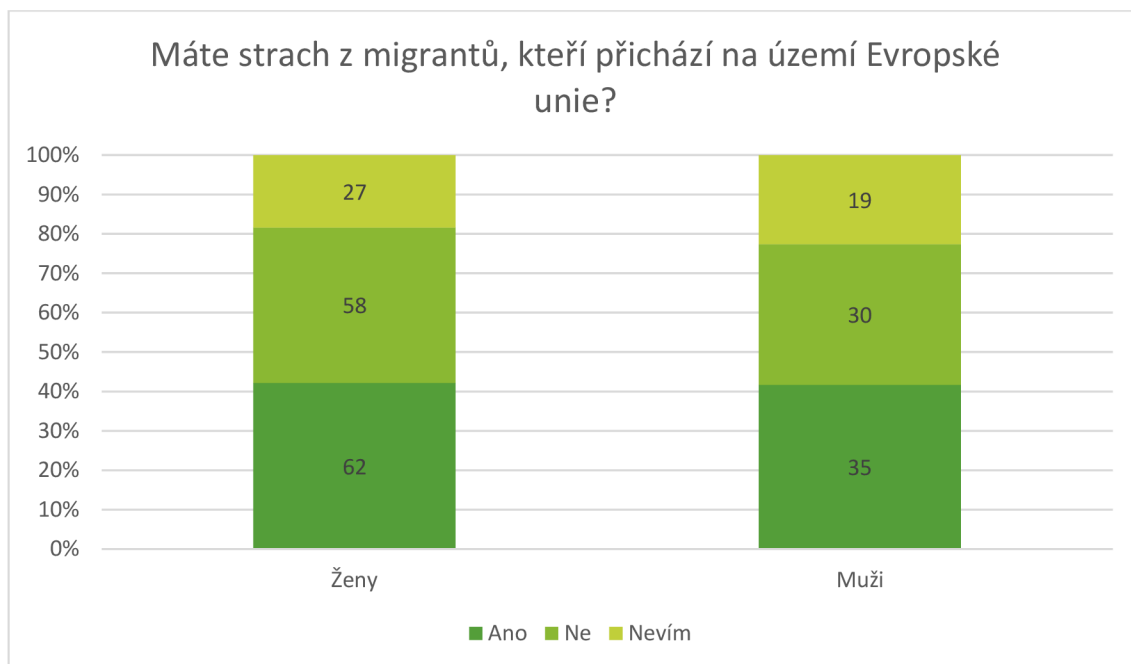
V rámci evropské migrační krize byly ve společnosti také hodně diskutovány důvody, ze kterých migranti na území EU vstupují. Bylo tedy zajímavé sledovat, jaké důvody migrace vnímají respondenti za nejčastější. Odpovědi na tuto otázku byly různorodé, avšak nejčastější odpovědí byla lepší pracovní příležitost v zemi.

Přestože válka na Ukrajině během sběru dat probíhala, byla teprve na počátku, kdy ještě nebyl zaznamenán tak velký příliv ukrajinských uprchlíků. Proto se domnívám, že konflikt nijak neovlivnil odpovědi na tuto otázku. Pokud by však sběr dat probíhal o několik týdnů později, předpokládám, že i tato otázka by byla silně ovlivněna probíhajícím válečným konfliktem a bylo by tedy mnohem více odpovědí, které by odkazovaly právě na důvody bezpečnostní.

Následující sada otázek zjišťovala u respondentů, zda mají strach z migrantů přicházejících na území EU, a pokud ano, z jakých důvodů, a z jakých skupin mají respondenti největší strach. Tato sada otázek vyhodnotila, že strach z migrantů přicházejících na území EU má téměř polovina respondentů. Nejčastějším důvodem tohoto strachu je zejména zvýšené riziko terorismu, zvýšená kriminalita, odlišné náboženství a kultura a nesnášenlivost vůči jiným národnostem. V preferování skupiny migrantů, ze které mají respondenti největší strach, jasně dominovali migranti přicházející z muslimských zemí. Vzhledem k malému počtu migrantů na území ČR předpokládám, že tyto obavy mají respondenti z důvodů získaných informací z médií, nikoliv z vlastních zkušeností. Média, jak už bylo v teoretické části zmíněno, však mnohdy přikládají bezpečnostním rizikům spojeným s migracím větší váhu, než jaká ve skutečnosti je.

V rámci této otázky je vhodné vyhodnotit výzkumnou otázku č. 1:

Výzkumná otázka č. 1: Mají ženy větší strach z migrantů přicházejících na území Evropské unie než muži?

Obrázek 9. Strach respondentů z migrantů, kteří přichází na území Evropské unie.

Data z obrázku 9. ukazují, že mezi pohlavím respondentů a strachem z migrantů přicházejících na území EU neexistuje žádná souvislost.

Následující dvojice otázek zjišťovala, zda respondenti vnímají na migraci nějaké klady. Z odpovědí vyplývá, že téměř 40 % dotazovaných vnímá na migraci i nějaké klady, ostatní respondenti odpovídali v téměř stejném počtu na otázku záporně nebo neutrálně. Velké procento neutrálních a záporných odpovědí může opět způsobovat neinformovanost či nezájem respondentů o dané téma. Respondenti, kteří v migraci spatřovali i nějaké klady, zdůrazňovali (stejně jako teoretická část této práce) kulturní rozmanitost, levnou pracovní sílu, či příchod kvalifikovaných odborníků.

V rámci této otázky je vhodné statisticky ověřit první hypotézu:

Hypotéza č. 1: Osoby žijící v obcích s počtem obyvatel nad 10 000 si myslí, že s sebou migrace nese nějaké klady častěji než osoby žijící v obcích s počtem obyvatel menším.

Na základě Chí kvadrát testu byla vypočítána p-hodnota $0,06 > 0,05$. Test potvrdil nulovou hypotézu a hypotézu alternativní zamítl. Mezi velikostí obcí, ve kterých respondenti žijí a názory na klady migrace, nebyla prokázána žádná závislost. Vzhledem k větší koncentraci migrantů ve větších městech se dalo očekávat, že názory na migranty na základě osobních zkušeností budou odlišné od názorů, které nejsou na osobních zkušenostech založeny. Tato hypotéza se však nepotvrdila. Avšak podle mého názoru je tento výsledek ovlivněn malým vzorkem respondentů.

Vzhledem ke skutečnosti, kterou zmiňuji ve své teoretické části; a sice, že ČR se dá považovat za spíše homogenní stát, mě zajímalo, zda je tomu tak čistě kvůli nezájmu migrantů o pobyt v ČR a nepříznivým podmínkám pro migranty, nebo o homogenní společnost stojí také občané ČR. Více než polovina dotazovaných uvedla, že jí kosmopolitní společnost nevadí.

Důležitou částí mé teoretické práce byla také otázka integrace, jakožto jeden z hlavních vlivů, který má dopad na bezpečnostní situaci v rámci migrační krize. Jak už jsem zmínila v teoretické části práce, všechny státy V4 mají v integraci cizinců rezervy, proto mě zajímal pohled respondentů na toto téma. Ukázalo se, že 40 % respondentů si myslí, že podmínky pro integraci imigrantů do české společnosti jsou dostačující a 36 % respondentů na tuto otázku nedokázalo odpovědět. Toto mínění může být ovlivněno jednak nízkým zastoupením migrantů v zemi a jednak nezájmem o tuto problematiku širokou veřejností. Dalším důvodem těchto odpovědí může být také skutečnost, že ČR dosud nezažila žádný masivní příchod migrantů do země.

V rámci této otázky je vhodné statisticky ověřit druhou hypotézu:

Hypotéza č. 2: Osoby s vysokoškolským vzděláním považují podmínky pro integraci cizinců do české společnosti za nedostačující častěji, než osoby s nižším vzděláním

Na základě Chí kvadrát testu byla vypočítána p-hodnota $0,25 > 0,05$. I v tomto případě byla tedy hypotéza alternativní zamítnuta. Na názor respondentů ohledně integrace nemá tedy vliv jejich vzdělání.

Další důležitou otázkou, na kterou jsem chtěla v souvislosti s migrační politikou ČR znát odpověď byla, zda si respondenti myslí, že by ČR měla přijímat migranty žádající o trvalý pobyt. Nejvíce respondentů, přesně 40 %, si myslí, že ČR by měla přijímat tyto migranty. Avšak podobný počet respondentů zvolilo variantu opačnou a podobně tomu bylo i u odpovědi neutrální. Odpovědi jenom potvrzují, že v těchto otázkách je společnost názorově roztříštěna.

Poslední uzavřená otázka řešila přizpůsobení legislativy ochrany obyvatelstva pro migranty nacházející se na území ČR. I tyto odpovědi byly téměř stejnoměrně roztříštěny do všech třech možností.

Vzhledem k tomu, že dotazník částečně probíhal v období již rozpoutaného válečného konfliktu na Ukrajině a vzhledem ke skutečnosti, že téma migrace rezonovalo ve společnosti již před touto událostí, jsem považovala za smysluplné položit na závěr dotazníku otevřenou otázku ohledně společného soužití s migranty v ČR. Přestože odpověď na tuto otázku nebyla povinná, velký počet respondentů na tuto otázku odpověděl. To značí velký zájem respondentů vyjádřit se k tomuto tématu, které, jak už jsem zmiňovala, podle mého názoru ve společnosti velmi rezonuje.

Pokud bych měla shrnout postoje respondentů, kteří vyjádřili svůj názor, rozdělila bych respondenty na dvě skupiny. První skupina respondentů obecně nesouhlasí s přijímáním velkého počtu migrantů na území EU, potažmo na území ČR. Většina z nich tento postoj zdůvodňuje velkým bezpečnostním rizikem, které podle nich migrace s sebou nese a velkou ekonomickou zátěží pro státní systém. Zároveň většina respondentů z této skupiny zdůrazňuje, že prakticky jediným problémem, jsou migranti přicházející z muslimských zemí, kteří se podle nich nejsou schopni přizpůsobit kultuře země, do které vstupují. Ostatní skupiny migrantů podle nich nepředstavují pro ČR a EU takovou hrozbou. Tato skupina respondentů byla podstatně větší, než skupina druhá. Z toho lze usoudit, že respondenti nespokojení s migrační politikou EU a s přijímáním velkého množství migrantů mají větší potřebu se k tomuto tématu vyjádřit.

Druhá, ta méně početná skupina respondentů, zase zdůrazňuje solidaritu s uprchlíky a vyzdvihuje pozitivní dopady migrace, jako je kulturní přínos, ekonomická prosperita a kulturní rozmanitost.

Výsledky dotazníkového šetření v některých ohledech potvrdily mé domněnky ohledně roztříštěnosti české společnosti v otázkách migrace. To dokazuje i odpověď na výzkumnou otázku a vyvrácení obou hypotéz. Z těchto výsledků vyplývá, že na názor respondentů na migraci nemá vliv ani pohlaví, ani vzdělání a ani velikost obce, ve které respondenti žijí. Věřím, že se mi podařilo utvořit ucelený soubor informací k otázkám týkajících se migrace, jako společenského fenoménu a alespoň malým dílem přispět k lepšímu porozumění masové imigrace do Evropy a její provázanosti s bezpečností.

7 ZÁVĚRY

Hlavním cílem této práce bylo pojednat o problematice migrace v širším kontextu chápání širše celého problému, avšak s užším zaměřením na rámec zemí spolupracujících v rámci formátu Visegradské skupiny.

V rámci naplnění tohoto cíle jsem se v teoretické části zaměřila jak na obecné otázky migrace, tak na konkrétní projevy migrace a migrační politiky Visegradských států. Jedním z dílčích cílů bylo porovnat bezpečnostní politiky zmiňovaných států v otázce migrace. Na základě analýzy jednotlivých postojů členských států bylo zjištěno, že s výjimkou Maďarska, nemají země zkušenost s větším počtem imigrantů.

Pro splnění dalšího dílčího cíle v této teoretické části; a sice navrhnout možná řešení projevů imigrace, bylo třeba nejprve zjistit, jakým způsobem se imigrace v EU projevuje. Byly zjištěny tři nejzávažnější projevy, a na základě analýzy jejich příčin byly definovány způsoby řešení těchto projevů z hlediska centrální politiky EU. V rámci těchto způsobů byly navrženy výzvy pro bezpečnostní politiku členských států Visegrádu.

Cílem praktické části této práce bylo zjistit aktuální stav vnímání problematiky migrace ve společnosti. Primární pozornost měla být zaměřena na zahraniční respondenty, kteří dočasně nebo trvale žijí na území ČR. Vzhledem k vývoji dotazníkového šetření, během kterého nebyl sesbírán relevantní vzorek zahraničních respondentů, byl tento cíl změněn. Výsledky dotazníkového šetření se tedy primárně nezaměřovaly na žádnou specifickou skupinu respondentů.

Z výsledků dotazníku plyne, že v rámci problematiky migrace je společnost názorově roztržena do několika skupin, které se vzájemně neshodnou. Pro vyhodnocení skutečnosti, jaký názor ve společnosti převažuje, byl vzorec respondentů příliš malý. Co však lze na základě získaných výsledků určit je to, že odlišnost názorů přetrvává ve společnosti napříč skupinami s odlišným pohlavím, vzděláním či počtem obyvatel obce, ve které lidé žijí.

Negativní postoje k migraci však ve výsledcích dotazníkového šetření převažovaly. A to i přesto, že ČR nemá zkušenost s velkým počtem migrantů. Podle mého názoru jsou tyto výsledky ovlivněny rétorikou některých politických stran a médií, která často kladou až nepřiměřeně velký důraz na negativní dopady migrace. Na základě těchto skutečností navrhuji posílit opatření, která zabraňují šíření nenávisti vůči migrantům, a to především v online prostředí. To by bylo realizovatelné jednak v rámci zpřísnění trestů za šíření těchto nenávistných výroků a jednak v rámci zákazu některých dezinformačních webů, které tyto zprávy šíří. Neméně důležitou složkou by byl také postih některých politiků, kteří svou nenávistnou rétorikou podporují takové jednání občanů.

Z poznatků v teoretické části jasně vyplývá, že státy V4 nemají kvalitní integrační systém, který by zajišťoval plnohodnotné začlenění imigrantů do společnosti. Na základě těchto skutečností navrhuji, aby státy V4 navázaly hlubší spolupráci s jinými státy EU, které mají větší zkušenost s integrací, a jejichž strategie se ukázala jako ta správná. V integrační politice by mohly navázat větší spolupráci i státy V4 mezi sebou a tím docílit připravenosti na migrační vlnu, která se v souvislosti se stále se zhoršujícími klimatickými podmínkami v některých regionech dá očekávat. Prosazování těchto návrhů souvisí především s větší osvětou těchto problémů.

Vzhledem k současné situaci; a sice velkému počtu ukrajinských migrantů, bude zajímavé sledovat vývoj integrační politiky států V4, kterých se migrace z Ukrajiny týká nejvíce. Tato situace, která poukazuje, jak moc česká společnost mění názor na migranty v závislosti na zemi původu, umožňuje prostor pro vytváření podobných prací, které se na toto téma zaměřují.

Sběrem a zpracováním dat v teoretické i praktické části se mi podařilo pojednat o migraci, a to jak v rámci EU, tak v rámci V4. Věřím, že tato práce pomůže alespoň z části čtenáři objasnit komplexnost otázky migrace a její výsledky by se mohly stát impulzem pro vytváření více objektivních publikací na toto téma, které by pomohly zamezit vytváření předsudků a stereotypů, které vidí migraci jako jev, který ohrožuje cílovou zemi jak z hlediska ekonomického, tak z hlediska bezpečnostního.

8 SOUHRN

Bakalářská práce se zaměřuje na migraci a její možné dopady na ochranu obyvatelstva v rámci zemí Visegrádské skupiny.

V rámci teoretické části práce byly zpracovány obecné příčiny migrace, a z toho vyplívající bezpečnostní hrozby pro území České republiky. Zásadním prvkem této části byla analýza migrační politiky Visegrádské skupiny a její souvislost s takzvanou evropskou migrační krizí.

Další, pro tuto práci významná část, se věnuje projevům migrace na území EU a zjišťuje jejich příčiny. Na základě těchto skutečností je teoretická část zakončena způsoby řešení migrační krize, na základě kterých, byly navrženy výzvy pro migrační politiku členských států Visegrádu.

Ve výzkumné části byl skrze dotazníkové šetření vyhodnocen stav vnímání problematiky migrace veřejností. To ukázalo, že společnost je v rámci vnímání problematiky migrace stále rozdělena. Praktická část měla mimo jiné zjistit skutečnosti, na základě kterých, lidé vnímají problematiku migrace odlišně. Tyto skutečnosti se však nepodařilo zjistit, neboť všechny tři sestavené hypotézy byly statisticky zamítnuty. Tyto výsledky byly blíže specifikovány v kapitole diskuse, která umožnila prostor pro zhodnocení výsledků v souvislosti se současným děním ve světě.

9 SUMMARY

This bachelor thesis focuses on migration and its possible effects on the protection of the population within the Visegrad countries.

Within the theoretical part of the work, the general causes of migration and the resulting security threats to the territory of the Czech Republic were elaborated. An essential element of this part is the analysis of the migration policy of the Visegrad Group and its connection to so-called European migration crisis.

Another important part of this work deals with the manifestations of migration in the European Union and identifies their causes. Based on these facts, the theoretical part concludes with some ways to address the migration crisis, based on which, calls for migration policy of the Visegrad member states were proposed.

In the research part, the state of public perception of migration was evaluated through a questionnaire survey. This has shown that society is still divided on the perception of migration. The practical part was to find out, among other things, the facts based on which people perceive the issue of migration differently. However, these facts could not be validated, as all three hypotheses were statistically rejected. These results were specified in more detail in the discussion chapter, which provided space for evaluating the results in connection to current world events.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Aline, R., Schwartz, A., Lamboglia, A., Tost, D., Kubátová, E., Heller, F., Gotev, G., Kokoszcy?ski, K., Bednárová, L., & Dupáková, M. (2015). Many EU countries say “no” to immigration quotas. *Euractive*. Retrieved from: <https://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/many-eu-countries-say-no-to-immigration-quotas/>
- Bauerová, H. (2018). Migration Policy of the V4 in the Context of Migration Crisis. *Politics in Central Europe*, 14(2), 99-120. Retrieved from: <https://www.readcube.com/articles/10.2478%2Fpce-2018-0011>
- Bezpečnostní informační služba. (2022). *Terorismus*. Retrieved from: <https://www.bis.cz/terorismus/>
- Blažek, J. (2015). Evropa: Migrace, sekuritizace, emancipace. In Ekumenická akademie Praha (Ed.), *Migrace: česká a evropská politika, rizika a alternativy: Pražská škola alternativ – sborník 09*. Praha: Ekumenická akademie Praha.
- Bouška, J. (2016). Data místo dojmů aneb jak pracují čeští docenti islamofobie. *Respekt*. Retrieved from: <https://www.respekt.cz/politika/data-misto-dojmu-aneb-jak-pracuji-cesti-docenti-islamofobie>
- Břicháček, T. (2016). *Unie ve víru migrační krize*. Praha: Institut Václava Klause.
- Cabada, L., Waisová, Š., Bauerová, H., Górká, M., Griessler, Ch., Ušiak, J., & Walsch, Ch. (2018). *Bezpečnostní, zahraniční a evropská politika Visegrádské skupiny*. Praha:Togga.
- Czech government. (2015). *V4 Trust—Program for the Czech Presidency of the Visegrad Group (July 2015–June 2016)*. Retrieved from: <https://www.visegradgroup.eu/documents/presidency-programs/20152016-czech>
- Česká tisková kancelář. (2019). WHO: Migranti nešíří nemoci, jejich zdraví se v Evropě zhoršuje. *Zdravotnický deník*. Retrieved from: <https://www.zdravotnickydenik.cz/2019/01/who-migranti-nesiri-nemoci-zdravi-se-evrope-zhorsuje/>
- Drbohlav, D. (2010). *Migrace a (i)migranti v Česku: kdo jsme, odkud přicházíme, kam jdeme?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).
- European Commission. (2021). *Statistics on migration to Europe*. Retrieved from: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en
- Europol. (2016). *Společná zpráva o sítích převaděčů migrantů*. Retrieved from: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/ep-ip_report_executive_summary.pdf

- Europol. (2021). *European Union Terrorism Situation and Trend Report, Publications Office of the European Union*. Luxembourg: Europol. Retrieved from:
https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf
- Europol. (2022a). *Facilitation of Illegal Immigration*. Retrieved from:
<https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/facilitation-of-illegal-immigration>
- Europol. (2022b). *EU Policy Cycle – EMPACT*. Retrieved from:
<https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-trends/eu-policy-cycle-empact>
- Europol. (2022c). *Tackling hate crime across Europe: second joint action day targets over 170 individuals*. Retrieved from: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/tackling-hate-crime-across-europe-second-joint-action-day-targets-over-170-individuals>
- Eurostat. (2021). *All valid permits by reason, length of validity and citizenship on 31 December of each year*. Retrieved from:
https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_resvalid&lang=en
- Eurostat. (2022). *Non-EU citizens make up 5.3% of the EU population*. Retrieved from:
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220330-2>
- Evropská komise. (2020). *Nový směr v oblasti migrace: budování důvěry a obnovení rovnováhy mezi odpovědností a solidaritou*. Retrieved from:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_1706
- Evropská komise. (2021). *Aktuální statistiky o migraci: dopad pandemie COVID-19*. Retrieved from:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/cs/ip_21_232/IP_21_232_CS.pdf
- Evropská unie a její proměny v období globální nestability: souhrnná publikace z vědeckopopularizační konference ...* (2015). Newton College, a.s. ve spolupráci se Vzdělávacím střediskem na podporu demokracie.
- Evropská unie. (n. d.). *Rozvoj a spolupráce: Vymýcení chudoby a dosažení udržitelného rozvoje*. Retrieved from: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/development-and-cooperation_cs
- Fialová, L. (2017). Migrace. In Z. R. Nešpor, *Sociologická encyklopedie*. Sociologický ústav AV ČR. Retrieved from: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Migrace>
- Frank, L. (2006). Sekuritizace bezpečnostních hrozeb v české společnosti/Securitization of security threats within the czech society. *Science & Military Journal*, 1(2), 13-18.

- Retrieved from <https://www.proquest.com/scholarly-journals/sekuritizace-bezpecnostnich-hrozeb-v-ceske/docview/210410233/se-2?accountid=16730>
- Frontex. (2022). *Detections of illegal border-crossings statistics*. Retrieved from: https://frontex.europa.eu/assets/Migratory_routes/2022/Monthly_detections_of_IBC_2022_06_07.xlsx
- Frontex. (n. d.). *Who we are*. Retrieved from: <https://frontex.europa.eu/about-frontex/who-we-are/origin-tasks/>
- Governance of migrant integration in Hungary. (n. d.). Retrieved from: https://ec.europa.eu/migrant-integration/country-governance/governance-migrant-integration-hungary_en#ecl-inpage-4982
- Governance of migrant integration in Poland. (n. d.). Retrieved from: https://ec.europa.eu/migrant-integration/country-governance/governance-migrant-integration-poland_en
- Government of Hungary. (2014). *Hungary's Migration Strategy*. Retrieved from: https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/hungarys-migration-strategy_en
- Henig, D. (2007). Migrace. *AntropoWebzin*, 2007(2-3), 35-41. Retrieved from: <http://www.antropoweb.cz/cs/migrace>
- Homel, K. (Ed.). (2021). *The impact of coronavirus country measures on asylum and reception systems in Hungary, Slovakia and Poland*. Retrieved from: <https://www.clovekvtisni.cz/media/publications/1788/file/the-impact-of-coronavirus-country-measures-on-asylum.pdf>
- Hungary. (n. d.). Retrieved from: <https://migrationonline.cz/en/countries/hungary>
- Integrace státních příslušníků třetích zemí. (n. d.). Retrieved from: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-migration-policy/integration-policy/>
- International Organization for Migration. (2019). *Glossary on Migration*. Integration Organization for Migration: Switzerland. Retrieved from: https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml_34_glossary.pdf
- Jakubcová, L. (2018). Vnímání bezpečnostních hrozeb pro Českou republiku. *Bezpečnostní teorie a praxe*, 2018(1), 71-72. Retrieved from: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2018/11/012018Vn%C3%ADm%C3%A1n%C3%AD-bezpe%C4%8Dnostn%C3%ADch-hrozeb-pro-%C4%8Ceskou-republiku.pdf>
- Janáčková, S., Skopeček, J., Slaný, M., Lipovská, H., Šebesta, F., Semín, M., Keller, J., Tomský, A., Klaus, V., Weigl, J., Jakl, L., Strejček, I., Ševčík, M., Břicháček, T., Kovanda, L., Kubánek,

- M., Sinn, H. W., Loužek, M., Vodička, M., a kol. (2016). *Masová imigrace: záchrana, nebo zkáza Evropy?*. Praha: Institut Václava Klause.
- Jelínková, P. M. (2022). *Migrace a kriminalita: nepodceňujme trestné činy vůči uprchlíkům*. Fakulta Sociálních věd Univerzita Karlova. Retrieved from: <https://fsv.cuni.cz/sites/default/files/uploads/files/PB-Migrace%20a%20kriminalita.pdf>
- Jurečková, A., & Novotný, O. (2019). Aktualizovaná srovnávací zpráva: Uprchlíci v Česku a V4. *Člověk v tísni*. Retrieved from: <https://www.clovekvtisni.cz/aktualizovana-srovnavaci-zprava-uprchlici-v-cesku-a-v4-5884gp>
- Karabegović, D. (2020). Visegrad Countries and Migration Leadership Potential: Contextualizing Opportunities in light of the New Pact on Migration and Asylum and Beyond. *V4 Think-Tank Platform*. Retrieved from: https://think.visegradfund.org/wp-content/uploads/Karabegovic_2020.pdf
- Keller, J. (2017). *Evropské rozpory ve světle migrace*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON)
- Kolářová, Z. (2016). (Ne)známé důsledky migrace pro české zdravotnictví. *Medical Tribune*. Retrieved from: <https://www.tribune.cz/archiv/ne-zname-dusledky-migrace-pro-ceske-zdravotnictvi/>
- Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty v ČR. (2015). *Migrační Manifest nevládních organizací pracujících s migranty v České republice 2015*. Praha: Tisk Tygr u Stromovky spol. Retrieved from: https://migraceonline.cz/doc/Migracni_manifest_2015_web.pdf
- Koudelka, J. (2018). *Imigrace a liberalismus: dopady migrace, teorie a možná řešení*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- Krásný, A., & Socha, O. (2006). Možné vlivy bezpečnostního prostředí na Českou republiku a její ozbrojené síly. *Univerzita Obrany. Ústav Strategických Studií. Obrana a Strategie*, 2006(1), 7-17. Retrieved from <https://www.proquest.com/docview/1018558299/fulltextPDF/2DDA53ABD68F4E04PQ/8?accountid=16730&forcedol=true>
- Křen, J. (2019). *Čtvrt století střední Evropy: Visegrádské země v globálním příběhu let 1992–2017*. Charles University in Prague. Praha: Karolinum Press.
- Kušniráková, T., & Čížinský, P. (2011). Dvacet let české migrační politiky: Liberální, restriktivní, anebo ještě jiná. *Geografie*, 116(4), 497-517. Retrieved from: https://www.researchgate.net/profile/Tereza-Freidingerova/publication/248386598_Dvacet_let_ceske_migracni_politiky_liberalni_restriktivni_anebo_jeste_jina/links/0c96051de6246ea595000000/Dvacet-let-ceske-migracni-politiky-liberalni-restriktivni-anebo-jeste-jina.pdf

- Lifrují Maďaři uprchlíky na Západ? Rakušané vlaky zastavují. (2015). *Echo24*. Retrieved from: <https://echo24.cz/a/wthxL/lifruji-madari-uprchliky-na-zapad-rakusane-vlaky-zastavuji>
- Lukáš, L. (2016). Teorie bezpečnosti a typologie druhů bezpečnosti. In Fakulta bezpečnostného inžinierstva UNIZA, *Sborník príspevku 21. medzinárodná vedecká konferencia, Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí 2016*, Žilina: EDIS-vydavateľské centrum ŽU. Retrieved from: <https://www.fbi.uniza.sk/uploads/Dokumenty/weby/rks-archiv/2016/articles/Lukas.pdf>
- Ministerstvo práce a sociálných vecí. (n. d.). *Integrační politika, Koncepce a Zpráva*. Retrieved from: <https://www.cizinci.cz/integracni-politika-koncepce-a-zprava>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2015a). *Strategie migrační politiky České republiky*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. Retrieved from: <https://www.mvcr.cz/soubor/strategie-migracni-politiky-ceske-republiky.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2015b). *Bezpečnostní strategie České republiky*. Retrieved from: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2016a). *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany států*. Retrieved from: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2016b). *Audit národní bezpečnosti*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. Retrieved from: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2022a). *Slovníček pojmů*. Retrieved from: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/slovnicek-pojmu.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2022b). *Historie odboru azylové a migrační politiky*. Retrieved from: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/historie-odboru-azylove-a-migracni-politiky.aspx>
- Ministerstvo vnitra České republiky. (2022c). *Evropská integrační síť*. Retrieved from: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/evropska-integracni-sit.aspx>
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. (2018). *Migrácia a migračná politika rezonovali na Salzburskom fóre v Bratislave*. Retrieved from: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy-1&sprava=migracia-a-migracna-politika-rezonovali-na-salzburskom-fore-v-bratislave>
- Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. (2003). *Bezpečnostní strategie České republiky*. Retrieved from:

- <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/2003%20Bezpecnostni%20strategie%20CR.pdf>
- Móricz, I. (2013). *An overview of the migration policies and trends – Hungary*. Retrieved from: <https://migrationtothecentre.migrationonline.cz/en/an-overview-of-the-migration-policies-and-trends-hungary>
- Nyzio, A. (2017). The second revival?. *Politeja-Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego*, 14(50), 47-98. Retrieved from: <https://journals.akademicka.pl/politeja/article/view/1610/1380>
- OSN. (1951). *Úmluva o právním postavení uprchlíků*. Retrieved from: <https://www.osn.cz/wpcontent/uploads/2015/03/uprchlici.pdf>
- Ousey, G. C., & Kubrin, C. E. (2018). Immigration and crime: Assessing a contentious issue. *Annual Review of Criminology*, 1, 63-84. Retrieved from: https://www.researchgate.net/profile/Graham-Ousey/publication/317952235_Immigration_and_Crime_Assessing_a_Contentious_Issue/links/5952b319458515a207f7e7c2/Immigration-and-Crime-Assessing-a-Contentious-Issue.pdf
- Palát, M. (2014). Příčiny vzniku migrace a reflexe souvisejících. In Ústav teritoriálních studií, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, *Sborník příspěvků XVII. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách*, Brno: Mendelova univerzita v Brně. Retrieved from: https://is.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/4884317/48596005/091_2014.pdf
- Poland. (n. d.). Retrieved from: <https://migrationonline.cz/en/countries/poland>
- Politiq. (2021). Ekonomické dopady migrace: Za celých 16 let své vlády sklídila Angela Merkelová největší kritiku za přijímání uprchlíků - to se ale dost možná stane její největší výhrou. *Politiq*. Retrieved from: <https://www.politiq.cz/2021/12/26/ekonomicke-dopady-migrace/>
- Porsche, S. (2019). *Kulturní, historické a sociální souvislosti migrace*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta.
- Rada Evropské unie. (2018). *Závěry Rady o převaděčství migrantů*. Retrieved from: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2016/03/10/council-conclusions-on-migrant-smuggling/>
- Rivandová, J. (2015). Migranti přispívají víc, než berou. In Ekumenická akademie Praha, *Migrace: česká a evropská politika, rizika a alternativy: Pražská škola alternativ - sborník 09*. Praha: Ekumenická akademie Praha.
- Rožňák, P., Kubečka, K., Vojáček, L., Nečas, P., Olak, A., Kecskeméthy, K., Schelle, K., Palát, M., Semjan, E., Korecki, Z., Jakabovič, Š., Poljakovič, P., Rajda, Z., Kui, L., Balla, J., Krystková,

- K., Jandek, M., & Lauber, M. (2018). *Země Visegrádu a migrace: fenomén procesu migrace, integrace a reintegrace v kontextu bezpečnosti zemí V4*. Ostrava: Key Publishing.
- Sládeková, S. (2022). Jak pandemie ovlivnila život v České republice. *Právo21*. Retrieved from: <https://pravo21.cz/spolecnost/jak-pandemie-ovlivnila-zivot-cizincu-v-ceske-republice>
- Slaný, A., Blažek, L., Hušková, H., Hyánek, V., Hýblová, E., Maryáš, J., Kvizda, M., Lukášová, R., Nekuda, J., & Němec, D. (2011). *Konkurenceschopnost, růstová výkonnost a stabilita české ekonomiky*. Brno: Masarykova univerzita. Retrieved from: https://is.muni.cz/do/econ/soubory/oddeleni/centrum/ESF_monografieX_WEB.pdf
- Stepper, P. (2021). Policy Paper V4 in Brussels – A reality check of the international perspective on Visegrad cooperation. *V4 Think-Tank Platform*. Retrieved from: <https://europeum.org/data/articles/peter-stepper.pdf>
- Šichtařová, M., & Pikora, V. (2016). *Jak to vidí Šichtařová, aneb, Co nám neřekli o imigraci, důchodech a naší budoucnosti*. Praha: NF Distribuce.
- Vegrachtová, B. (2021). Ztotožňování migrace a terorismu je nešťastné, může vést k radikalizaci, říká expertka Vegrachtová. *Euractive*. Retrieved from: <https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/interview/podcast-ztotoznovani-migrace-a-terorismu-je-nestastne-muze-vest-k-radikalizaci-rika-expertka-vegrichtova/>
- Visegrad group. (2021). *Joint Statement of the Chairmen of the Parliamentary Committees on Foreign Affairs of the Visegrád Group on the Situation at the External Borders of the EU with Belarus*. Retrieved from: <https://www.visegradgroup.eu/documents/official-statements/joint-statement-of-the-220128>
- Vláda Slovenskej republiky. (2021). *Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025*. Retrieved from: <https://www.minv.sk/?zamer-migracnej-politiky-slovenskej-republiky&subor=419162>
- Wihtol de Wenden, C. (2020). *Atlas migrace: hledání nové světové* (K. Štáblova, Trans). Brno: Lingea. (Originál vydán 2018).
- World Health Organization. (2019). *10 things to know about the health of refugees and migrants*. Retrieved from: <https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/10-things-to-know-about-the-health-of-refugees-and-migrants>
- Záchrana životů na moři a boj proti zločineckým sítím. (n. d.). Retrieved from: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-migration-policy/saving-lives-at-sea/>
- Zákon č. 326/1999 Sb. (1999). Zákon o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
- Zákon č. 48/2002 Sb. (2002). Zákon o pobytu cizinců a o změně a doplnění některých zákonů

Zpravodajství Evropského parlamentu. (2021). *Terorismus v EU v číslech: počty útoků, obětí a zatčení v roce 2020*. Retrieved from:

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20210628STO07262/terorismus-v-eu-pocty-utoku-obeti-a-zatceni-v-roce-2020>

11 PŘÍLOHY

Dotazník:

Migrace (dotazník k bakalářské práci)

Dobrý den,

jmenuji se Terezie Březíková a jsem studentkou třetího ročníku oboru Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání a ochranu obyvatelstva na Univerzitě Palackého v Olomouci. Toto dotazníkové šetření je součástí mé bakalářské práce, jejímž cílem je zjistit aktuální stav vnímání problematiky migrace u vybraného vzorku veřejnosti, a touto cestou bych se na Vás ráda obrátila s prosbou o účast v tomto výzkumu.

Vyplněním souhlasíte se zpracováním údajů, které zde poskytnete. S Vašimi daty bude nakládáno v souladu s platnou legislativou. Účast ve výzkumu je zcela dobrovolná. Osobní údaje účastníka výzkumu (sociodemografická data, mezi něž patří například věk, pohlaví, dosažené vzdělání apod.) budou v rámci řešení závěrečná práce zpracována v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Získané výsledky budou využity pouze pro účely mé bakalářské práce. Data budou zpracována standardním aplikačním a programovým vybavením a dále publikována, komentována a diskutována jen v této práci.

Vyplnění dotazníku Vám zabere zhruba 15 minut. V případě jakýchkoliv dotazů či připomínek k dotazníku se neváhejte obrátit na mou e-mailovou adresu: terezie.brezikova01@upol.cz

Děkuji za Váš čas.

Terezie Březíková

1. Jaká je Vaše národnost?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Česká
- Jiná...

2. Jaké je Vaše pohlaví?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Žena
- Muž

- Jiné

3. Jaký je Váš věk?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- 15 a méně
- 16-19
- 20-26
- 27-30
- 31-45
- 45-60
- 61 a více

4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Základní
- Střední bez maturitní zkoušky
- Střední s maturitní zkouškou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské bakalářské
- Vysokoškolské magisterské
- Vysokoškolské doktorské

5. Jste

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Student/ka
- Pracující student/ka
- Zaměstnaný/á Nezaměstnaný/á
- V důchodu
- Pracující důchodce

6. Jaký je počet obyvatel obce, ve které bydlíte?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- 1 999 a méně
- 2 000 – 4 999
- 5 000 – 9 999
- 10 000 – 49 999
- 50 000 – 99 999
- 100 000 a více

7. Cítíte se v současné době na území České republiky bezpečně?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

8. Co považujete za nejzávažnější bezpečnostní hrozbu současnosti vztahující se k území České republiky?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Terorismus Korupci
- Organizovaný zločin
- Migraci
- Kybernetické hrozby
- Klimatické změny
- COVID-19
- Rozpoutání válečného konfliktu v reálné blízkosti hranic Evropské unie

9. Jak vnímáte z hlediska významu tyto pojmy: uprchlík, migrant, ekonomický cizinec?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Slova mají stejný význam
- Slova mají téměř stejný význam
- Slova mají podobný význam
- Slova mají jiný význam

10. Považujete takzvanou migrační krizi za reálnou bezpečnostní hrozbu pro Evropskou unii?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

11. Považujete takzvanou migrační krizi za reálnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

12. Zajímáte se o problematiku migrace?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano, aktivně
- Ano, pasivně
- Ne, není to moje priorita
- Vůbec ne

13. Souhlasíte s aktuální migrační politikou Evropské unie?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

14. Pokud ano, proč?

- Vlastní popis

15. Pokud ne, proč?

- Vlastní popis

16. Souhlasíte s aktuální migrační politikou České republiky?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

17. Pokud ano, proč?

- Vlastní popis

18. Pokud ne, proč?

- Vlastní popis

19. Jaký máte názor na plnění migračních kvót, které byly stanoveny Evropskou unií pro Českou republiku?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Souhlasím s plněním migračních kvót
- Nesouhlasím s plněním migračních kvót
- Nevím

20. Vnímáte migraci jako přínos nebo zátěž pro Evropskou unii?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Zátěž
- Spíše zátěž
- Přínos
- Spíše přínos
- Obojí

21. Z jakých zdrojů čerpáte informace týkající se problematiky migrace?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Televize

- Internet
- Tisk
- Odborné texty a publikace
- Jiné...

22. Z jakého důvodu si myslíte, že přicházejí migranti na území Evropské unie nejčastěji?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Lepší pracovní příležitosti v cílové zemi
- Politické stability cílové země
- Lepšího životního prostředí v cílové zemi
- Z bezpečnostních důvodů
- Z jiného důvodu...

23. Máte strach z migrantů, kteří přicházejí na území Evropské unie?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

24. Z jakého důvodu?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Zvýšeného rizika terorismu
- Zvýšeného rizika organizovaného zločinu
- Zvýšené kriminality
- Přenosu chorob
- Zvýšeného rizika ekonomické krize
- Odlišného náboženství a kultury
- Omezení pracovních příležitostí
- Nesnášenlivosti vůči jiným národnostem
- Z jiného důvodu...

25. Z jaké skupiny migrantů máte největší strach?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ukrajinská menšina
- Vietnamská menšina
- Ruská menšina
- Slovenská menšina
- Migranti přicházející z muslimských zemí
- Nepreferuji konkrétní menšinu
- Jiné...

26. Myslíte si, že migrace s sebou nese nějaké klady?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

27. Pokud ano, jaké?

- Vlastní odpověď

28. Vadí Vám kosmopolitní společnost?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

29. Jsou podle Vás migrantům vstupujícím na území České republiky vytvořeny dobré podmínky pro integraci do společnosti?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

30. Myslíte si, že by Česká republika měla přijímat migranty žádající o trvalý pobyt?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

31. Myslíte si, že je potřeba přizpůsobit legislativu ochrany obyvatelstva pro migranty, kteří se nachází na území České republiky?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne
- Nevím

32. Jaký máte názor na společné soužití s migranty v České republice

- Vlastní odpověď